

Diccionari de sigles del sistema educatiu valencià

José Vicente Gil Noé
Sara Prades Plaza

Col·lecció «Sapientia», núm. 192

DICCIONARI DE SIGLES DEL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ

José Vicente Gil Noé
Sara Prades Plaza

DEPARTAMENT DE PEDAGOGIA I DIDÀCTICA DE LES CIÈNCIES SOCIALS, LA LLENGUA I LA LITERATURA
GRAU EN MESTRE O MESTRA D'EDUCACIÓ INFANTIL

■ Codi de l'assignatura: MI1818

Publicacions de la Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions
Edifici Rectorat, planta 0. Av. Vicent Sos Baynat, s/n 12071 Castelló de la Plana
Tel. 964 72 8821 publicacions@uji.es

Col·lecció Sapientia 192
www.sapientia.uji.es

ISBN: 978-84-19647-87-0
DOI: <http://dx.doi.org/10.6035/Sapientia192>

Publicacions de la Universitat Jaume I és una editorial membre de l'UNE, cosa que en garanteix la difusió i comercialització de les obres en els àmbits nacional i internacional. www.une.es.

Reconeixement-CompartirIgual 4.0 Internacional (CC BY-SA 4.0)
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

Grup d'innovació educativa DIMPA i del grup d'investigació HEHA.

Aquest llibre, de contingut científic, ha estat avaluat per persones expertes externes a la Universitat Jaume I, mitjançant el mètode denominat revisió per iguals, doble cec.

ÍNDEX

Introducció	7
Les sigles en educació	7
Sobre les sigles	10
Delimitació d'aquest treball	11
Problemes amb les sigles en el sistema educatiu valencià	12
Metodologia	15
Sobre aquest diccionari	17
Diccionari (A-Z)	19
Índex per temes	175
Bibliografia	189

Introducció

El vocabulari específic amb què treballen els professionals que formen part del sistema educatiu valencià ha anat creixent i fent-se més complet i complex en les últimes dècades. Molts dels termes que s'utilitzen són sigles, la presència de les quals s'ha anat fent cada vegada més habitual, fins al punt d'estar present en l'actualitat en quasi tots els documents normatius, informatius, administratius i organitzatius que fan servir l'Administració, els centres i els docents.

Les sigles són un recurs estès en l'actualitat en totes les disciplines, útils en la mesura en què estalvien temps i espai en la comunicació especialitzada. No obstant això, la seua proliferació i la falta d'un marc normalitzat en el cas del sistema educatiu valencià poden provocar dificultats comunicatives. Amb l'objectiu d'evitar aquest problema i la voluntat de posar a l'abast dels professionals de l'educació una eina de consulta específica i pràctica, sorgeix aquest diccionari de sigles que ve a cobrir un buit en la bibliografia difícilment justificable en l'actualitat.

LES SIGLES EN EDUCACIÓ

La sigla és una fórmula d'abreujament lingüístic que permet simplificar i escurçar una expressió més o menys complexa, reduint-la únicament a les lletres inicials de cadascuna de les paraules que la componen. El seu caràcter, que indubtablement aporta economia i senzillesa tant en la comunicació oral com en l'escripta, ha fet que la seua utilització s'haja generalitzat en les últimes dècades. Són pocs els àmbits que en l'actualitat escapen a l'ús més o menys freqüent de sigles, ja que davant la repetició de determinades expressions s'opta per alleugerir i simplificar la comunicació. Així, en cada disciplina s'han anat produint sigles sense solució de continuïtat fins a donar lloc a amplis catàlegs específics d'ús comú entre els seus professionals i aquells amb els qui mantenen una relació estreta. A manera d'exemple es poden citar la política, el periodisme, l'economia, la jurisprudència, la medicina, la farmàcia, la informàtica o l'automoció. En alguns casos, hi ha sigles que han aconseguit un ús i acceptació tals que han traspassat el cercle especialitzat i han arribat al llenguatge comú: VTC (vehicle de transport amb conductor), TAC (tomografia axial computeritzada) i VAR (*video assistant referee*), entre moltes altres.

L'ús de sigles presenta alguns inconvenients que poden complicar l'enteniement, com la falta de claredat en el significat, les expressions semblants, però no iguals, l'arbitrarietat a l'hora de crear nous abreujaments o la falta d'un

coneixement general assentat i convingut sobre alguns casos. Per a evitar aquests i uns altres possibles problemes, s'han publicat nombrosos glossaris que es poden trobar en forma de diccionaris, com a part de llibres, com a articles en revistes especialitzades o en format electrònic allotjats en pàgines web. Existeixen tant recopilatoris de caràcter general (Galende 2014, 2001; Murcia 2002; Martínez de Sousa 1984; Alvar i Miró 1983), com d'específics de determinades disciplines com la política (Sichar 2016), la judicatura (Losada 2012), l'automoció (Corpas 2002), la informàtica (Vaquero i Joyanes 1993), l'economia (Alcaraz, Hughes i Mateo 2012) o el medi ambient (Jalomo i Mariscao 2017, Ramírez 2004). Però sens dubte, atenent a la bibliografia, la medicina és la disciplina que compta amb major nombre d'articles, recopilacions i diccionaris de sigles publicats (Yetano, Alberola i Giner 2017; Alberola 2012, Martín i Rubí 2004, Otharón 2002). La Societat Espanyola de Documentació Mèdica (SEDOM) manté fins i tot en el seu web un potent cercador de sigles mèdiques des de 2011, també disponible com a aplicació mòbil per a dispositius ios i Android, amb la particularitat que permet els suggeriments dels usuaris per a augmentar el nombre de sigles que, al febrer de 2023, n'arreplega ja 6.723.

En l'àmbit de l'educació espanyola en general, i en particular en el cas de la Comunitat Valenciana, les sigles han anat guanyant protagonisme amb el pas dels anys fins a arribar a convertir-se en l'actualitat en un element lingüístic empleat de forma habitual. L'utilització de determinades expressions de manera constant i amb una forma fixa, ha conduït a un procés de progressiva siglació en la terminologia del sistema educatiu valencià fins al punt d'arribar a tenir un volum considerable. Les sigles s'utilitzen en textos normatius autonòmics –com ara decrets, ordres o resolucions–, per a donar nom a plans, programes, serveis o plataformes institucionals, en documents dels centres docents –com els projectes, reglaments o plans–, s'empren en la redacció de programacions i informes per part dels docents, serveixen per a identificar matèries, metodologies, trastorns, qualificacions i lleis educatives, entre altres qüestions. La quantitat de sigles que es fan servir i la confusió que moltes vegades generen entre els docents, han donat lloc a imatges caricaturesques difoses a través de xarxes socials i fins i tot han portat a un mestre valencià a compondre una cançó –va circular de forma viral, almenys entre docents valencians, i en YouTube compta amb més de 18.000 visualitzacions– precisament sobre la quantitat de projectes, programes i plans d'educació que es troben darrere de tantes sigles (Ros 2022).

En general, el paper de les sigles en l'àmbit educatiu no ha sigut objecte de recopilació ni de reflexió per part dels autors. Si en algun cas s'han fet referències succintes, ha sigut per a exemplificar com el seu ús s'ha anat estenent i afectant als més diversos àmbits, incloent-hi l'ensenyament, i solament recorrent a la utilització més elemental per a assenyalar etapes, institucions o títols (Casado Velarde 1979, Oliva-Marañón 2011). No existeixen tampoc referències sobre la forma en la qual ha evolucionat la utilització de les sigles en el sistema educatiu. Encara que és una cosa que excedeix l'objectiu d'aquesta introducció, sembla lògic pensar que han anat penetrant en la terminologia i imposant-se al

mateix ritme en què ho han fet en el llenguatge comú. Sí que s'han utilitzat sigles en estudis de caràcter històric, per a fer referència a la legislació, les institucions i altres elements del passat educatiu espanyol. Així ocorre amb la Institució Lliure d'Ensenyament (ILE), fundada en 1876, la Llei d'Instrucció Pública (LIP) o Llei Moyano de 1857, el Sindicat Espanyol Universitari (SEU) de 1933-1965, el Ministeri d'Educació Nacional (MEN), la Llei d'Ordenació de la Universitat (LOU) de 1943 o unes altres com la Federació Valenciana de Treballadors de l'Ensenyament (FVTE), la Federació Universitària d'Estudiants (FUE), entre altres (Vilanova 2019).

Malgrat un ús tan estès i creixent, no s'ha publicat cap diccionari que arreplegue les sigles del sistema educatiu valencià, ni de forma exclusiva ni com a part d'un recopilatori terminològic més ampli. A diferència del que ocorre en altres disciplines, com la medicina, no existeixen glossaris de referència, ni en format físic ni digital, que permeten als docents resoldre dubtes concrets sobre el significat d'una sigla. Solament és possible trobar en Internet alguns recopilatoris realitzats i compartits per docents, amb bona intenció i criteri, però clarament insuficients, o recórrer a un molt incomplet *Diccionari del sistema educatiu valencià* allotjat en el portal web GESTOR de la pròpia Conselleria d'Educació. Tampoc és possible trobar entre la bibliografia publicacions que reflexionen sobre les sigles en l'àmbit educatiu, la seua falta de sistematització, la seua utilització, abús o qualsevol altre aspecte relacionat amb la seua realitat actual.

La situació no és diferent en la resta d'Espanya, amb absència de publicacions o de recursos electrònics solvents específicament sobre sigles. Sí que s'han publicat, no obstant això, glossaris i diccionaris d'educació (Ander-Egg 2014, Perrone i Propper 2007, Martí 2003, García Garrido 1995) i de Ciències de l'Educació (Prellezo 2009, Flores d'Arcais i Gutiérrez 1990, Escolano 1984-86, Sánchez Cerezo 1984), però tots ells amb un caràcter enciclopèdic i de contingut molt general, sense resultar útils per a resoldre dubtes concrets sobre abreujaments desconeguts. Com a exemple, en el més recent (Ander-Egg 2014), apareixen definicions del tipus «viatge de finalització de curs» i amb prou faenes una dotzena de sigles entre les quals s'inclouen coses tan poc específiques com UNICEF. En la web del Ministeri d'Educació i Formació Professional es poden trobar cinc glossaris europeus sobre educació publicats entre 2001 i 2007, un d'ells enfocat al professorat (EURYDICE 2001), però tan generals i amb termes en tants idiomes que no són realment funcionals per al dia a dia del docent. És en aquest context en el qual cobra importància la necessitat d'un diccionari específic del marc valencià en el qual s'arrepleguen, ordenen i expliquen de forma clara i referenciada la major quantitat possible de sigles amb les quals es relacionen els docents.

SOBRE LES SIGLES

Els abreujaments s'han assenyalat com un dels processos més fecunds per a la formació de paraules i enriquiment lèxic (Martín 2008, Rodríguez González 1993) i, en concret, les sigles com el seu tipus més productiu i freqüent (Rodríguez González 2019). És tal l'envergadura del fenomen, que es pot trobar el terme *siglografia* per a fer referència al seu estudi en l'àmbit de la lingüística (Casado Velarde 1979, Rodríguez González 2019).

L'abreujament en forma de sigla sorgeix davant expressions llargues i complexes, l'ús repetitiu de les quals pot entorpir la comunicació, i per la necessitat de comprensió entre un grup sociocultural o professional determinat (Rodríguez González 2019). Els estudiosos coincideixen a assenyalar que el seu origen està en l'economia del llenguatge, en la «lleï del mínim esforç», ja que si es reemplacen grups de paraules més extensos es guanya temps i espai (Casado Velarde 1979, Figueroa i Silva 2000, Aleixandre-Benavent et al. 2015, Rodríguez González 2019).

L'interès per escurçar paraules i expressions es remunta a l'Antiguitat i s'ha assenyalat que és possible trobar abreujaments en l'escriptura de diferents cultures del passat, especialment en la romana (Aleixandre-Benavent et al. 2015; Oliva-Marañón 2011; Casado Velarde 1979). Ja en un sentit modern, els autors coincideixen a assenyalar que l'aparició de sigles en abundància i el seu ús massiu correspon al segle xx (Oliva-Marañón 2011, Figueroa i Silva 2000, Rodríguez González 1993), especialment a partir dels anys trenta i quaranta. Alguns poetes, sense saber encara fins a on s'arribaria amb el pas dels anys però amb fundades sospites, ja alçaren la veu contra la seua profusió. Dámaso Alonso (1962, 7) parlava de «la invasió de les sigles» i es referia a elles com a «gris exèrcit esquelètic» o «legió de monstres», mentre Gerardo Diego (1968, 40) expressava que «quan ja tot el vocabulari s'haja tornat sigles, caldrà pensar a traure les sigles de les sigles».

A Espanya té lloc una vertadera explosió en la dècada de 1970, que coincideix amb els inicis de la democràcia i la proliferació d'organitzacions i partits polítics (Rodríguez González 1986, 1993), una època en la qual Casado Velarde (1979, 67-68) explicava com «les sigles han envaït el vocabulari actual amb una acceleració creixent» i es podien comptar «per centenars el nombre de sigles en qualsevol periòdic o revista d'actualitat», així com en tractats tècnics, científics o humanístics. Des de llavors, el fenomen no ha fet sinó augmentar, fins a generar un «ingent i creixent cabal de veus d'aparença siglar que venen acumulant-se fins als nostres dies» (Rodríguez González 2019, 300). Especialment ocorre en vocabularis de disciplines específiques, però moltes sigles acaben per estendre's amb certa facilitat fins al llenguatge col·loquial gràcies, en part, als mitjans de comunicació (Gómez de Enterría 1992).

La manera de formar-se, escriure's o pronunciar-se ha donat lloc a diferents tipus, entre els quals no sempre és fàcil la distinció precisa. Existeix certa diversitat i confusió terminològica (Morín i Castellano 1992) i solapaments entre sigles i abreviatures (Águila 2012). Problemes que s'uneixen a la històrica

falta de consens entre els estudiosos quant a la delimitació conceptual dels tipus d'abreujaments en general (Giraldo 2010). Encara que existeixen taxonomies més complexes, es tendeix a una diferenciació bàsica entre sigles i acrònims. La *Gramàtica normativa valenciana* de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua distingeix entre aquests dos tipus: són sigles les formacions lèxiques constituïdes per cadascuna de les inicials d'un conjunt de paraules; quan l'abreujament no consta de la inicial, sinó d'un grup de lletres de la paraula per a facilitar la seua lectura, es parla d'acrònim. Quant a les característiques de les sigles i la seua utilització: s'escriuen en majúscula sense accent gràfic ni punts o espais entre les lletres, el gènere i nombre coincideix amb el de la primera paraula de l'expressió abreujada, no admeten variació per al plural, es poden llegir com una paraula (sigles sil·làbiques) o lletrejant-se (consonàntiques) i no es tradueixen (Acadèmia Valenciana de la Llengua 2006, 63-64).

DELIMITACIÓ D'AQUEST TREBALL

La delimitació d'un treball terminològic, com és el cas de la redacció d'un diccionari de sigles del sistema educatiu valencià, és una qüestió de vital importància que requereix una acurada consideració. Aquesta delimitació es presenta com un element essencial per a garantir la seua coherència, rellevància i viabilitat. Els límits són, com expliquen Gómez i Vargas (2004, 386) un dels primer problemes que es plantegen en tot recull terminològic, tant els conceptuals com els de la seua extensió material. La temàtica concreta d'aquest treball és la de l'educació en la Comunitat Valenciana, tenint en compte les connexions conceptuals amb altres àmbits amb els que estableix necessàries relacions, com es pot comprovar a l'índex de categories que articula i organitza tots els conceptes. Aquesta delimitació permet determinar allò que queda dins del diccionari i allò que no s'ha abordat.

En el cas d'un diccionari de sigles, la tendència podria inclinar-se cap a una total exhaustivitat, una cobertura àmplia que abaste no sols el sistema educatiu valencià, sinó també l'espanyol i, en última instància, l'europeu. Es coincideix amb Gómez i Vargas (2004, 386), quan afirmen que «el coneixement especialitzat és sempre una abstracció que no s'emmagatzema en compartiments hermètics, cadascun amb el seu lèxic propi, sinó que constitueix un continu d'especificitat», i és clarament així en el cas dels diferents àmbits administratius en què s'articula l'educació. No obstant això, s'ha optat per una delimitació temàtica i d'extensió que se circumscriu al sistema valencià, malgrat l'aparent conveniència d'una amplitud major, per algunes raons que s'expliquen a continuació.

La primera raó per a aquesta decisió radica en les particularitats inherents al sistema educatiu espanyol, que es caracteritza per un model d'Estat descentralitzat. Aquest model distribueix les competències educatives entre diverses administracions, incloent-hi l'autonòmica. La diversitat de trets propis en cada autonomia imposa la necessitat d'un coneixement profund i detallat de cada sistema educatiu autonòmic, una tasca que es troba més enllà de l'abast dels autors. La

descentralització de l'educació a Espanya implica una multiplicitat de normatiues, enfocaments i polítiques educatives, que converteix la tasca d'abastar l'àmbit nacional en una labor ingent. La tasca d'estendre's a un diccionari d'àmbit encara superior, que incloga l'estudi, coneixement i anàlisi de sistemes educatius de països tercers, resulta encara més complexa, considerant la diversitat i heterogeneïtat d'aquests sistemes fins i tot dins d'una comunitat política de dret com la Unió Europea.

La segona raó que afavoreix la delimitació és la dinàmica constant del marc educatiu a Espanya. Els canvis i modificacions legals, l'evolució de metodologies, organitzacions, serveis, entitats, estructures administratives, matèries i qüestions lingüístiques són recurrents. Això planteja un desafiament significatiu en intentar mantenir actualitzat un diccionari que abaste una gamma tan àmplia d'informació en constant canvi.

La tercera raó es vincula directament amb el destí del treball: material destinat a estudiants del Grau en Mestre o Mestra d'Educació Infantil i Primària de la Universitat Jaume I. Aquests estudiants estan formant-se dins del sistema valencià, encara que amb una perspectiva global i la seua titulació els habilita per a exercir en tot el territori nacional. No obstant això, l'enfocament del diccionari és proporcionar informació específica i rellevant del seu immediat context educatiu, sense perdre de vista que és majoritària l'eixida professional d'aquest alumnat en el sistema educatiu valencià.

Encara que el material té el seu origen com a recurs docent per a estudiants de la Universitat Jaume I, la circumscripció al sistema educatiu únicament valencià és clarament una limitació d'aquest treball. Tot i això, davant la manca de publicacions similars precedents, el diccionari pot ser emprat per estudiants d'altres institucions o professionals interessats en el sistema educatiu valencià, sense perdre la seua utilitat contextualitzada.

En conclusió, la delimitació d'aquest diccionari de sigles del sistema educatiu valencià se sustenta en la necessitat de mantenir coherència, rellevància i viabilitat. Encara que l'exhaustivitat i l'amplitud podrien semblar objectius desitjables, les particularitats del sistema educatiu espanyol, la complexitat i especificitat dels sistemes educatius autonòmics, la dinàmica canviant del marc educatiu i el destí específic del treball justifiquen l'elecció d'una delimitació estrictament autonòmica que preserve la qualitat i utilitat del diccionari en el seu context immediat.

PROBLEMES AMB LES SIGLES EN EL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ

En el seu costat positiu, les sigles poden agilitar i facilitar l'intercanvi d'informació, la redacció de documents o la presentació de treballs, però per a açò és imprescindible que hi haja consens entre les parts quant a la seua utilització i significat. En cas contrari, davant una quantitat ingent i sense consolidar, la comunicació corre el risc de perdre's per incapacitat del receptor per a entendre

correctament i fàcilment el missatge que es transmet, com expliquen Morín i Castellano (1992, 89). En aquest sentit, la conclusió d'Aleixandre-Benavent et al. (2015, 139), encara que orientada a l'àmbit científic, és extensible a l'educació: l'ús de sigles i altres abreujaments que no han sigut normalitzats, «converteix el llenguatge en un instrument imprecís, amb greus problemes per a la seua comprensió, ja que en ocasions s'estableixen per simple economia lingüística del creador».

En una enquesta duta a terme amb 100 docents que desenvolupen la seua activitat a la Comunitat Valenciana, en ensenyaments no universitaris, un 59,1 % dels quals tenen més de 10 anys d'experiència, s'ha obtingut que un 95,5 % afirma que l'ús de sigles està estés en el sistema educatiu valencià, dels quals un 42 % opina que està bastant estés i un 31,8 % que està molt estés. A més, la totalitat dels participants reconeixen la importància de conèixer el significat concret de les sigles per a poder llegir i interpretar correctament documents relacionats amb la seua activitat docent, amb un 61,4 % que ho consideren molt important. Un 46,6 % manifesta trobar sigles sovint i un 40,9 % constantment quan maneja documentació relacionada amb les seues tasques. A l'hora de redactar o emplenar documents, un 27,3 % manifesta emprar sigles de forma ocasional, un 50 % sovint i un 19,3 % constantment. En referir-se al consens sobre les sigles que s'utilitzen de forma habitual en el sistema educatiu, un 36,4 % té la impressió que el seu significat està unificat, mentre que un 56,8 % pensa que no està del tot unificat i un 6,8 % que no està gens unificat. Un 84,1 % recorre a cerques generals en Internet quan troba alguna sigla desconeguda i un 76,1 % considera totalment necessari que hi haja un diccionari concret i de referència per a consultar de forma ràpida el significat de les sigles que s'empren en el sistema educatiu valencià.

La necessitat d'un diccionari de sigles sorgeix, a més, d'una sèrie de problemes concrets que s'enumeren a continuació:

- Moltes sigles, sobretot relacionades amb metodologia, tecnologia, programes i institucions internacionals, abreugen expressions formades en llengües estrangeres com l'anglès, la qual cosa pot complicar la comprensió. En aquest sentit es poden trobar, entre altres, EMI (*English as a médium of instruction*), OER (*open educational resources*), CLIL (*content and language integrated learning*), PLE (*personal learning environment*) o NPLD (*Network to Promote Linguistic Diversity*). En alguns casos s'utilitzen tant la forma original en llengua estrangera com l'adaptació a la llengua pròpia: CLIL (*content and language integrated learning*), EMILE (*enseignement d'une matière intégrée à une langue étrangère*) i AICLE (aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres); STEM (*science, technology, engineering, mathematics*) i CTEM (ciències, tecnologia, enginyeria i matemàtiques); AR (*augmented reality*) i RA (realitat augmentada); OER (*open educational resources*) i REO (recursos educatius oberts).
- Existeixen i s'empren de forma habitual sigles que s'escriuen igual, però que abreugen expressions diferents. Sovint es pot destriar el concepte i

el seu significat pel context, però d'entrada ja suposen un important obstacle per a la comprensió. D'aquesta forma es poden trobar i confondre NP (no presentat / no promociona), PDC (pla digital del centre / programa de diversificació curricular), CAP (certificat d'aptitud pedagògica / centre d'atenció primerenca), PAF (programa anual de formació / programa d'activitats formatives de centre / pla anual de formació del professorat), PIC (pla d'igualtat i convivència / programa intercentres), TEA (trastorn de l'espectre autista / trastorn específic de l'aprenentatge), entre altres casos.

- Hi ha algunes sigles que apareixen amb una forma, pateixen canvis que donen lloc a altres similars i acaben per conviure generant certa confusió quant al seu significat últim o a la decisió de quina fer servir. Alguns exemples poden ser AED (atenció educativa domiciliària), ADH (atenció domiciliària i hospitalària) i AEDH (atenció educativa domiciliària i hospitalària); EEE (educador d'educació especial), PEEE (personal educador d'educació especial), UEEE (unitat específica d'educació especial); STEM (*science, technology, engineering and mathematics*), STEAM (*science, technology, engineering, arts and mathematics*) i STREAM (*science, technology, reading-writing, engineering, arts and mathematics*). També es troba aquesta situació en DUA (disseny universal d'aprenentatge) i DUA-A (disseny universal d'aprenentatge accessible); en la triple fórmula de MED (material educatiu digital), ODE (objecte digital educatiu) i ODD (objecte digital didàctic); TIL (tractament integrat de les llengües) i TICL (tractament integrat de llengua i contingut).
- Encara que les sigles referides a lleis, etapes, centres o proves que són comunes en tota Espanya es mantenen iguals en totes les autonomies (casos com LOMLOE, ESO o CEIP) hi ha casos concrets en els quals es tracten unes altres molt diferents. Un cas evident és el de les proves d'accés a la universitat: PAU a la Comunitat Valenciana o Catalunya, EAU al País Basc, EVAU a Madrid, PEVAU a Andalusia o EBAU a Múrcia.
- Algunes expressions referides a un concepte canvien per complet i amb açò les seues sigles i, encara que l'objectiu és que el terme nou substituïska l'anterior, acaben convivint i provocant confusió. És el cas d'APA (associació de pares d'alumnes), AMPA (associació de mares i pares d'alumnes) i AFA (associació de familiars de l'alumnat). Ocorre el mateix amb RRI (reglament de règim intern), NOF (normes d'organització i funcionament) i NOFC (normes d'organització i funcionament del centre).
- En el cas d'una comunitat autònoma amb dues llengües oficials, com és el cas de la Comunitat Valenciana, es dona la particularitat que es fan servir sigles en castellà i valencià per al mateix concepte. Així, es pot trobar CAT (*centro de atención temprana*) i CAP (centre d'atenció primerenca) per a una mateixa cosa; PEA (*personal especializado de apoyo*) i PES (persona especialitzat de suport). Un altre problema derivat de les dues llengües és el de la dualitat L-Ll que afecta principalment les paraules *lengua-llengua*. Es fan servir en valencià sigles escrites amb L, però interpretades com Ll,

com AL (audició i llenguatge), LE (llengua estrangera), CIL (comunicació i llenguatge).

METODOLOGIA

La creació d'un diccionari de sigles del sistema educatiu valencià segueix un procés de fases, i és essencial comprendre que aquestes no estan estrictament separades, sinó que s'entrellacen i requereixen tasques específiques en cada etapa, com destaca Vargas (2008) en el seu enfocament sobre el treball terminològic. Algunes fases impliquen una aproximació conceptual que permet classificar i definir el coneixement especialitzat, i revela una visió cultural i científica de la realitat. En aquest context, la delimitació és crucial per a explicitar la conceptualització del sistema educatiu valencià. Altres fases involucren la tasca documental, que implica la recuperació de textos representatius de l'especialitat per a construir un corpus. Aquest procés requereix aplicar mètodes de documentació i conèixer els tipus textuais prototípics de l'àmbit educatiu valencià. En últim terme, definir i contextualitzar les sigles suposa d'alguna manera un treball lingüístic que assegure la precisió i adequació de les definicions.

Per a la confecció d'aquest diccionari de sigles s'han pres com a model, amb les modificacions necessàries que requereix l'orientació específica d'un projecte com aquest, les fases proposades per Vargas (2008): definició del treball; preparació; disseny, construcció i explotació del corpus; gestió terminològica; revisió i supervisió i edició.

Quant a la definició del treball, cal assenyalar els factors que determinen el projecte i que li donen unes característiques particulars que el fan d'una determinada manera i no d'una altra. El diccionari està redactat en valencià. Els destinataris són bàsicament estudiants del Grau en Mestre o Mestra d'Educació Infantil i del Grau en Mestre o Mestra d'Educació Primària, així com docents del sistema educatiu valencià en qualsevol àmbit no universitari i altres professionals directament vinculats. La finalitat del diccionari és fonamentalment la consulta i ajuda davant de la falta d'estandardització. L'enfocament és especialitzat i la funció lingüística és descriptiva, perquè recull les sigles que apareixen amb normalitat als textos i documents. El diccionari recull només sigles, en concret 500 entrades presentades alfabèticament, i inclou una introducció, un índex per temes i una bibliografia final.

Sobre la fase de preparació del treball, cal aclarir que no s'ha pogut comptar amb precedents de diccionaris existents que pogueren permetre establir un corpus de referència. Les escasses temptatives es redueixen a reculls breus i no sistemàtics apareguts en pàgines web o blogs personals, sempre amb un nombre molt reduït de sigles que no permeten parlar d'antecedents. Amb la documentació recaptada preliminarment i el coneixement de la realitat del sistema educatiu valencià, s'ha pogut iniciar una estructuració conceptual que intenta recollir i organitzar els diferents àmbits de l'àrea estudiada en un índex de descriptors

temàtics. Aquest índex s'inclou en la part final i cada sigla està identificada amb una abreviatura del descriptor entre claudàtors per a poder ser ubicada.

Per al treball terminològic és necessari recuperar textos específics de l'àrea tractada amb una perspectiva de documentació, per a configurar un corpus representatiu que pugui servir com a base (Vargas 2008). Així, el corpus és, com expliquen Gómez i Vargas (2004, 372), un «conjunt de textos recollits segons uns criteris determinats per a ser utilitzat amb uns propòsits específics», en aquest cas amb el propòsit d'extraure les sigles més utilitzades per a plantejar un diccionari de consulta. Vargas (2008) afirma que aquesta fase de reunir el corpus de textos específics d'on extraure les dades, en aquest cas les sigles més utilitzades en el sistema educatiu valencià, arriba a ocupar més del 70 % del temps dedicat a un treball terminològic. És així perquè és una etapa fonamental, en la que s'ha de tenir especial cura i vigilància en la selecció, ja que, com recorda Vargas (2008, 2), «la qualitat d'un projecte terminològic o terminogràfic està directament relacionada amb la qualitat dels textos que constitueixen el corpus especialitzat en què es basa». En aquest cas, el conjunt de textos que han format el corpus a partir del qual treballar han sigut fonamentalment tots aquells que emanen de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació i, més concretament, de la seua àrea d'Educació i Formació Professional. S'inclou normativa, recursos per al personal docent, guies d'actuació, protocols, propostes educatives, llibres i altres publicacions, material per a la innovació i formació del professorat, informes, memòries, actes, models d'instàncies i sol·licituds, documents administratius, convocatòries, plans i programes institucionals entre un llarg etcètera de contingut. També formen el corpus pàgines web i documents de centres públics del sistema educatiu valencià i del seu professorat publicats en línia i relacionats amb l'organització, la pràctica docent, la metodologia, la difusió d'experiències o projectes i la convivència.

La creació d'aquest diccionari de sigles es planteja amb l'essencial consideració dels principis d'equilibri i representativitat que indiquen Gómez i Vargas (2004). Aquesta perspectiva es tradueix en la necessitat d'aconseguir un equilibri conceptual en el corpus, assegurant que es recullen tots els àmbits relacionats amb l'àrea de l'educació valenciana. La noció d'equilibri conceptual en aquest diccionari implica, per tant, una representació completa de la diversitat de la terminologia en tots els seus vessants, i evita desequilibris que puguen esbiaixar la comprensió de la disciplina. D'altra banda, se subratlla la importància de la representativitat, la qual vol reflectir amb fidelitat els diferents tipus de textos presents en l'àmbit en qüestió. Això implica la consideració de les diverses situacions en què els experts, els professionals i l'organisme administratiu competent produeixen els seus discursos. En resum, la creació d'aquest diccionari de sigles no és una recopilació accidental de termes, sinó que s'exigeix un equilibri conceptual i una representativitat que abaste la diversitat i riquesa terminològica per a garantir un diccionari útil i exhaustiu per a la comunitat educativa valenciana.

Per últim, des del punt de vista de l'usuari final, els autors s'han guiat pels principis establerts per Rousseau i citats per Gómez i Vargas (2004), d'accessibilitat, actualitat i fiabilitat: es pot trobar amb rapidesa la sigla adequada a unes

necessitats concretes, es disposa d'una terminologia actualitzada en l'àmbit i es garanteix la correcció, precisió i adequació perquè les sigles siguin reconegudes i permeten una comunicació eficaç.

SOBRE AQUEST DICCIONARI

El diccionari té un format convencional, la col·lecció de sigles es presenta en una ordenació alfabètica que està motivada pels principis d'accessibilitat i claredat per a facilitar l'accés als termes i economitza temps i energia en el potencial usuari (Gómez i Vargas 2004) . En el cas de sigles homògrafes, s'afegeix numeració entre claudàtors per a abordar els diferents significats. És el cas, per exemple, de CEE [1], com a centre d'educació especial i CEE [2] com a Consell Escolar de l'Estat. Per a cada entrada, en una primera línia es presenta la sigla en majúscules seguida del seu significat corresponent amb minúscules inicials si correspon a nom comú i majúscules inicials en el cas de noms propis. En segon terme, s'aporta un descriptor temàtic entre claudàtors que remet a l'índex final en que s'han agrupat totes les sigles. A continuació, s'ofereix una breu explicació del concepte per a donar al lector una primera informació que, en segons quins casos, podria ja evitar cerques posteriors. En tots els casos s'ofereix una referència (document normatiu, pàgina web institucional de la Conselleria d'Educació o bibliografia) que reafirma la informació aportada i serveix de contextualització o aprofundiment per al lector. El treball es completa amb uns índexs finals que agrupen les sigles del diccionari per temes o àmbits d'aplicació. Aquests índexs són:

- Documents, plans i programes dels centres [DOC]
- Política lingüística [LING]
- Programes de Conselleria d'Educació i institucionals [PROG]
- Òrgans, personal i càrrecs [PER]
- Centres educatius, ensenyaments i etapes [EDU]
- Legislació educativa, documents i institucions [LEG]
- Plataformes, oficines i serveis [PLAT]
- Inclusió educativa [INC]
- Trastorns i dificultats [TRAS]
- Metodologia i innovació [MET]
- Centres, organitzacions, projectes i associacions [ORG]
- Competències [COMP]
- Matèries i àrees d'Educació Primària [MATPRI]
- Matèries i àrees d'Educació Secundària, Batxillerat i Formació de Persones Adultes [MATSEC]
- Qualificacions i avaluació [AVQ]
- Miscel·lània [MIS]

En síntesi, en aquest treball es presenta un repertori de 500 sigles que s'empren o tenen relació directa amb el sistema educatiu valencià. Han sigut recopilades pels autors al llarg dels últims anys, des de la seua tasca com a investigadors i professorat d'universitat, però també des de la seua experiència com a professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat. L'objectiu de la publicació és fer patent la utilització àmplia de les sigles, donar un primer pas quant a la sistematització i la normalització del seu significat, així com oferir una eina de consulta pràctica i específica.

Diccionari (A-Z)

A

A. Apte

[AVQ] Sigla de qualificació aplicada al mòdul professional de Formació en Centres de Treball. Segons la normativa que regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional, a més de les qualificacions numèriques dels mòduls professionals, en els documents d'avaluació podran consignar-se algunes sigles o abreviatures, segons el que corresponga. En aquest cas s'utilitza A per a indicar que un mòdul ha sigut qualificat apte. Vegeu:

Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana (art. 13).

AA. Aprovat amb anterioritat

[AVQ] Sigla de qualificació aplicada al mòdul professional de Formació en Centres de Treball. Segons la normativa que regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional, a més de les qualificacions numèriques dels mòduls professionals, en els documents d'avaluació podran consignar-se algunes sigles o abreviatures, segons el que corresponga. En aquest cas s'utilitza AA per a indicar que un mòdul ha sigut superat en una convocatòria prèvia, adjuntant-hi a més la qualificació numèrica obtinguda. Vegeu:

Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana (art. 13).

ABC. Aprenentatge basat en competències

[MET] Enfocament pedagògic basat en el desenvolupament de capacitats i habilitats necessàries perquè l'alumnat pugui trobar la resposta als diferents problemes que se li plantegen al llarg de la vida i no tant en l'acumulació-memorització de conceptes. Qualsevol acció competent necessita utilitzar coneixements, que s'interrelacionen amb les habilitats i les actituds per poder aplicar-se en situacions i problemes reals. Es basa en l'aprenentatge significatiu i en la interdisciplinarietat. Les metodologies per treballar les competències poden ser molt variades, però totes tenen en comú la transversalitat dels continguts i la motivació de l'alumnat, tenint en compte el seu desenvolupament actual i que planteja situacions d'aprenentatge abordables per a cada estudiant. En l'actualitat, el sistema educatiu espanyol enumera set competències clau: lingüística, matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia, aprendre a aprendre, digital, social i cívica, el sentit de la iniciativa i l'esperit emprenedor i consciència i expressions culturals. Vegeu:

Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

ABN. Aprenentatge basat en nombres o Algoritmes basats en nombres

[MET] Enfocament pedagògic desenvolupat i enfocat a l'aprenentatge de matemàtiques a infantil i primària. Davant del valor posicional de les xifres, es treballa la numeració, raó per la qual els càlculs s'efectuen d'esquerra a dreta i no al revés com s'ha fet tradicionalment. Actualment, compta amb tants defensors com detractors. Vegeu:

<https://calculoabn.com/nosotros/metodo/>

ABP [1]. Aprenentatge basat en projectes

[MET] De l'anglès PBL (*Project-based learning*), és un mètode de treball globalitzador que pretén el protagonisme de l'alumnat, fent-lo responsable del seu propi aprenentatge. L'alumnat aprèn a pensar per ell mateix, a investigar i a aprendre dels seus errors i encerts. Aquesta metodologia dona l'oportunitat a l'alumnat d'escollir quins temes volen treballar i què els interessa i això fa que tot el que aprenen siga significatiu per a ells i elles. Consisteix en la realització d'un projecte, normalment de certa envergadura i en grup, que done resposta a un problema de la vida real. El desenvolupament del projecte comença amb una pregunta engrescadora, que no ha de tenir una resposta simple basada en informació, sinó que requereix l'exercici del pensament crític per a la seua resolució. Vegeu:

<https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/132/fitxa/MTUxNTU4Mw==>

ABP [2]. Aprenentatge basat en problemes

[MET] Mètode de treball que comença per la presentació d'un problema, que pot tenir la forma d'un cas. S'utilitza el model de preguntes i el resultat no implica la necessària presentació d'un producte, sinó solucionar la qüestió plantejada. El fet que les seues sigles coincidisquen amb l'aprenentatge basat en projectes fa que alguns autors consideren que «són les dues cares de la mateixa moneda». El projecte té una extensió en el temps major que l'aprenentatge per problemes, que sol incloure un únic problema amb els passos molt marcats. Vegeu:

<https://www.ub.edu/portal/web/metodologies/aprenentatge-basat-en-problemes>

Orts (2011).

ABPA. Aprenentatge basat en projectes artístics

[MET] Model d'aprenentatge basat en els llenguatges artístics i aplicat als projectes d'aula que, per la seua transversalitat i interdisciplinarietat, poden ser útils per aprendre qualsevol disciplina, i actuen com a detonadors d'altres aprenentatges. A més, els llenguatges artístics possibiliten els processos col·laboratius i una manera de fer que fomenta el pensament divergent i crític, i que contempla l'educació com a producció cultural. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/cefireae/wp-content/uploads/sites/217/2020/03/ABPA-MARC-TE%C3%92RIC-2020.pdf>

ABR. Aprenentatge basat en reptes

[MET] Metodologia activa en la que l'alumnat s'involucra en un tema concret que planteja un problema vinculat amb el seu entorn i, per tant, implica la definició inicial d'un repte motivador i el desenvolupament de les seues solucions factibles. Vegeu:

<https://www.uab.cat/web/que-es-l-eciu-university/l-aprenentatge-basat-en-reptes-1345843288663.html>

AC/AACC. Altes capacitats

[INC] Alumnat que presenta altes capacitats en algun o alguns aspectes curriculars. Hi ha múltiples components de la superdotació i moltes classes de superdotats, per això la superdotació ha de ser considerada com multidimensional. Alguns superdotats poden ser-ho en contextos externs a l'escola i no ser-ho acadèmicament; altres, per contra, poden ser particularment aptes per a aplicar els components de la intel·ligència, però només

en situacions acadèmiques; i altres, poden ser molt capaços d'enfrontar-se al que és nou. La identificació, valoració i atenció educativa a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, així com el procediment per a la flexibilització de l'escolarització és desenvolupat en diversos decrets. Vegeu:

https://ceice.gva.es/documentos/169149987/169674754/Guia_altes_capacitats.pdf

ACCORD. Acció col·laborativa i recerca docent

[PROG] Projectes col·laboratius i de recerca per a docents del sistema educatiu no universitari. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/innovacion-educacion/projectes-acord-accio-collaborativa-i-recerca-docent>

ACI. Adaptació curricular individual

[INC] Adequació i adaptació de la programació didàctica per part del professorat als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge de l'alumnat amb la finalitat que qualsevol puga participar en les activitats del seu grup classe i assolir els objectius i les competències clau de l'etapa. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...].

ACIS. Adaptació curricular individual significativa

[INC] Mesura curricular extraordinària de nivell IV dirigida a l'alumnat amb necessitats educatives especials que cursa l'ensenyament obligatori i presenta un desenvolupament competencial, degudament valorat amb els instruments adequats, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència les competències establertes en el currículum ordinari oficial corresponent al nivell en què es troba escolaritzat. L'adequació personalitzada de les programacions didàctiques ha de donar resposta a l'alumnat que requereix mesures curriculars extraordinàries, com les adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS). Els criteris, instruments i tècniques per a l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat que ha requerit adequacions personalitzades de les programacions didàctiques s'han de realitzar en relació i coherència amb el tipus d'adaptació realitzada. En qualsevol cas, s'ha d'assegurar l'assoliment de les competències clau de l'etapa, d'acord amb els criteris d'avaluació, per a obtenir la titulació o la competència professional del títol corresponent. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...] (art. 20).

ADH. Atenció (educativa) domiciliària i hospitalària

[INC] Vegeu AED, AEDH i APH.

ADI. Aula Digital Interactiva

[MET] Iniciativa pedagògica de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport per a enfortir i millorar metodològicament els centres educatius. Ofereix una plataforma avançada amb panells, ordinadors i dispositius d'interacció, promocionant la dinàmica participació tant del professorat com de l'alumnat. Amb aquesta infraestructura, els estudiants col·laboren activament, fomentant l'aprenentatge interactiu i la retroalimentació instantània. Està integrada amb un panell digital interactiu i un ordinador portàtil dual que permet als usuaris triar entre Lliurex i Windows, afavorint la versatilitat i la interconnexió fluida entre les diverses tecnologies educatives. Aquesta inversió busca modernitzar els processos d'ensenyament-aprenentatge i enfortir l'experiència educativa. Vegeu:

https://portal.edu.gva.es/pladigital/adi_val/

AED. Atenció educativa domiciliària

[INC] Conjunt d'accions, mesures i mitjans educatius previstos per a garantir la continuïtat de l'ensenyament quan un informe mèdic certifica que l'alumnat ha de romandre en el domicili per convalescència i no pot anar normalment al seu centre educatiu per període superior a dos mesos. De vegades, relacionat amb l'atenció educativa hospitalària, es pot trobar ADH, AEDH. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...] (arts. 55, 56, 58 i 59).

<https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/atencio-domiciliaria-hospitalaria>

AEDH. Atenció educativa domiciliària/hospitalària

[INC] Actuacions educatives dirigides a l'alumnat que viu situacions particulars tant des del punt de vista educatiu com des de l'àmbit de la salut. En aquest sentint, la creació, dotació i manteniment, tant de les unitats pedagògiques hospitalàries com de les atencions en el propi domicili, pretenen

optimitzar l'educació per a tots, facilitant la socialització, l'afectivitat i el benestar general de l'alumnat, no sols des del punt de vista educatiu, sinó també des de l'equilibri emocional, la maduració social i l'àmbit de la salut, perquè el fet de mantenir la seua activitat habitual, afavoreix una curació més ràpida i millor adaptada a les seues necessitats. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...] (arts. 55, 57-59).

Resolució de 23 de juliol de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització de l'atenció educativa domiciliària i hospitalària.

AEPD. Agència Espanyola de Protecció de Dades

[MIS] Autoritat pública independent encarregada de vetllar per la privacitat i la protecció de dades de la ciutadania. Vegeu:

<https://www.aepd.es/es>

AF. Activitats formatives

[DOC] Activitats que conformen el Programa d'activitats formatives de centre (PAF) i que poden ser de la modalitat seminari, projecte de formació en centres (PFC) o grup de treball. Vegeu PAF.

AFA. Associació de familiars de l'alumnat

[PER] Vegeu AMPA.

AICE. Associació Internacional de Ciutats Educadores

[MIS] Associació sense ànim de lucre constituïda com una estructura permanent de col·laboració entre els governs locals compromesos amb la Carta de Ciutats Educadores, que és el full de ruta de les ciutats que la componen. Qualsevol govern local que accepte aquest compromís pot convertir-se en membre actiu de l'Associació, amb independència de les seues competències administratives. Al tancament de l'exercici 2019, el nombre de membres ascendeix a 494 ciutats de 36 països de tots els continents. Vegeu:

<https://www.edcities.org/rece/>

AICLE. Aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres

[MET] Enfocament educatiu en el qual els continguts d'una matèria s'imparteixen totalment o parcialment en llengua estrangera. L'aplicació d'aquesta metodologia es tradueix en un increment de les oportunitats d'aprendre la llengua i practicar-la sense augmentar les hores destinades específicament a l'ensenyament i aprenentatge de la llengua addicional en qüestió. Contribueix a incrementar la competència lingüística de l'alumnat a través de reptes cognitius i d'activitats de resolució de problemes. Alhora, promou i encoratja l'autonomia dels aprenents i els ajuda a desenvolupar competències de pensament. Les classes AICLE es caracteritzen per un ús autèntic de la llengua, és a dir, amb un propòsit real, fet que resulta molt més significatiu per als alumnes. Vegeu:

<https://xtec.gencat.cat/ca/projectes/plurilinguisme/metodologies/tilc/aicle>

AL [1]. Alemany

[MATSEC] Segona llengua estrangera, que pot ser una llengua romànica (en el cas del francès o l'italià) o una llengua germànica (en el cas de l'alemany). En les dues situacions, l'alumnat té l'avantatge de no partir de zero en l'aprenentatge d'aquestes segones llengües perquè ja ha adquirit les bases i destreses pròpies del castellà, el valencià i una primera llengua estrangera. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annexos IV i XII).

AL [2]. Audició i llenguatge

[INC] Personal docent especialitzat centrat prioritàriament en l'àmbit de la comunicació, el llenguatge i la parla des d'una perspectiva educativa vinculada al currículum. Té les funcions d'assessorar el personal docent d'Educació Infantil en el disseny, la implementació i el seguiment dels programes d'estimulació del llenguatge oral dirigits a tot l'alumnat, així com en les mesures d'aprenentatge intensiu i millora de la competència lingüística dirigides a l'alumnat que requereix una resposta personalitzada amb suports no especialitzats. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

AMPA. Associació de mares i pares de l'alumnat

[PER] També AFA. Entitat que associa les mares, pares i persones tutores de l'alumnat que cursa estudis en un centre docent. Permet una via de participació de les famílies en la vida del centre i una possibilitat de representar els seus interessos davant les instàncies educatives i altres organismes. A més, entre les finalitats que la llei reconeix a les AMPA hi ha l'assistència a les famílies, la col·laboració en algunes activitats educatives, vetllar pel respecte als drets del alumnes, promoure i organitzar activitats extraescolars i complementàries, culturals, esportives i recreatives. Vegeu:

Decret 126/1986, de 20 d'octubre, del Consell.

AN [1]. Alumnat nouvingut

[INC] Alumnat que s'incorpora a un centre educatiu de la Comunitat Valenciana després d'haver iniciat l'escolarització en un altre indret del territori nacional o de l'estranger. Si es matricula en Batxillerat i no ha cursat mai valencià, pot sol·licitar-ne l'exempció. Vegeu:

Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana. Vegeu:

Sol·licitud d'exempció de Valencià en https://www.gva.es/downloads/publicados/IN/180136_BI.pdf

AN [2]. Anglès

[MATSEC] Primera llengua estrangera estudiada en l'Espai Europeu d'Educació. La comunicació en més d'una llengua evita que l'educació i la formació es vegen obstaculitzades per les fronteres, alhora que afavoreix la internacionalització i la mobilitat, a més de permetre el descobriment d'altres cultures que amplien les perspectives de l'alumnat. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

ANCD. Alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats

[INC] És el que presenta problemes per accedir, romandre o progressar en el sistema educatiu i el risc de no assolir els objectius de l'educació obligatòria ni una titulació i qualificació professional mínima que facilite la seua integració sociolaboral, tot per motius socials, econòmics, culturals,

geogràfics, ètnics o d'altra índole. És considerat ANCD l'alumnat en condicions econòmiques o socials desfavorides o que comporten possibles situacions de desprotecció i abandonament, que pertany a minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social i econòmic, que està d'acolliment en institucions de protecció social del menor o acolliment familiar, que compleix mesures judicials, que té una escolarització irregular o que pateix una malaltia crònica que requereix una atenció específica. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...] (arts. 52-54).

ANEE. Alumnat amb necessitats educatives especials

[INC] Alumnat que durant la seua escolarització afronta barreres que limiten el seu accés, presència, participació o aprenentatge, derivades de discapacitat o de trastorns greus de conducta, de la comunicació i del llenguatge i que requereix determinats suports i atencions educatives específiques per a la consecució dels objectius d'aprenentatge. Està escolaritzat amb la preceptiva avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió d'un informe sociopsicopedagògic per part dels serveis especialitzats d'orientació. La seua escolarització ha de ser, llevat d'excepcions, en la modalitat ordinària en un centre pròxim al domicili familiar o laboral que tinga els mitjans necessaris. El nombre màxim d'ANEE per cada grup classe és de dos i implica reducció de ràtio. No es poden conformar grups específics i/o diferenciats de caràcter permanent amb ANEE, sinó que ha de fer-se de manera heterogènia entre tots els grups d'un mateix nivell educatiu sense criteris discriminatoris. En alguns casos, després de l'avaluació sociopsicopedagògica, l'ANEE pot requerir un dictamen d'escolarització. Vegeu:

Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que es modifica la LOE (art. 73).

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...] (arts. 45-48).

ANESE. Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu

[INC] Alumnat que requereix una atenció educativa diferent de l'ordinària, per presentar necessitats educatives especials, per retard maduratiu, per trastorns del desenvolupament del llenguatge i la comunicació, per trastorns d'atenció o d'aprenentatge, per desconeixement greu de la llengua d'aprenentatge, per trobar-se en situació de vulnerabilitat socioeducativa, per les seues altes capacitats intel·lectuals, per haver-se incorporat tard al sistema educatiu o per condicions personals o d'història escolar. Així

mateix, estableix que correspon a les administracions educatives assegurar els recursos per a que aquest alumnat pugui aconseguir el màxim desenvolupament de les seues capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat. Vegeu:

Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que es modifica la LOE (art. 71).

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...].

ANL. Àrees no lingüístiques

[LING] Qualsevol àrea o matèria de les impartides en el sistema educatiu que no és pròpiament lingüística. Però habitualment fa referència concreta a les àrees o matèries que no són pròpiament lingüístiques que s'imparteixen en llengua estrangera. Vegeu:

Ordre 3/2020, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es determina la competència lingüística necessària per a l'accés i l'exercici de la funció docent en el sistema educatiu valencià.

AOZ. Agrupacions d'orientació de zona

[PER] Agrupacions que realitzen el tercer tipus d'intervenció, interconnectant els equips d'orientació educativa (cas dels centres d'EI, EP, EE) i els departaments d'Orientació Educativa i Professional (cas dels IES) de tots els centres adscrits a un mateix IES, a fi de garantir l'orientació al llarg de les diferents etapes, alhora que interactuen amb les institucions de l'entorn sociocomunitari pròxim. Es reuneixen de forma sistemàtica i periòdica per a establir línies i criteris d'actuació conjunts, tot considerant les peculiaritats de cada centre i les característiques del context. Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (arts. 3, 10 i 11).
<https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/organitzacio-de-l-orientacio>

AP. Activitat palanca

[PROG] Activitats contemplades dins del programa PROA+, enteses com a iniciatives implementades per un centre educatiu per dinamitzar un procés de transformació global. El PROA+ té un ampli catàleg d'AP en relació amb l'adequació del projecte educatiu de centre, amb l'impuls a les competències docents i orientadores necessàries, amb l'acompanyament, motivació i reforç escolar personalitzat per a l'alumnat amb necessitats específiques

de suport educatiu, i amb l'impuls a la implicació i a la col·laboració de les famílies i de l'entorn comunitari. Vegeu:

Resolució de 25 de març de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es convoca el desenvolupament d'un programa d'acompanyament, motivació i reforç escolar personalitzat a l'alumnat més vulnerable educativament dels centres docents de titularitat de la Generalitat, dins del programa de cooperació territorial «PROA+» (2021-2024). Vegeu:

https://ceice.gva.es/documents/161862987/172811789/PROAplus_activitats_palanca_cas.pdf

APH. Agrupacions pedagògiques hospitalàries

[INC] Conjunt de diverses UPH organitzat a partir dels criteris establerts per la direcció general competent per a desenvolupar de forma coordinada actuacions educatives amb alumnat hospitalitzat. Cada APH compta amb un claustre format pels docents de cada una de les UPH que integra i amb una persona coordinadora. S'elabora una PGA, aprovada pel claustre, que recull les directrius per a les actuacions docents i els criteris per a la seua implementació, seguiment i avaluació. Vegeu:

Instruccions de 13 de juliol de 2018, de la Direcció General de Política Educativa.

APS. Aprenentatge-servei

[MET] Activitat que integra el servei a la comunitat amb l'aprenentatge de continguts, competències, habilitats o valors, ja que fon la intencionalitat pedagògica amb la solidària. Parteix d'elements tan coneguts com el servei voluntari a la comunitat i l'adquisició d'aprenentatges, atés que els participants es formen treballant sobre necessitats reals del seu entorn amb l'objectiu de millorar-lo. L'aprenentatge servei és, per tant, un projecte educatiu amb utilitat social. Vegeu:

<https://aprenentatgeservei.cat/que-es-laps/>

AR. Realitat augmentada

[MET] De l'anglès (*augmented reality*). Vegeu RA: Realitat augmentada.

AT. Aules Transformadores d'Espais i Metodologies Educatives

[PROG] Projecte de promoció de la innovació pedagògica que la Subdirecció General de Formació del Professorat de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació posa a la disposició de tots els centres educatius d'etapes no universitàries i professorat de la Comunitat Valenciana. Promou la creació d'entorns educatius que fomenten la reflexió i la connexió social, prioritzant l'ús didàctic de tecnologies digitals i metodologies actives. Aquest concepte no es limita a l'espai físic o la tecnologia, sinó que representa un terreny d'experimentació per millorar els processos d'ensenyament-aprenentatge. Els criteris clau per convertir un centre en un centre transformador o centre AT inclouen l'ús de metodologies actives, la integració efectiva de tecnologies digitals, l'adaptació dels espais i mobiliari per a les necessitats dels alumnes, i la participació activa i formació contínua del professorat. Aquest enfocament busca un aprenentatge significatiu, l'*engagement* dels alumnes i la connectivitat amb el món real. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/aulestransformadores/nou-centre-at/>

ATD. Assessor tècnic docent

[PER] Personal docent amb funcions d'assessoria en els distints òrgans de l'Administració educativa. Aquests llocs de treball tenen caràcter temporal i voluntari, podent ser exercits pels funcionaris dels cossos docents no universitaris als quals s'assignen funcions que impliquen dur a terme tasques de suport i assessorament en aspectes i assumptes directament relacionats amb els serveis educatius. Vegeu:

Decret 126/2015, de 31 de juliol, del Consell.

AULES. Aules web

[PLAT] Lloc web destinat a l'aprenentatge en línia desenvolupat per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Permet a qualsevol docent de centres sostinguts amb fons públics crear un aula virtual d'entorn Moodle i començar a gestionar l'ensenyament en línia des de qualsevol dispositiu electrònic amb connexió a Internet. Proposat per a ESO, CFGM i CFGS. Vegeu:

<http://aules.edu.gva.es/>

AV. Avaluació

[AVQ] És la qualificació del rendiment de l'alumnat, segons el *Diccionari normatiu valencià*. Les administracions educatives garanteixen el dret a una avaluació objectiva, és a dir, que la dedicació, esforç i rendiment siguin valorats i reconeguts amb objectivitat. Segons l'ordenament actual, en Educació Primària ha de ser una avaluació contínua, global i formativa, i en Educació Secundària, contínua, formativa i integradora. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 36).

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 29).

B

BAP. Barri d'acció preferent

[MIS] Barri que presenta una situació especialment precària en l'ordre social i econòmic. Els centres docents ubicats en un barri d'acció preferent es consideraran CAES, més recentment denominats Centres Docents de Caràcter Singular. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

BAT. Batxillerat

[EDU] Etapa del sistema educatiu espanyol que té com a finalitat proporcionar formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements, habilitats i actituds que permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i competència. Ha de permetre adquirir i assolir les competències indispensables per al futur formatiu i professional i capacitar per a l'accés a l'educació superior. Poden accedir als estudis de

Batxillerat els qui tinguen el títol de graduat en ESO i també els qui tinguen qualsevol dels títols de Formació Professional, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius. Comprén dos cursos que es desenvolupen en modalitats diferents i s'organitza de manera flexible. Vegeu:

Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (art. 32).

BATXIBAC. Batxillerat-Baccalauréat

[EDU] Programa relatiu a la doble titulació de Batxillerat i de *Baccalauréat* que ofereix a l'alumnat inscrit la possibilitat d'obtenir els dos títols nacionals al final dels estudis de secundària i d'accedir a estudis superiors, formació i activitat professional, tant a Espanya com a França. Aquest programa se sustenta en l'acord de 10 de gener de 2008 entre el Govern d'Espanya i el Govern de França. L'ordenació dels ensenyaments acollits a aquest acord està regulada en el Reial Decret 102/2010, de 5 de febrer. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/ordenacion-academica/batxibac>

BEGV. Biblioteques especialitzades de la Generalitat Valenciana

[MIS] Xarxa formada per les biblioteques especialitzades i els centres de documentació dependents de la Generalitat. Inclou les biblioteques dels CEFIRE d'Alacant, València, Castelló, Torrent, Xàtiva i Elx, així com els de plurilingüisme, educació infantil, educació inclusiva i el científic, tecnològic i matemàtic. Vegeu:

<https://portalbegv.gva.es/es/directori-begv>

BG. Biologia i Geologia

[MATSEC]. Matèria que cerca el desenvolupament de la curiositat i l'actitud crítica, així com el reforçament de les bases de l'alfabetització científica que permet a l'alumnat conèixer el seu propi cos i el seu entorn per a adoptar hàbits que l'ajuden a mantenir i millorar la salut i cultivar actituds com el consum responsable, la cura mediambiental, el respecte cap a altres éssers vius, o la valoració del compromís ciutadà amb el bé comú. És la continuació de l'Àrea de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural de l'Educació Primària, Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annexos IV i XII).

BI. Bé

[AVQ] Qualificació positiva, resultat de l'avaluació de l'alumnat que està entre el suficient i el notable. En un sistema numèric amb escala sobre 10, es fa correspondre amb les qualificacions entre 6 i 6,9. Vegeu:

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/11/pdf/2022_7573.pdf (art. 36)

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/10/pdf/2022_7572.pdf (art. 29)

BOCPV. Butlletí Oficial del Consell del País Valencià

[LEG] Denominació utilitzada pel butlletí oficial autonòmic des de la seua primera publicació, el 19 de maig de 1978, fins a l'1 de juliol de 1982, quan passa a ser DOGV. Vegeu DOGV.

BOE. Butlletí Oficial de l'Estat

[LEG] És el diari oficial de l'Estat espanyol, l'òrgan de publicació de les lleis, disposicions generals, resolucions, actes d'inserció regulatòria i altres comunicacions que emanen de les Corts Generals i del Govern de la nació. Es publica tots els dies de l'any, excepte els diumenges. Vegeu:

Reial Decret 1511/1986, de 6 de juny, d'ordenació del diari oficial de l'Estat.

<https://www.boe.es/>

C

CAES. Centre d'actuació educativa singular

[EDU] Centres docents de caràcter singular per estar ubicats en barris d'acció preferent (BEP), zones socialment, culturalment i econòmicament desfavorides. Segons la disposició addicional huitena del Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, qualsevol referència en la normativa vigent a CAES s'entendrà feta en «centres docents de caràcter singular». Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.

CAF. Coordinador de l'activitat formativa

[PER] Membre de l'equip docent responsable de la coordinació d'una acció formativa en l'àmbit de la formació permanent del professorat del centre. Entre les seues funcions està redactar la proposta d'acció formativa, coordinar amb el CEFIRE de referència les actuacions aprovades per l'Administració i avaluar la seua realització i impacte. Vegeu:

Resolució de 20 de juliol de 2022, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es regula el PAF de centre; es convoca la sol·licitud de les modalitats projectes de formació en centres [...].

CAL. Curs d'actualització lingüística

[LING] Curs de formació integrat en el conjunt d'accions del PIALP que pretén complementar i millorar la competència lingüística en valencià de tot el professorat del sistema educatiu valencià. Els objectius principals del CAL són actualitzar la competència comunicativa i oferir recursos didàctics i metodològics perquè el professorat pugua vehicular àrees no lingüístiques en valencià. El CAL forma part del PAF, es desenvolupa al mateix centre i és impartit en Primària per un docent amb el títol de mestre en valencià i en la resta de nivells per professorat de l'Àrea de Valencià. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/enseanzas-en-lenguas/curs-d-actualizacio-linguistica>

CAP [1]. Centre d'atenció primerenca

[EDU] Centres específics d'atenció ambulatoria amb equips multidisciplinaris de professionals amb titulació en les seues corresponents disciplines i especialització en desenvolupament infantil i atenció primerenca. Estan orientats a treballar amb la població infantil de 0-6 anys amb trastorns del desenvolupament o risc de patir-los, així com la seua família i entorn, sempre que no estiguen atesos amb altres recursos socio-sanitaris o quan no es dispose dels recursos necessaris en el centre escolar. Vegeu:

<https://inclusio.gva.es/es/web/discapacidad/centres-programes-atencio-primerenca>

CAP [2]. Certificat d'Aptitud Pedagògica

[MIS] Requisit indispensable per als llicenciats, enginyers superiors, arquitectes o equivalents per poder exercir l'ensenyament a l'Educació Secundària a Espanya segons la LOGSE. També s'anomenava així Curs d'Aptitud Pedagògica, que portava a la seua obtenció. El curs 2009-2010

va ser el primer en el qual no es va impartir, i fou substituït pel Màster en Formació del Professorat d'Educació Secundària a causa de l'entrada en vigor de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior. Vegeu:

Llei Orgànica 1/1990 d'Ordenació General del Sistema Educatiu, de 3 d'octubre, en els articles 24.2, 28 i 33.1.

CAR. Centre d'acollida a persones refugiades

[MIS] Establiment públic destinat a prestar allotjament, manutenció i assistència psicosocial urgent i primària, així com altres serveis socials encaminats a facilitar la convivència i a integrar en la comunitat les persones que sol·liciten asil o obtenen la condició de persona refugiada o desplaçada i que no tinguen els mitjans econòmics per a atendre les seues necessitats i les de la seua família. Vegeu:

Document sobre l'organització dels centres d'acollida. https://www.mites.gob.es/es/sec_bep/estudios/ficheros-estudios/000296D9.PDF

CAS. Castellà

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes d'acord amb Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

CAT. Centros de atención temprana (del castellà)

[EDU] De vegades, aquesta sigla en castellà és utilitzada en textos en valencià. Vegeu CAP [1].

CC [1]. Competència ciutadana

[COMP] És una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Implica el fet que l'alumnat pugui exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex I).

CC [2]. Competències clau

[COMP] Assoliments considerats imprescindibles perquè l'alumnat pugua progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Apareixen recollides en el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establertes en la Recomanació del Consell de la Unió Europea. L'objectiu d'aquesta adaptació és vincular les competències amb els reptes i desafiaments del segle XXI amb els principis i fins del sistema educatiu establerts en la LOE I amb el context escolar, tot en el marc d'un aprenentatge permanent que ha de produir-se al llarg de tota la vida. Les competències clau són: competència en comunicació lingüística (CCL), competència plurilingüe (CP), competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM), competència digital (CD), competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA), competència ciutadana (CC), competència emprenedora (CE) i competència en consciència i expressió culturals (CCEC). Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex I).

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex I).

CC [3]. Cultura Clàssica

[MATSEC] Matèria optativa d'oferta obligatòria en tercer d'ESO. La cultura clàssica constitueix un dels pilars bàsics de la cultura i ciència europees modernes; en establir la relació entre el passat i present s'afavoreix en l'alumnat el desenvolupament d'una visió crítica del seu entorn des d'una perspectiva lingüística, històrica, política, social, cultural, arqueològica i literària. Així mateix, es fomenta el seu estudi des de la perspectiva del moment històric en què es va desenvolupar sense emetre judicis de valor basats en la situació actual. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annexos IV i XII).

CCEC. Competència en consciència i expressions culturals

[COMP] És una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Implica comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el

desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex 1).

CCL. Competència comunicació lingüística

[COMP] És una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Suposa la interacció de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex 1).

CCO. Competència comunicativa oral

[LING] Àrea destinada en exclusiva a la competència oral a través de la interacció entre l'alumnat. L'objectiu és augmentar la comprensió i l'expressió d'idees sobre els temes més propers, proporcionar eines comunicatives que permeten desenvolupar-se amb èxit en la majoria de les situacions quotidianes, descriure experiències i desitjos i expressar l'opinió. Aquesta àrea es concreta en forma de sessions de lliure configuració per a practicar, segons el cas, castellà, valencià o anglès. Vegeu:

Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat.

CCP. Comissió de coordinació pedagògica

[PER] Vegeu COCOPE.

CCSS. Ciències Socials

[MATPRI] Àrea d'Educació Primària d'acord amb l'ordenament de la LOMQE. S'ocupa de l'estudi de la realitat social, de les dimensions geogràfica i històrica des de les quals s'integren altres perspectives que aborden els fenòmens polítics i culturals. Pretén desenrotllar la comprensió dels problemes socials que l'alumnat haurà d'afrontar com a ciutadà i aprendre a viure en societat assumint els valors que fonamenten una societat democràtica. Des del curs 2022-2023, amb la LOMLOE, passa a ser Coneixement del Medi (CM). Vegeu:

Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana (art. 4 i annex 1).

CD. Competència digital

[COMP] És una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Suposa l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, el treball i la participació en la societat, així com la seua interacció amb aquestes eines. Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals, la seguretat, la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex 1).

CDC. Centre digital col·laboratiu

[PROG] Projecte de la CECE i la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, a través de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions que pretén: augmentar les capacitats TIC de l'alumnat i afavorir l'alfabetització digital, millorar les destreses del professorat i fomentar els usos de ferramentes col·laboratives. El CDC aporta eines digitals per a millorar la gestió i la coordinació dels centres educatius, millorar les seues comunicacions, potenciar el treball col·laboratiu del claustre i dels departaments didàctics i ajudar a gestionar les classes. Vegeu:

https://portal.edu.gva.es/cdc/va/inici_val/

CDD. Competència digital docent

[MET] Domini dels dispositius i aplicacions digitals per part del personal docent i responsabilitat de fer-ne un ús pedagògic. El MRCDD estructura les competències digitals docents en sis àrees i estableix un nivell progressiu de desenvolupament i autonomia que abasta des del nivell bàsic A1 fins al nivell avançat C2: bàsic A1 i A2, intermedi B1 i B2, avançat C1 i C2. Les àrees competencials tracten el compromís professional (àrea 1), la comunicació i col·laboració mitjançant recursos digitals (àrea 2), el procés d'ensenyament-aprenentatge (àrea 3), l'ús de l'avaluació i la retroalimentació en l'ensenyament-aprenentatge (àrea 4), l'empoderament de l'alumnat (àrea 5) i el procés de desenvolupament de la competència digital de l'alumnat (àrea 6). Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/competencia-digital-docent/>

CE [1]. Competència emprenedora

[COMP] Una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Suposa desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 2).

CE [2]. Competències específiques

[COMP] Assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions que requereixen els sabers bàsics de cada matèria o àmbit. Constitueixen un element de connexió entre el perfil d'eixida de l'alumnat i els sabers bàsics de les matèries o àmbits i els criteris d'avaluació. El seu desenvolupament s'ha de produir per mitjà de les situacions d'aprenentatge contextualitzades. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 2).

CE [1]. Comprensió escrita

[AVQ] És una de les quatre parts o destreses en què s'articulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic d'alemany, francès, anglès i italià que pot fer de forma voluntària l'alumnat que cursa Educació Secundària i Formació Professional. Aquesta prova té com a referència les competències pròpies del nivell A2 del MECR i comprén també les destreses de expressió escrita (EE), comprensió oral (CO) i expressió oral (EO). Vegeu:

Ordre 20/2011, de 24 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic de les llengües alemanya, francesa, anglesa i italiana, cursades per l'alumnat d'Educació Secundària i de Formació Professional de la Comunitat Valenciana (art. 3).

CE [2]. Consell escolar

[PER] Òrgan de govern del centre educatiu que representa famílies, alumnat i personal docent i que participa en les decisions i projectes més transcendents que afecten la comunitat educativa, com per exemple la Comissió de selecció de la direcció del centre, el Pla específic d'organització de la jornada escolar, el Pla d'actuacions per a la millora, el Programa plurilingüe i intercultural, el Pla de convivència o el Pla educatiu del menjador escolar, entre altres. El seus membres s'escullen per votació dels seus iguals, prèvia presentació de candidatures. Vegeu:

Resolució de 4 d'octubre de 2021, de la Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació, sobre la convocatòria d'eleccions a consells escolars de centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana, sostinguts amb fons públics, any 2021.

CEACV. Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana

[PLAT] Centre depenent de la Conselleria de Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica que planteja un projecte amb els objectius d'educar en sostenibilitat i responsabilitat, divulgar la informació ambiental, fomentar la participació en activitats de col·laboració i voluntariat relacionades amb el medi ambient, oferir recursos i serveis per a l'educació ambiental i complementar el currículum escolar amb accions en el medi natural, entre altres. Vegeu:

<https://agroambient.gva.es/es/web/ceacv>

CEAPA. Confederació Espanyola d'Associacions de Pares i Mares de l'Alumnat

[ORG] Una de les confederacions més importants de l'Estat, amb prop de 12.000 AMPA associades. Es defineix com una entitat social, no confessional progressista i independent que treballa per una escola pública de qualitat. Vegeu:

<https://www.ceapa.es/>

CECE. Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

[LEG] Conselleria establerta amb el fi de desenvolupar el programa polític del Consell de manera eficaç, que assumeix les competències en matèria d'educació, formació professional reglada, cultura i promoció cultural, política lingüística i esport. Aquesta denominació substitueix l'anterior de Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (CEICE). Vegeu:

Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat.

CECV. Consell Escolar de la Comunitat Valenciana

[ORG] Abans, Consell Escolar Valencià. És el màxim òrgan consultiu i de participació social en la programació general de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana. Com a òrgan de consulta, ha d'intervenir preceptivament en els aspectes i els assumptes que afecten l'esmentada programació general de l'ensenyament. A iniciativa pròpia, podrà elevar a l'Administració educativa propostes en relació amb altres aspectes educatius. La participació social efectiva es garanteix per mitjà de la representativitat de tots els sectors afectats en la programació general de l'ensenyament en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/consell-escolar-cv/>

Decret legislatiu, de 16 de gener de 1989, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual és aprovat el Text Refós de la Llei de Consells Escolars de la Comunitat Valenciana.

CEDEC. Centre Nacional de Desenvolupament Curricular en Sistemes no Propietaris

[ORG] És un organisme que depèn del Ministeri d'Educació i Formació Professional a través de l'INTEF i de la Conselleria d'Educació i Ocupació de la Junta d'Extremadura. Té com a finalitat el disseny, la promoció i el desenvolupament de materials educatius digitals a través del programari lliure per posar a disposició de tota la comunitat educativa materials i recursos digitals de lliure accés, que permeten aprofundir en la implantació de les TIC en l'àmbit educatiu. Vegeu:

<https://cedec.intef.es>

CEE [1]. Centre d'educació especial

[EDU] Centres educatius especialitzats que escolaritzen alumnat amb necessitats de suport intensiu, generalitzat i molt especialitzat, les quals no poden ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris. En els centres d'educació especial l'alumnat pot romandre fins a la finalització del curs escolar de l'any natural en què complisca vint-i-un anys. Vegeu:

Decret 105/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'organització i funcionament dels centres d'Educació Especial.

CEE [2]. Consell Escolar de l'Estat

[ORG] És l'òrgan de participació dels sectors més directament relacionats amb el món educatiu. Desenvolupa una tasca consultiva, d'assessorament i proposta al Govern en relació amb els diferents aspectes del sistema educatiu. Els seus integrants dictaminen els projectes de normes en matèria educativa que hagen de ser aprovats pel Parlament, el Govern o el Ministeri d'Educació. Així mateix, per a cada curs escolar aprova l'informe sobre l'estat del sistema educatiu, on s'inclouen les propostes de millora de l'educació. Integra la participació territorial dels diferents consells escolars autonòmics a través de la Junta de Participació, composta per les presidències respectives i presidida per la presidència del Consell Escolar de l'Estat. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/mc/cee/portada.html>

CEE-CR. Centre d'educació especial - centre de recursos

[EDU] Centres d'educació especial de titularitat de la Generalitat Valenciana que, a més de les funcions que tenen com a centres educatius, assessoren els centres ordinaris sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments no universitaris en la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats de suport intensiu, quan aquests ho sol·liciten. La CECE determinarà i publicarà la demarcació territorial d'actuació de cada centre d'educació especial com a centre de recursos i els seus àmbits d'especialització. Vegeu:

Decret 105/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'organització i funcionament dels centres d'Educació Especial.

CEED-CV. Centre Específic d'Educació a Distància de la Comunitat Valenciana

[EDU] Centre públic i gratuït de la Comunitat Valenciana adscrit a la Direcció General de Centres Docents amb una oferta completa d'estudis a distància per a persones adultes que inclou el títol de graduat en ESO, espanyol per a estrangers, cursos de llengua i cultura per a l'obtenció de la nacionalitat espanyola, cursos de competència comunicativa en llengües estrangeres, preparació per a les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà i superior, preparació per a les proves d'accés a la universitat per a majors de 25 i 45 anys i preparació per a les proves de certificació de valencià de la JOCV. Vegeu:

<http://ceedcv.org/>

CEFIRE. Centre de Formació i Recursos per al Professorat

[PLAT] Són els òrgans de l'administració educativa per a la formació permanent del professorat d'ensenyances no universitàries. Estan especialitzats en l'assessorament, organització i gestió de la formació permanent dels docents, la innovació i els recursos educatius. La seua creació en 1997 va absorbir els antics CEP (centres de professors). Els CEFIRE generals s'articulen en una xarxa que cobreix tot el territori, amb seus a Alacant, Alcoi, Castelló, Elda, Gandia, Oriola, Sagunt, Torrent, València, Vinaròs i Xàtiva, cadascuna amb un àmbit d'actuació de diverses comarques. D'altra banda, existeixen uns CEFIRE específics que tenen un àmbit d'actuació que s'estén per tota la Comunitat Valenciana i que són els de Formació Professional (Xest), l'Humanístic i Social (Alacant), el de Plurilingüisme (Alzira), el Científic, Tecnològic i Matemàtic (València), el d'Educació Infantil (València), el d'Educació Inclusiva (València) i l'Artísticoexpressiu (Castelló). Vegeu:

Decret 231/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual es regula la creació, l'estructura i el funcionament dels Centres de Formació, Innovació i Recursos Educatius de la Comunitat Valenciana; i Orde 64/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es desplega el Decret 231/1997, de 2 de setembre [...].

CEICE. Conselleria d'Investigació, Educació, Cultura i Esport

[LEG] Anterior denominació de l'actual Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Vegeu CECE.

CEIP. Centre d'Educació Infantil i Primària

[EDU] Centres docents públics que imparteixen els ensenyaments de règim general d'Educació Infantil i Primària. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (art. 5).

CELLROM. Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries

[LING] Convenció adoptada el 25 de juny de 1992 pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa i signada pel Govern espanyol el mateix any 1992. Va entrar en vigor l'1 d'agost de 2001. És un tractat internacional, ratificat per l'Estat espanyol, que pretén ser punt de partida per a la protecció i el foment de totes les llengües regionals o minoritàries tradicionals d'Europa. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/dgplgm/celrom>

CEM. Consell Escolar Municipal

[PLAT] Òrgan municipal que es contempla per instrumentar la participació en la programació i control de l'ensenyament per part de la comunitat d'una localitat. Amb aquest consell, es fa efectiva la participació de tots els sectors socials afectats en la programació general de l'ensenyament dins de la Comunitat Valenciana, juntament amb al Consell Escolar de la Comunitat Valenciana i els consells escolars territorials. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/madres-padres-alumnos/consejos-escolares>
Decret legislatiu de 16 de gener de 1989, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual és aprovat el Text Refós de la Llei de Consells Escolars de la Comunitat Valenciana.

CEP. Centre d'Educació Primària

[EDU] Els centres docents públics que imparteixen els ensenyaments de règim general d'Educació Primària. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (art. 5).

CEPAFE. Centre educatiu promotor de l'activitat física i l'esport

[EDU] Centres educatius de Primària i/o Secundària sostinguts amb fons públics que estan qualificats i reconeguts per la Generalitat Valenciana perquè realitzen projectes específicament encaminats a la promoció de l'esport, l'activitat física, la salut, els hàbits saludables i l'educació en valors (PEAFS). Aquests projectes es poden portar a terme dins o fora de les pròpies instal·lacions, sempre fora de l'horari lectiu i en coherència amb l'acció educativa del propi centre, que els integra en el PEC i la seua PGA amb el consens de la comunitat educativa i l'aprovació de l'equip directiu, el claustre i el consell escolar. Vegeu:

Llei 2/2011 de 22 de març de la Generalitat, de l'esport i l'activitat física de la Comunitat Valenciana.

CERI. Centre per a la Investigació Educativa i la Innovació

[ORG] De l'anglès (Centre for Educational Research and Innovation), organisme de l'OCDE que proporciona i promou la investigació comparada internacional, la innovació i els indicadors clau, explora enfocaments innovadors de l'educació i l'aprenentatge i facilita ponts entre la

investigació educativa, la innovació i el desenvolupament de polítiques educatives. Vegeu:

<https://www.oecd.org/education/ceri/>

CET. Consell Escolar Territorial

[PLAT] Òrgan d'àmbit comarcal o de zona que fa possible la participació democràtica en la programació de l'ensenyament, amb el mateix caràcter consultiu que el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/madres-padres-alumnos/consejos-escolares>
Decret legislatiu de 16 de gener de 1989, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual és aprovat el Text Refós de la Llei de Consells Escolars de la Comunitat Valenciana.

CF. Cicles Formatius

[EDU] Ensenyaments de Formació Professional de Grau Mitjà i Superior, que inclouen tots els mòduls que configuren i que s'imparteix en règim semipresencial o presencial ordinari en horari de matí, de vesprada o dels dos i en horari especial, nocturn. Vegeu:

Ordre 18/2016, d' 1 de juny, de la CEICE, per la qual es regulen l'accés, l'admissió i la matrícula a ensenyaments de grau mitjà i superior de FP de la Comunitat Valenciana.

CFC. Coordinació de formació del centre

[PER] Membre de l'equip docent designat per la direcció, responsable de la coordinació de la formació permanent del professorat del centre. Entre les seues funcions es troba la d'identificar les necessitats formatives del claustre, redactar la proposta del PAF, coordinar amb el CEFIRE de referència les actuacions aprovades per l'administració i avaluar la seua realització i impacte. Vegeu:

Ordre 65/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, que estableix el model de formació permanent del professorat i el disseny, reconeixement i registre de les activitats formatives (art. 10).

CFGB. Cicle Formatiu de Grau Bàsic

[EDU] Ensenyaments que formen part de la Formació Professional i de l'educació bàsica del sistema educatiu espanyol, d'oferta obligatòria i caràcter gratuït. Responen a un perfil professional que inclou unitats de

competència d'una qualificació professional completa de nivell 1 del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals (CNCP). La superació de la totalitat dels àmbits conduirà a l'obtenció del títol de Graduat en ESO i de Tècnic Bàsic en l'especialitat corresponent. Per accedir-hi cal tenir 15 anys, o complir-los durant l'any natural en curs, haver cursat el 3r curs d'ESO o, excepcionalment, haver-ne cursat el 2n curs. A més, ha de comptar amb el *Certificat del Consell Orientador* expedit per la direcció del centre i la persona tutora de l'alumne. Els cicles tenen una duració de 2.000 hores anuals, distribuïdes en dos cursos acadèmics de 30 hores lectives setmanals cadascun. Vegeu FPB:

Article 25 del Reial Decret 217/2022.

CFGM. Cicle Formatiu de Grau Mitjà

[EDU] Són ensenyaments professionalitzadors que proporcionen la formació necessària per a adquirir la competència professional i el coneixement propis de cada sector. S'agrupen en famílies professionals i tenen una durada de 2.000 hores, que s'organitzen en dos cursos acadèmics. La titulació que s'obté en finalitzar és la de tècnic o tècnica del perfil professional corresponent, que permet l'accés al món laboral, a altres cicles de grau mitjà o als cicles de grau superior. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesional/inicio>

CFGS. Cicle Formatiu de Grau Superior

[EDU] Són estudis professionalitzadors que formen part de l'educació superior i que preparen l'alumnat per a l'activitat qualificada en un camp professional. Tenen una durada de 2.000 hores, organitzada en dos cursos acadèmics, i s'agrupen en famílies professionals. La titulació que s'obté és la de tècnic o tècnica superior del perfil professional corresponent, que permet incorporar-se al món laboral i accedir a estudis universitaris. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesional/inicio>

CFPA. Centre de formació de persones adultes

[EDU] Centres amb una oferta educativa que té com a finalitat respondre a les necessitats i demandes formatives de l'entorn, ja que poden ser de titularitat municipal o autonòmica. Aquesta oferta pot ser constituïda per ensenyaments de llengües, competències digitals, educació secundària o preparació per a les proves d'accés a cicles de grau mitjà i superior o a la universitat per a majors de 25 anys. Vegeu:

Resolució de 19 de juliol de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven instruccions per a l'organització i funcionament dels centres de FPA sostinguts amb fons públics per al curs acadèmic 2022-2023.

CFPB. Cicle de Formació Professional Bàsica

[EDU] Vegeu CFGB i FPB.

CIC. Coordinació d'igualtat i convivència

[PER] Persones docents coordinadores d'igualtat i convivència que es troben en tots els centres docents. Tracten d'orientar la comunitat educativa en la resolució de conflictes, la promoció de models democràtics i dialògics de gestió de la convivència, la coeducació, la igualtat de gènere i la diversitat sexual i d'identitats de gènere. Tracten de proveir la resta de la comunitat educativa de recursos, protocols i estratègies de prevenció i intervenció per a combatre qualsevol tipus de discriminació, assetjament o violència en l'àmbit educatiu. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (art. 45).

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/plans-igualtat-i-convivencia>

CIDA. Centre d'Innovació Digital Avançat

[ORG] És el referent per a la digitalització de la Formació Professional, amb un enfocament en innovació, investigació, impuls de la transformació econòmica i excel·lència en les competències dels alumnes de Formació Professional. El CIDA busca la vigilància tecnològica, el desenvolupament de noves metodologies d'aprenentatge, la recerca i innovació aplicada, i la transferència dels resultats de projectes d'I+D+i a tots els centres de FP a la Comunitat Valenciana, i contribueix a formar professionals altament qualificats per a la societat. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/cida/es/centre/>

CIDE. Centre d'Investigació i Documentació Educativa

[ORG] Vegeu CNIIE.

CIE. Classificació Internacional de Malalties

[TRAS] En anglés, ICD: *International Classification of Diseases*. Llista internacional i oficial de malalties publicada per l'OMS en la que apareixen classificades i codificades totes les dolències i patologies humanes i les circumstàncies pròpies de cada una. El seu origen es pot remuntar fins a 1850 i des de 1948 la publicació és a càrrec de l'OMS. S'ha convertit en un estàndard internacional que permet elaborar i comparar estadístiques de mobilitat i mortalitat en tot el món. Des de 2022 està en vigor l'onzena edició, CIE-11. Vegeu:

<https://icd.who.int/es>

CIE-11. Classificació Internacional de Malalties

[TRAS] Vegeu CIE.

CIIC. Comissió d'inclusió, igualtat i convivència

[PER] Comissió integrada per les persones titulars de la direcció i de la secretaria, la persona coordinadora d'igualtat i convivència del centre, una persona representant del professorat del centre i una persona representant de les mares, pares o representants legals, triats, en el seu cas, entre els membres del Consell Escolar per cadascun dels sectors respectius. El seu objectiu és dissenyar i activar iniciatives encaminades a la inclusió, l'eliminació de les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge i la igualtat entre homes i dones, seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d'igualtat de la Generalitat, amb especial atenció als casos d'assetjament escolar i de discriminació i a la mediació per a la resolució de conflictes. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (art. 30).

CIL. Comunicació i llenguatge (aula de)

[INC] És una unitat específica de comunicació i llenguatge integrada en centres ordinaris, destinada a donar resposta educativa adequada a l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista (TEA) i trastorn específic del llenguatge (TEL). El personal que atén en l'aula CIL sol ser una persona docent especialista en audició i llenguatge, una mestra de pedagogia terapèutica i una educadora d'educació especial.

El principal objectiu que pretén és la inclusió educativa de l'alumnat que hi és adscrit, oferir-los suport dins i fora de l'aula, coordinar-se amb la

resta del professorat per adaptar les programacions i contribuir a la sensibilització front a aquests trastorns. Vegeu:

Resolució de 25 de juliol de 2017, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament de les unitats específiques de comunicació i llenguatge ubicades en centres ordinaris de règim públic que imparteixen ensenyaments de segon cicle d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Oligatòria per al curs 2017-2018.

CINE. Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació (UNESCO)

[ORG] És una classificació estadística de referència que permet ordenar els programes educatius i les seues certificacions corresponents per nivells d'educació i camps estudi. Les definicions i els conceptes bàsics de la CINE estan concebuts per ser vàlids a escala internacional i incloure-hi tota la gamma de sistemes educatius. La seua elaboració és el resultat d'un acord internacional formalment adoptat per la Conferència General dels Estats Membres de la UNESCO. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/va/servicios-al-ciudadano/estadisticas/clasificaciones/cine2011.html>

CIPFP. Centre integrat públic de formació professional

[EDU] Centre educatiu que Imparteix Formació Professional inicial i formació per a l'ocupació, referides al CNCP i que condueix a títols de formació professionals i certificats de professionalitat. La seua oferta és modular, flexible i de qualitat, amb l'objectiu de respondre a les necessitats dels sectors productius i a les expectatives personals de promoció professional. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesional/centros-integrados>

CLIL. Aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres

[MET] De l'anglès (*content and language integrated learning*). Vegeu AICLE.

CM. Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural

[MATPRI] Denominació per a l'àrea d'Educació Primària d'acord amb la LOMLOE i segons la normativa d'ordenació i currículum que estableix el decret autonòmic. Afavoreix que l'alumnat desenvolupe les competències necessàries per a un desenvolupament personal, social i acadèmic que els

possibilita dur a terme un projecte vital, amb plenitud, en l'entorn en el qual habita. L'àrea se centra a facilitar la comprensió de la interdependència existent entre l'ésser humà i la naturalesa. Integra les CCSS i CN que estableix la LOMQE. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 9, annexos III i VI).

CN. Ciències de la Naturalesa

[MATPRI] Àrea d'Educació Primària d'acord amb l'ordenament de la LOMQE. El seu objectiu és donar a conèixer a l'alumnat el món en què viu, a comprendre l'entorn i a fer-lo coneixedor dels avenços científics i tecnològics de la societat.

Aporta les bases d'una formació científica per a desenvolupar les competències necessàries per a moure's en una realitat canviant cada vegada més científica i tecnològica, que contribuirà a promoure el pensament crític, una actitud investigadora i de responsabilitat amb ell mateix i amb el seu entorn social i natural. S'inicia el desenvolupament de les principals estratègies de l'activitat científica. Des del curs 2022-2023, amb la LOMLOE, passa a ser Coneixement del Medi (CM). Vegeu:

Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana (art. 4 i annex 1).

CNIE. Centre Nacional d'Innovació i Investigació Educativa

[ORG] És una unitat depenent del MECD generadora de coneixement i innovació en educació al servei del sistema educatiu espanyol. Contribueix a la promoció de la qualitat educativa a través de l'adquisició de les competències bàsiques, prestant especial atenció als àmbits no curriculars. Coordinen actuacions relatives als ensenyaments de llengües estrangeres i els programes d'ensenyaments d'idiomes i bilingües, elaboren i fomenten investigacions, innovacions, estudis i informes sobre educació i realitzen i editen publicacions i materials sobre educació. També porten a terme programes de suport i innovació tendents a la compensació de desigualtats, la inclusió educativa, l'atenció a sectors desfavorits en l'àmbit de l'educació o l'atenció a altres àrees d'interès social. Vegeu:

<http://educalab.es/cnie/introduccion>

CNQP. Catàleg nacional de qualificacions professionals

[LEG] Recull de les qualificacions professionals identificades en el sistema productiu nacional i la formació associada a les notes. La seua finalitat és la de facilitar la integració i adequació entre la formació professional i el mercat laboral, la formació al llarg de la vida, la mobilitat dels treballadors i la unitat del mercat laboral. Està definit, elaborat i actualitzat per l'INCUAL i és d'aplicació per a tot l'Estat espanyol. Vegeu:

Reial Decret 1128/2003, de 5 de setembre, pel qual es regula el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals.
<https://incual.mecd.es/>

CO [1]. Comprensió oral

[AVQ] És una de les quatre parts o destreses en què s'articulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic d'alemany, francès, anglés i italià que pot fer de forma voluntària l'alumnat que cursa Educació Secundària i Formació Professional. Aquesta prova té com a referència les competències pròpies del nivell A2 del MECR i comprén també les destreses de comprensió escrita (CE), expressió escrita (EE) i expressió oral (EO). Vegeu:

Ordre 20/2011, de 24 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic de les llengües alemanya, francesa, anglesa i italiana, cursades per l'alumnat d'Educació Secundària i de Formació Professional de la Comunitat Valenciana (art. 3).

CO [2]. Convalidat

[AVQ] La convalidació és el procediment pel qual es reconeix que uns estudis reglats oficials del sistema educatiu contenen els resultats d'aprenentatge, continguts i càrrega horària del mòdul o mòduls professionals que se sol·licite convalidar. Vegeu:

<http://www.ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/secundaria/convalidaciones-y-exenciones>

COCOPE. Comissió de coordinació pedagògica

[PER] Òrgan responsable de coordinar els assumptes relacionats amb les actuacions pedagògiques, el desenvolupament dels programes educatius i la seua avaluació. Als centres d'EI de segon cicle, CEP o CEIP amb nou unitats o més, la comissió està integrada, com a mínim, per la persona

directora en la presidència, la persona cap d'estudis, les persones coordinadores dels equips docents i de cicle, un o una membre del personal docent especialitzat de suport a la inclusió i la persona orientadora del Servei Psicopedagògic Escolar o del Gabinet Psicopedagògic Municipal. En el cas de centres amb menys de nou unitats, les funcions de la comissió les assumeix el claustre. Les seues atribucions són proposar el PLC, donar directrius per elaborar i revisar les programacions, organitzar l'orientació i l'acció tutorial o proposar criteris i procediments per als ACIS, entre d'altres. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (arts. 35-36).

COD. Optativa convalidada dansa

[AVQ] Convalidació de matèries optatives de l'ESO als estudiants de dansa amb la finalitat d'afavorir la simultaneïtat dels estudis d'ensenyaments professionals de dansa i d'educació secundària obligatòria. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, cal que l'alumne o alumna presente un certificat d'haver mantingut la matrícula al conservatori o centre professional de dansa fins a la data de l'avaluació final. Una vegada acreditat el manteniment de la matrícula, la matèria s'ha de consignar en els documents d'avaluació com a «optativa convalidada dansa» (COD). Si no s'acredita la condició esmentada, la matèria optativa s'ha de considerar no superada a tots els efectes. Vegeu:

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/11/pdf/2022_7573.pdf (annex XII).

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (art. 31).

COE. Optativa convalidada esportista

[AVQ] Convalidació de matèries d'ESO a l'alumnat esportista d'alt nivell, d'alt rendiment, d'elit o amb la condició de personal tècnic, entrenador, arbitral o jutge d'elit amb la finalitat d'afavorir la compatibilitat de l'activitat esportiva amb l'activitat acadèmica. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, s'ha d'acreditar, per part de l'òrgan competent, el manteniment de la condició d'esportista d'alt nivell, d'esportista d'alt rendiment, d'esportista d'elit o de personal tècnic, entrenador, arbitral o jutge d'elit de la Comunitat Valenciana fins a la data en què es faça l'avaluació final. Una vegada acreditat el manteniment d'aquesta condició, la matèria s'ha de consignar en els documents

d'avaluació com a «optativa convalidada esportista» (COE). Si no s'acredita la condició esmentada, la matèria optativa s'ha de considerar no superada a tots els efectes. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (art. 30 i annex XII).

COFINT. Conferència Internacional de Joves - Cuidem el Planeta

[MIS] Procés de participació global que connecta joves de països de tot el món per parlar, compartir i decidir la millor manera d'actuar per millorar el planeta.

La CONFINT estatal és una trobada d'alumnat espanyol promoguda i coordinada pel Ministeri d'Educació en col·laboració amb la Xarxa Estatal d'Escoles cap a la Sostenibilitat en Xarxa. Se celebra cada dos anys a diferents punts de l'Estat espanyol per generar el diàleg entre alumnat de les diferents comunitats autònomes, per empoderar-lo i impulsar lideratges. Les capacitats generades al llarg de les jornades són replicades a escala local a les diferents escoles i instituts. Igualment, es faciliten espais de col·laboració entre les comunitats autònomes on es coneix què fan les diferents administracions. Pretén fomentar la capacitat de la joventut per impulsar, des de l'escola, canvis i transformacions ecosocials que milloren l'actual situació d'emergència climàtica. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/mc/sgctie/comunicacion/blog/2021/octubre2021/confint.html#:~:text=La%20Conferencia%20Internacional%20de%20la,actuar%20para%20mejorar%20el%20planeta.>

COM. Optativa convalidada música

[AVQ] Convalidació de Música i matèries optatives de l'ESO amb la finalitat d'afavorir la simultaneïtat dels estudis d'ensenyaments professionals de música i d'educació secundària obligatòria. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, cal que l'alumne o alumna presente un certificat d'haver mantingut la matrícula al conservatori o centre professional de dansa fins a la data de l'avaluació final. Una vegada acreditat el manteniment de la matrícula, la matèria s'ha de consignar en els documents d'avaluació com a «optativa convalidada dansa» (COM). Si no s'acredita la condició esmentada, la matèria optativa s'ha de considerar no superada a tots els efectes. Vegeu:

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/11/pdf/2022_7573.pdf (annex XII)
Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (art. 32).

CONCAPA. Confederació Catòlica Nacional de Pares de Família i Pares d'Alumnes

[ORG] És una associació de familiars de l'alumnat que des de 1929 tracta de promoure els interessos de la família i aconseguir que els seus fills reben a l'escola una formació d'acord amb les seues pròpies creences i conviccions. Compta amb 51 federacions provincials que integren les associacions de Pares d'Alumnes de les escoles, i en què n'hi participen uns tres milions. Vegeu:

<https://concapa.org/>

COVAPA. Confederació Valenciana de les APA/AMPA

[ORG] Confederació constituïda el 1985 per les associacions de familiars d'alumnat, a través de les seues diferents federacions, per representar i defensar els interessos d'aquestes associacions en tot allò referent al procés educatiu. Aposta per l'escola pública, ja que pressuposen una societat oberta, plural i no exclouent. Vegeu:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100063635945812&sk=about>

CP. Competència plurilingüe

[COMP] Una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació, reconeixent i respectant els perfils lingüístics individuals i aprofitant les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies de mediació i transferència entre llengües. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex I).

CPSAA. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

[COMP] Una de les huit competències clau establertes per la LOMLOE. Suposa la capacitat de reflexionar sobre un mateix per acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; la resiliència i l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat, adaptar-se als canvis, aprendre a gestionar els processos metacognitius, identificar conductes contràries a la convivència i contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex 1).

CRA. Col·legi rural agrupat

[EDU] Agrupament de centres en el cas de nuclis de població dispersos amb un àmbit d'actuació que pot estendre's a diversos municipis. És autoritzat per la CECE d'acord amb el que s'estableix en l'article 107.5 de la LOE, en un marc que potencia l'escola rural com a eix vertebrador del territori. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (arts. 4 i 6).

CS [1]. Centre singular

[EDU] Vegeu CAES.

CS [2]. Comissió de servei

[PER] Forma voluntària temporal i excepcional de provisió de llocs de treball que procedeix, en casos d'urgent i inajornable necessitat, quan aquests queden deserts en les corresponents convocatòries, es troben pendents de la seua provisió definitiva o quan estiguen subjectes a reserva per imperatiu legal. Vegeu:

Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Funció Pública Valenciana (art. 117).

CSIC. Consell Superior d'Investigacions Científiques

[ORG] Organisme que pretén fomentar, coordinar, desenvolupar i difondre la investigació científica i tecnològica, de caràcter multidisciplinari, per tal de contribuir a l'avanç del coneixement i al desenvolupament econòmic, social i cultural, així com a la formació de personal i l'assessorament a entitats públiques i privades en aquestes matèries. Fou fundat el 1939 per a liderar l'activitat investigadora a Espanya, encara que amb especial incidència en la ciència aplicada. Està dotat d'un règim jurídic que li confereix una personalitat amb atributs propis, fet que el converteix en un organisme singular dins de l'Administració. Vegeu:

<https://www.csic.es>

CSIRT-CV. Centre de Seguretat TIC de la Comunitat Valenciana

[PLAT] Naix al juny de l'any 2007, per la seguretat en la xarxa des de la Generalitat Valenciana. Actualment depén de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i la Comunicació de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic. El seu objectiu és treballar per a prevenir i pal·liar els incidents de seguretat en sistemes d'informació dins de l'àmbit de l'Administració valenciana. Vegeu:

<https://www.csirtcv.gva.es/csirt-cv/?lang=va>

CSV. Cursa per segona vegada

[AVQ] Indicació que pot aparèixer en l'acta d'avaluació de cada curs d'ESO a partir de 2022-2023 i que indica que l'alumnat ja ha cursat el nivell amb anterioritat i que està repetint. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XII).

CT. Ciències i Tecnologia

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes d'acord amb el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XIX).

CTEM. Ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques

[MET] S'usa per referir-se a aquesta agrupació de disciplines en l'àmbit educatiu. Hi ha una gran varietat de combinacions possibles que s'usen segons l'èmfasi que es posa en un tipus o altre d'agrupació, com ara: STEMM (*science, technology, engineering, mathematics, and medicine*), STEEM (*science, technology, engineering, economics, and mathematics*), STREM (*science, technology, robotics, engineering, and multimedia*), i moltes més. Vegeu:

https://en.wikipedia.org/wiki/Science,_technology,_engineering,_and_mathematics

D

DAFO. Debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats

[MIS] Mètode de planificació estratègica per a avaluar un projecte, que consisteix en una anàlisi que diferencia entre els factors interns, com fortaleces i debilitats, d'una organització i els seus factors externs, com oportunitats i amenaces. Es tracta d'especificar l'objectiu d'un projecte i la identificació dels factors interns i externs que són favorables i desfavorables per a assolir aquest objectiu. Vegeu:

<https://dafo.ipyme.org/Home>

DEA. Dificultats específiques de l'aprenentatge

[TRAS] Vegeu TEA [2].

DEA-L. Dificultat específica de l'aprenentatge de la lectura

[TRAS] Trastorn específic de l'aprenentatge (vegeu TEA [2]) segons el DSM-5, codificat com 315.00 (F81.0), concretament amb dificultats en la lectura del tipus: precisió en la lectura de paraules, velocitat o fluïdesa de la lectura i comprensió de la lectura. La dislèxia és un terme alternatiu utilitzat per a referir-se a problemes amb el reconeixement de paraules en forma precisa o fluida, lletrejar malament i poca capacitat ortogràfica. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 39).

DEBA. Detecció de barreres

[INC] Eina col·laborativa per a l'avaluació de la inclusió de l'alumnat. Té forma de qüestionari que permet detectar i identificar les barreres i fortaleces per a l'accés, participació i aprenentatge de l'alumnat. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/identificacio-de-barreres>

DelegaTIC. Delegació de competències als centres per a l'adquisició TIC

[PLAT] Pàgina web informativa i de consulta que recull tota la informació sobre la delegació de competències als centres per a l'adquisició d'equipament i productes TIC. La web inclou el catàleg disponible, creat i actualitzat per la DGTIC, i és la direcció de cada centre educatiu la que té la competència per contractar, incorporar i inventariar els productes que necessite fins al límit estipulat. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/delegatic>

Resolució de 29 d'octubre de 2021, del conseller d'Hisenda i Model Econòmic, sobre delegació de competències en la persona que exercisca la direcció dels centres educatius públics no universitaris de la Generalitat per a adquisició d'equipament i productes TIC per a ús en l'entorn educatiu.

DESA. Desfibril·lador extern semiautomàtic

[MIS] Dispositiu que pot aplicar una descàrrega elèctrica controlada sobre el tòrax de una persona que està en para cardíaca. El Decret 158/2017, de 6 d'octubre, del Consell, que regula la seua instal·lació i ús fora de l'àmbit sanitari, estableix que han de disposar d'un DESA tots els centre educatius amb un aforament igual o superior a 1500 persones i que s'ha de promoure el coneixement del seu ús com a part dels continguts d'ESO. Vegeu:

Decret 159/2017, de 6 d'octubre, del Consell, pel qual es regula la instal·lació i l'ús de desfibril·ladors automàtics i semiautomàtics externs fora de l'àmbit sanitari, a la Comunitat Valenciana.

DeSeCo. Projecte de Definició i Selecció de Competències

[COMP] Projecte iniciat per l'OCDE en 1997 amb l'objectiu d'identificar les competències clau més importants per afrontar els desafiaments globals i que l'alumnat hauria d'adquirir durant l'educació obligatòria. El projecte es va desenvolupar en diferents fases, va comptar amb la participació de nombrosos experts i investigadors de diferents països i va publicar el seu primer informe final en 2003. En aquest informe es defineix la competència com «la capacitat de respondre a demandes complexes i portar a terme tasques diverses de forma adequada». Vegeu:

<https://www.deseco.ch/bfs/deseco/en/index/03/02.parsys.78532.downloadList.94248.DownloadFile.tmp/2005.dscexecutivesummary.sp.pdf>

DG. Digitalització

[MATSEC] És una de les matèries d'opció que ha de triar i cursar l'alumnat de 4t curs d'ESO. Dona resposta a la necessitat d'adaptació a la societat actual, com s'informa, es relaciona i produeix coneixement, ajudant l'alumnat a satisfer necessitats, individuals o col·lectives, que s'han anat establint de forma progressiva a la vida de les persones i en el funcionament de la societat i la cultura digital. Però la formació de la ciutadania actual va més enllà de l'alfabetització digital, ja que requereix una atenció específica a l'adquisició dels coneixements necessaris per fer servir els mitjans tecnològics de manera ètica, responsable, segura i crítica. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

DG. Direcció General (àmbit educació)

[LEG] Centres directius que depenen directament de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional (SAEFP). Actualment consten la DG d'Innovació Educativa i Ordenació, la DG de Centres Docents, la DG de Personal Docent, la DG de Formació Professional i Ensenyament de Règim Especial, la DG d'Inclusió Educativa, la DG de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme i la DG d'Infraestructures Educatives. Vegeu:

Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell, pel qual estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les conselleries de la Generalitat (arts. 82-89).

DGCD. Direcció General de Centres Docents

[LEG] Òrgan directiu que exerceix les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià, en matèria de centres docents, serveis i planificació educativa ordinària de tot el sistema no universitari. Entre altres, les seues competències són proposar l'ordenació del règim jurídic, administratiu i econòmic dels centres, la dotació dels mitjans materials i dels serveis de suport educatiu, planificar la xarxa de centres educatius d'acord amb les necessitats d'escolarització, l'ordenació i execució d'actuacions relatives als serveis escolars, ordenar l'oferta educativa en cada curs escolar, establir els processos d'admissió de l'alumnat i l'expedició de títols no universitaris. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 7).

DGCP. Direcció General de Cultura i Patrimoni

[LEG] Òrgan directiu al qual li correspon assumir les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià, en qüestions de conservació, protecció, enriquiment, restauració, difusió i foment del patrimoni cultural valencià, tant moble com immoble, museus, polítiques de foment del llibre i la lectura, patrimoni bibliogràfic, gestió de biblioteques, arxius, suport tècnic i promoció cultural, així com la promoció, impuls i investigació de les tradicions i institucions tradicionals del poble valencià. Entre altres, s'ocupa de promoure, difondre, protegir i fomentar la política cultural valenciana, així com l'activitat de creadors i artistes, la protecció, difusió, enriquiment, estudi i la investigació, conservació i restauració del patrimoni cultural valencià, tant moble com immoble i immaterial i la vigilància i tutela legal del patrimoni cultural valencià. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 14).

DGE. Direcció General de l'Esport

[LEG] Òrgan directiu que assumeix les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià, en matèria de foment i promoció de l'activitat esportiva, dinamització de la pràctica esportiva ciutadana, relació i col·laboració amb les entitats i organismes esportius, cooperació amb entitats privades que fomenten l'esport i coordinació d'esdeveniments de caràcter esportiu organitzats per la Generalitat. Entre altres, fomenta l'associacionisme esportiu, controla el Registre d'Entitats Esportives i qualifica els esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 15).

DGFP. Direcció General de la Funció Pública

[LEG] Òrgan directiu depenent de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, exerceix les funcions establertes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, en matèria de funció pública, ordenació, selecció, provisió, relacions sindicals i formació del personal al servei de l'administració de la Generalitat. Entre altres coses, és responsable d'elaborar les relacions de llocs de treball de l'Administració de la Generalitat, dissenyar la classificació de llocs de treball i el sistema retributiu del personal, elaborar projectes normatius, informes i directrius

en matèria de funció pública i planificar i dissenyar l'oferta d'ocupació pública. Vegeu:

Decret 172/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública (art. 11).

DGFPERE. Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial

[LEG] Òrgan directiu al qual li correspon exercir les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià, en matèria de formació professional en tots els seus àmbits, així com els ensenyaments de règim especial, a excepció dels ensenyaments artístics superiors. Entre altres, és responsable de l'ordenació i la gestió de la formació professional i dels ensenyaments de règim especial, promoure el desenvolupament de la formació professional, adequant-la a les necessitats socioproductives i promoure els convenis de col·laboració amb altres institucions. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 2).

DGIE. Direcció General d'Inclusió Educativa

[LEG] Òrgan directiu que exerceix les competències que disposa l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià, en matèria d'inclusió educativa i de personal no docent d'atenció educativa en centres docents. Entre altres, s'ocupa d'ordenar i gestionar els serveis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional, de dissenyar, implementar i coordinar mesures que propicien la millora del clima escolar i de l'educació en igualtat, de promoure l'elaboració de materials didàctics i de suport en matèria d'inclusió i de proposar la provisió de llocs de treball de personal no docent d'atenció educativa dels centres i serveis educatius. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 10).

DGIE. Direcció General d'Infraestructures Educatives

[LEG] Òrgan directiu al qual li corresponen les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, en matèria de proposta,

planificació, programació, gestió i execució de les infraestructures educatives, així com la seua contractació, assistència i gestió. Entre altres, s'ocupa de la redacció, gestió i supervisió dels projectes tècnics de construccions escolars, així com de la direcció i control de l'execució de les obres, del programa Edificant i de la supervisió del compliment dels requisits mínims dels espais exigibles per la normativa específica en cada nivell d'ensenyament. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 12).

DGIEO. Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació

[LEG] Òrgan directiu al qual li corresponen les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de Govern Valencià, en matèria d'innovació educativa, ordenació acadèmica, avaluació general del sistema educatiu quant a ensenyaments no universitaris, anàlisi del seu resultat i proposta de mesures, iniciatives i actuacions per a la millora de la qualitat de l'educació. Entre altres, proposa, dissenya, coordina i executa qualsevol tipus d'actuació orientada a la innovació curricular, metodològica, didàctica i organitzativa, ordena els ensenyaments que ofereix el sistema educatiu (a excepció de l'ensenyament universitari, la FPI, els ensenyaments de règim especial i els ensenyaments artístics superiors), elabora els currículums educatius i estableix els criteris per a impartir-los en els centres docents. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 6).

DGPD. Direcció General de Personal Docent

[LEG] Òrgan directiu que exerceix les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de Govern Valencià en matèria de proposta i execució de la política de personal docent de la CECE. Entre altres, és responsable de la direcció del personal docent dependent de la CECE, de crear, modificar i suprimir els llocs de treball de les plantilles del personal docent dels centres i dels serveis educatius i d'assessorament, estableix les condicions requerides al personal docent públic no universitari, convoca, gestiona i resol els procediments per a la provisió de llocs de treball. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 8).

DGPL. Direcció General de Política Lingüística i gestió del multilingüisme

[LEG] Òrgan directiu que exerceix les competències previstes en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de Govern Valencià, en matèria de política lingüística, traducció i correcció de textos i multilingüisme en l'àmbit dels ensenyaments no universitaris. Els seus objectius són desenvolupar la legislació lingüística derivada de l'article 6 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, vetllar pels usos institucionals de les dues llengües oficials i per l'aplicació d'una política que avance cap a la normalització de la diversitat lingüística mitjançant la promoció social del valencià i el foment del multilingüisme. Vegeu:

Decret 173/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport (art. 11).

DGTIC. Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions

[LEG] Òrgan directiu departamental depenent de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic que ostenta la responsabilitat en seguretat de la informació, planificació, coordinació, autorització i control de les tecnologies de la informació, les telecomunicacions i comunicacions corporatives i la teleadministració de la Generalitat. Compta amb una Subdirecció General d'Innovació Tecnològica per a l'àmbit educatiu que acull els SICE i SIGE. Vegeu:

Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell (art. 65).
<https://dgtic.gva.es/va/que-es>

DITCA. Detecció i intervenció en trastorns de la conducta alimentària

[PROG] Programa depenent de la Direcció General de Salut Pública per a la prevenció, detecció i diagnòstic precoç de problemes o alteracions en els hàbits d'alimentació que s'ha desenvolupat en els centres docents d'Educació Secundària entre 2001 i 2016. Actualment no forma part de la cartera de serveis de promoció de salut i prevenció en l'entorn educatiu.

DMV. Diploma de Mestre en Valencià

[LING] Titulació que faculta el professorat per a impartir l'ensenyament en valencià, com a llengua vehicular, en la totalitat de les ensenyances no universitàries regulades en la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, sempre que compte amb les altres titulacions requerides per a impartir

la docència. També facultarà el professorat per a impartir continguts curriculars de valencià en Educació Infantil i l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura en Educació Primària, sempre que compte amb les titulacions requerides per a impartir la docència en aquesta etapa. Vegeu:

Ordre 17/2013, de 15 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen les titulacions administratives que faculden per a l'ensenyament en valencià, del valencià, i en llengües estrangeres en les ensenyances no universitàries en la Comunitat Valenciana (art. 5).

DO. Departament d'Orientació

[PER] Òrgans de coordinació docent formats per un equip multidisciplinari en els instituts d'Educació Secundària, els centres integrats de formació professional i els centres de formació de persones adultes, encarregats de l'orientació educativa, psicopedagògica i professional. Vegeu:

Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (art. 32).

DOCV. Diari Oficial de la Comunitat Valenciana

[LEG] Denominació utilitzada pel butlletí oficial autonòmic des del 2 de gener de 2007 fins al 9 d'octubre de 2016, quan es recupera DOGV. Vegeu DOGV.

DOEP. Departament d'Orientació Educativa i Professional

[PER] D'acord amb l'estructura de l'orientació educativa i professional al sistema educatiu valencià no universitari, el DOEP dels IES de titularitat pública s'encarreguen del segon tipus d'intervenció (el primer correspon als docents), oferint un suport especialitzat a l'alumnat, el professorat i les famílies. Està constituït pel professorat de l'especialitat d'orientació educativa i pel personal especialitzat de suport, docent i no docent, que intervé en el centre. En els centres que imparteixen cicles formatius, també en forma part qui realitza les tasques d'informació i orientació vinculades a l'ocupació. Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (arts. 3, 7-9).

DOGV. Diari Oficial de la Generalitat Valenciana

[LEG] Denominació utilitzada pel butlletí oficial autonòmic, el mitjà oficial a través del que es publiquen les normes, resolucions i altres

comunicacions de l'autoritat competent de la Comunitat Valenciana. Amb aquesta denominació des del 15 de juliol de 1982 fins al 30 de desembre de 2006 i des del 9 d'octubre de 2016 fins a l'actualitat. Vegeu:

<https://dogv.gva.es/>

DP. Decisió de promoció

[AVQ] Indicació que apareix en l'acta d'avaluació de cada curs d'ESO i que mostra la resolució del claustre sobre la promoció de l'alumnat al curs següent en funció de les qualificacions i tenint en compte les possibles adequacions i personalitzacions realitzades. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XII).

DPP. Disseny particular de programa

[LING] Document dels centres d'ESO, Batxillerat i FPA que serveix per a concretar el seu programa lingüístic bilingüe d'acord amb el context i la realitat que els envolta. L'elaboració del DPP depén de la COCOPE i després ha de ser consensuat en claustre, aprovat pel CE i finalment enviat a la DT corresponent per a la seua validació. Ha d'incloure el tractament metodològic de les llengües, les previsions amb l'alumnat de nova incorporació al sistema educatiu valencià i la proporció d'ús vehicular de les llengües oficials, entre altres. Forma part del PEC. Una vegada s'aplique la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, s'inclourà dins del PLC. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària durant el curs 2019-2020.

DSM-5. Manual diagnòstic i estadístic dels trastorns mentals (5a edició)

[TRAS] De l'anglès, *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Manual de referència sobre diagnosi i classificació dels trastorns mentals en humans, publicat en la seua quinta edició en 2013 per l'Associació Americana de Psiquiatria (APA, American Psychiatric Association) que inclou llista de trastorns, subtipus, especificadors i codis de diagnòstic. El DSM-5, juntament amb el CIE, són habitualment els manuals que fan servir els orientadors i els serveis psicopedagògics per a fer els diagnòstics i avaluacions de l'alumnat. Existeix publicada una guia de consulta ràpida

que conté principalment la classificació DSM-5 (Asociación Americana de Psiquiatria 2013). Vegeu:

<https://www.psychiatry.org/psychiatrists/practice/dsm>

DT [1]. Pensament de disseny

[MET] De l'anglès (*design thinking*), metodologia que serveix per a resoldre problemes de manera creativa, de forma que l'alumnat haja d'elaborar un pla d'acció que els servisca per a solucionar un problema plantejat. Es comença amb una anàlisi de la situació actual, per plantejar hipòtesis, dur a terme experiments i anticipar les conseqüències de la posada en pràctica. Així, posar en marxa les solucions aportades és la darrera fase. Tot el procés és flexible, obert i centrat en l'experimentació. Es fomenta així el compromís, la participació activa i la motivació de l'alumnat. A més, es promou el treball en equip i es posa sempre l'alumnat al centre del seu aprenentatge, donant-li llibertat per prendre decisions i anar modelant l'activitat a poc a poc. Vegeu:

<https://xn--designthinkingespaa-d4b.com/design-thinking-en-el-aula>

DT [2]. Direcció territorial (d'educació)

[LEG] Òrgan de direcció de tots els serveis, programes i activitats que desenvolupen les unitats i els centres dependents o integrats en la direcció territorial. Segueixen el principi de desconcentració de funcions en les delegacions provincials del Ministeri d'Educació, com poden ser la resolució de les sol·licituds d'autorització prèvia a la desafectació dels immobles i edificis públics escolars de propietat municipal. També són competents per a l'aprovació dels programes d'educació plurilingüe en els àmbits no universitaris. Vegeu:

Ordre 53/2022, de 7 de setembre, de la CECE, per la qual es modifica l'Ordre 9/2021, de 7 de maig, de la CECE, de desplegament del Reglament orgànic i funcional de la CEICE.

DUA. Disseny universal per a l'aprenentatge

[MET] En ocasions es fa referència a les sigles en anglès UDL (*Universal Design for Learning*). És un model teòric i pràctic per a l'ensenyament, que estableix la necessitat de la flexibilització del currículum i els seus diferents components –objectius, continguts, metodologia, recursos, avaluació i organització– per crear contextos inclusius d'aprenentatge en què tots els estudiants puguin aprendre. Si revisem la normativa, dins l'article 14 de l'Ordre 20/2019 s'indica que és una mesura de nivell II perquè considera

tot l'alumnat del grup classe i de nivell III perquè considera l'alumnat del grup que necessita una resposta diferenciada. Vegeu:

<https://www.educadua.es/inicio.html>

DUA-A. Disseny universal i aprenentatge accessible

[MET] És un model teòric i pràctic per a l'ensenyament que se centra en el disseny de contextos educatius perquè l'aprenentatge siga accessible a la diversitat de l'alumnat. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/cefireinclusiva/wp-content/uploads/sites/193/2022/05/DUAAval-1.pdf>

E

EA. Educació Artística

[MATPRI] Àrea d'Educació Primària que, amb un enfocament global i integrador respecte als aprenentatges de totes les àrees, fomenta el desenvolupament del pensament abstracte i divergent mitjançant processos creatius i queda desdoblada en dues: Educació Plàstica i Visual, que integra també els elements pertanyents a Audiovisual, i Música i Dansa, que incorpora les arts escèniques i performatives. Vegeu:

MD, EP i Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 9, annexos III i VI).

EBAU. Avaluació del Batxillerat per a l'accés a la universitat

[AVQ]. Del castellà (*evaluación del bachillerato para el acceso a la universidad*). Vegeu PAU.

EDEN. Expedient docent electrònic normalitzat

[LEG] Sistema que alberga totes les dades personals i administratives del personal docent funcionari i interí dels centres d'ensenyament públics de la Generalitat en un suport electrònic interoperable, que possibilita la gestió integral del seu expedient. La plataforma web d'accés preferent a l'EDEN és l'Oficina Virtual del Docent (OVIDOC). Vegeu:

Ordre 5/2021, de 12 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen el contingut, l'ús i l'accés a l'expedient docent electrònic normalitzat (EDEN).

https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesorado/organitzacio-administrativa/-/asset_publisher/m5LgzbJ5rnjq/content/expedient-docent-electronic-normalitzat-eden-

EE [1]. Economia i Emprenedoria

[MATSEC] Matèria d'Educació Secundària Obligatòria que integra una formació econòmica i financera i, d'altra banda, una visió que anima a cercar oportunitats i idees que contribuïsquen a satisfer les necessitats detectades a l'entorn, desenvolupant estratègies per portar aquestes idees a l'acció. D'aquesta manera, es genera valor per als altres, s'innova i contribueix a millorar el benestar personal, social i cultural. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XII).

EE [2]. Expressió escrita

[AVQ] És una de les quatre parts o destreses en què s'articulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic d'alemany, francès, anglès i italià que pot fer de forma voluntària l'alumnat que cursa Educació Secundària i Formació Professional. Aquesta prova té com a referència les competències pròpies del nivell A2 del MECR i comprén també les destreses de comprensió escrita (CE), comprensió oral (CO) i expressió oral (EO). Vegeu:

Ordre 20/2011, de 24 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic de les llengües alemanya, francesa, anglesa i italiana, cursades per l'alumnat d'Educació Secundària i de Formació Professional de la Comunitat Valenciana (art. 3).

EEAASS. Graus en ensenyaments artístics superiors

[EDU] Graus que pertanyen al nivell 2 (Grau) del Marc Espanyol de Qualificacions per l'Educació Superior (MEQES), consten de 240 crèdits ECTS

dividits en huit semestres, dos per any natural. Els graus son Art Dramàtic, Arts Plàstiques, Dansa, Disseny i Música, en totes les seues especialitats. Vegeu:

<https://iseacv.gva.es/va/grados-eeaass>

EEE. Educador d'Educació Especial

[INC] PES no docent, especialista de suport en el context dels centres educatius encarregat d'atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials que li calga, sempre en funció del seu dictamen d'escolarització i des d'una perspectiva inclusiva per a aconseguir potenciar la seua autonomia personal. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/personal-especialitzat-de-suport>

EEIIA. Equip específic d'intervenció amb infància i adolescència

[PLAT] Equip interdisciplinari d'àmbit municipal a qui els serveis socials d'atenció primària encarreguen la intervenció amb xiquets i xiquetes en situació de vulnerabilitat, risc, desemparament o amb mesures jurídiques de protecció. Abans anomenat SEAFI. Vegeu:

<https://inclusio.gva.es/es/web/menor/servicios-especializados-de-atencion-a-familias-con-menores-en-situacion-de-riesgo-y-con-medidas-juridicas-de-proteccion455>

EF [1]. Educació Física

[MATPRI] Una de les àrees de l'Educació Primària, encarregada de l'al·fabetització motriu i del desenvolupament de la competència corporal necessària per a gaudir d'una vida plena i saludable. Entre les seues finalitats està incorporar estils de vida actius, el benestar integral, el respecte i la cura per al desenvolupament personal i social des d'una perspectiva de salut, els hàbits d'esforç i treball cooperatiu, la resolució pacífica i autònoma de conflictes i la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 9, annexos III i VI).

EF [2]. Educació Física

[MATSEC] Matèria d'Educació Secundària Obligatòria que dona continuïtat a la feina feta a l'etapa d'Educació Primària i als reptes clau que s'hi

van començar a abordar, que passen per aconseguir que l'alumnat consolidi un estil de vida actiu. Implica el coneixement de la pròpia corporalitat, el gaudi de les manifestacions culturals de caràcter motor, fomenta que integri actituds ecològiques i socialment responsables o afianci el desenvolupament de tots els processos de presa de decisions que intervenen en la resolució de situacions motrius. Aquests elements contribueixen a fer que l'alumnat siga motriument competent, facilitant així el seu desenvolupament integral, ja que la motricitat constitueix un element essencial i indissociable del propi aprenentatge. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

EI [1]. Educació Infantil

[EDU] És l'etapa educativa voluntària i amb identitat pròpia que atén xiquets i xiquetes des que s'incorporen al sistema educatiu fins que tenen sis anys. S'ordena en dos cicles: el primer fins als tres anys i el segon, des dels tres fins als sis anys. La finalitat de l'EI és contribuir al desenvolupament integral i harmònic dels xiquets i xiquetes en totes les dimensions (física, emocional, afectiva, sexual, social, cognitiva, artística i cultural), potenciar l'autonomia personal i facilitar el desenvolupament d'una imatge positiva, equilibrada i igualitària de si mateix d'acord amb les característiques personals pròpies. Vegeu:

Decret 100/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Infantil (arts. 3-5).

EI [2]. Escola infantil

[EDU] Els centres docents públics que imparteixen els ensenyaments de règim general d'Educació Infantil es denominen escoles infantils. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (art. 5).

EMI. Anglès com a mitjà d'instrucció

[MET] De l'anglès (*english as a medium of instruction*), és l'ús de la llengua anglesa per a impartir matèries acadèmiques en països on la primera llengua (L1) de la majoria de la població no és l'anglès. L'AICLE no esmenta en quina llengua concreta s'estudien les assignatures, però l'EMI es refereix explícitament a l'anglès com a llengua vehicular de l'ensenyament. A més, mentre que l'AICLE té l'objectiu de promoure tant el contingut com la

llengua, en un intent de millorar simultàniament les destreses lingüístiques dels estudiants juntament amb el contingut de l'assignatura, l'EMI no té necessàriament aquest objectiu. El terme EMI es fa servir molt sovint per descriure classes d'universitat impartides per mitjà de l'anglès, degut a les polítiques de mobilitat a la Unió Europea, així com a factors econòmics, per la qual cosa les universitats intenten atraure els estudiants estrangers. Vegeu:

<http://intclass.upf.edu/es/que-son-el-aicle-y-la-emi/index.html>

EMILE. Ensenyament d'una matèria per mitjà d'una llengua estrangera

[MET] Del francès (*enseignement d'une matière intégrée à une langue étrangère*). Vegeu AICLE.

EO. Expressió oral

[AVQ] És una de les quatre parts o destreses en què s'articulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic d'alemany, francès, anglès i italià que pot fer de forma voluntària l'alumnat que cursa Educació Secundària i Formació Professional. Aquesta prova té com a referència les competències pròpies del nivell A2 del MECR i comprén també les destreses de comprensió escrita (CE), comprensió oral (CO) i expressió escrita (EE). Vegeu:

Ordre 20/2011, de 24 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen les proves homologades per a l'obtenció del certificat de Nivell Bàsic de les llengües alemanya, francesa, anglesa i italiana, cursades per l'alumnat d'Educació Secundària i de Formació Professional de la Comunitat Valenciana (art. 3).

EOE. Equip d'orientació educativa

[PER] Equips dels centres docents d'EI, EP i EE de titularitat pública que s'encarreguen del segon tipus d'intervenció (el primer correspon als docents), oferint un suport especialitzat a l'alumnat, el professorat i les famílies. En els centres d'EI i EP, està constituït pel professorat de l'especialitat d'orientació educativa i pel personal especialitzat de suport, docent i no docent, que intervé en el centre. En els centres d'EE, està constituït pel professorat de l'especialitat d'orientació educativa i una persona de la plantilla, designada per la direcció del centre, per cada una de les especialitats. Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (arts. 3, 5 i 6).

EOE. Equip d'orientació especialitzat

[INC] També identificat com a equip d'orientació educativa, són serveis especialitzats encarregats de complementar les accions dels departaments d'orientació i del Servei Psicopedagògic Escolar en l'atenció a l'alumnat que requereix una qualificació específica per part del professional que li presta atenció. Vegeu:

Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

EOI. Escola Oficial d'Idiomes

[EDU] Centres docents públics dependents de la CECE que imparteixen els ensenyaments d'idiomes de règim especial establerts en la LOE: les llengües oficials dels estats membres de la Unió Europea i les llengües oficials de l'Estat espanyol, inclòs l'espanyol com a llengua estrangera. Es facilita també l'estudi d'altres llengües que, per raons culturals, socials o econòmiques, presenten un interès especial. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (arts. 2-3).

EP [1]. Educació Plàstica i Visual

[MATPRI] Una de les dues parts en què queda desdoblada l'àrea d'Educació Artística a l'Educació Primària d'acord amb la LOMLOE i segons la normativa d'ordenació i currículum que estableix el decret autonòmic. Aprofundeix en les especificitats del llenguatge plàstic, visual i audiovisual, com a mitjà d'apreciació i expressió i per a poder incorporar-lo com a metodologia i com a part d'altres processos d'aprenentatge vinculats a altres àrees de coneixement. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex VI).

EP [2]. Educació Primària

[EDU] És una etapa educativa que constitueix, juntament amb l'Educació Secundària Obligatoria i els cicles formatius de grau bàsic, l'educació bàsica, segons el que estableix l'article 3 del Reial Decret 157/2022. Comprén tres cicles de dos nivells acadèmics cadascun i s'organitza en àrees que tindran un caràcter global i integrador, estaran orientades al desenvolupament de les competències de l'alumnat i podran organitzar-se en àmbits. La finalitat de l'EP és facilitar a l'alumnat els aprenentatges de l'expressió i

comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, les habilitats lògiques i matemàtiques, adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'hàbit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribueixca al ple desenvolupament de la seua personalitat. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (arts. 3-5).

EPA. Educació Permanent d'Adults

[EDU] Designa la totalitat dels processos organitzats d'educació, siga quin siga el seu contingut, nivell i mètode, formals o informals, tant si prolonguen o reemplacen l'educació inicial de les escoles i universitats, i en forma d'aprenentatge professional, mitjançant els quals les persones adultes desenvolupen les seues aptituds, enriqueixen els seus coneixements, milloren les seues competències tècniques o professionals o els donen una nova orientació, i fan evolucionar les seues actituds o el seu comportament. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/formacion-de-personas-adultas>

EPA. Equip de primers auxilis

[PER] Segons l'Ordre 27/2012, de 18 de juny, de la Conselleria [...], han de disposar d'un pla d'autoprotecció els centres d'Educació Especial, les escoles infantils i els centres docents de titularitat de la GVA que disposen d'una alçària d'evacuació igual o superior a 28 metres, o una ocupació màxima (simultània) igual o superior a 2.000 persones. En aquest pla es contempla l'EPA com el responsable de prestar los primers auxilis a les persones lesionades durant una emergència, prioritzar i coordinar el trasllat a centres mèdics. Entre les seues funcions preventives es troben revisar productes de primers auxilis, actualitzar telèfons de centres sanitaris, formar-se i participar en simulacres. Vegeu:

Ordre 27/2012, de 18 de juny, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, sobre plans d'autoprotecció o mesures d'emergència dels centres educatius no universitaris de la Comunitat Valenciana.

<https://inclusio.gva.es/va/subsecretaria15c> (Guia d'autoprotecció).

EPALE. Plataforma electrònica per a l'aprenentatge de persones adultes a Europa

[PLAT] De l'anglès (*Electronic platform for adult learning in Europe*), és una comunitat multilingüe oberta formada per professorat i altres professionals i responsables institucionals que treballen en el sector de l'orientació, formació i aprenentatge de persones adultes arreu d'Europa. Compta amb finançament a través del programa Erasmus+ i forma part de l'estratègia de la Unió Europea per a millorar l'aprenentatge de les persones adultes. El seu objectiu és la creació d'una xarxa que intercomunique els professionals membres per compartir, intercanviar i aprendre mútuament. Vegeu:

<https://epale.ec.europa.eu/es>

<https://ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/epale>

e-PEL. Portafolis Europeu de les Llengües electrònic

[LING] Modalitat digital del PEL per a majors de 14 anys. Vegeu PEL i:

<https://ceice.gva.es/es/web/enseanzas-en-lenguas/pel-electronico>

EPI. Equip de primera intervenció

[PER] Responsable de combatre els conats d'incendi i tall de subministrament o instal·lacions. Segons l'Ordre 27/2012, de 18 de juny, de la Conselleria [...], han de disposar d'un pla d'autoprotecció els centres d'Educació Especial, les escoles infantils i els centres docents de titularitat de la GVA que disposen d'una alçària d'evacuació igual o superior a 28 metres, o una ocupació màxima (simultània) igual o superior a 2.000 persones. En aquest pla es contempla l'EPI com el responsable i entre les seues funcions preventives es troben revisar els mitjans de protecció contra incendis i les instal·lacions, formar-se i participar en simulacres. Vegeu:

Ordre 27/2012, de 18 de juny, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, sobre plans d'autoprotecció o mesures d'emergència dels centres educatius no universitaris de la Comunitat Valenciana.

<https://inclusio.gva.es/va/subsecretaria15c> (Guia d'autoprotecció)

EPVA. Educació Plàstica, Visual i Audiovisual

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'ESO d'acord amb Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria. Té com a objectiu principal desenvolupar la competència artística i visual dels estudiants. En aquesta matèria, es promou la creativitat, la capacitat d'observació i l'expressió

personal mitjançant diferents formes d'expressió artística com el dibuix, la pintura, l'escultura i l'audiovisual.

Els continguts s'organitzen al voltant de la comprensió de les formes visuals, l'ús de materials i tècniques artístiques, la història de l'art, i la producció i interpretació d'imatges i audiovisuals. Els alumnes aprenen a analitzar obres artístiques, a expressar-se mitjançant la creació d'art, i a utilitzar les noves tecnologies audiovisuals. Aquesta matèria busca no sols desenvolupar habilitats artístiques, sinó també fomentar el pensament crític i la comprensió de la cultura visual contemporània. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

ERASMUS+. Programa d'Acció de la Regió Europea per a la Mobilitat d'Estudiants Universitaris +

[PROG] De l'anglès (European Region Action Scheme for the Mobility of University Students+), des de 2014, aquest programa forma part de l'Estratègia Europea 2020, recollint l'antic Erasmus. És un pla de gestió de diverses administracions públiques que ajuda i facilita la mobilitat acadèmica dels estudiants i professors dins dels Estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, Suïssa, Macedònia del Nord i Turquia. Vegeu:

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/es>

ERE. Ensenyances de Règim Especial

[EDU] Ensenyaments no integrats en els nivells, etapes o cicles del règim general, amb validesa acadèmica a tot l'Estat. Tenen estructura i nivells propis, des dels ensenyaments elementals fins a estudis equivalents a títols universitaris. Es poden cursar simultàniament amb els ensenyaments de règim general i hi ha diverses modalitats: música, arts aplicades i disseny, dansa, idiomes, art dramàtic, restauració i conservació de béns culturals, esports, estudis militars i religiosos. Vegeu:

<https://cse.google.com/cse?cx=006043202724820927248%3Afcyukggtlgc+&q=ense%C3%B1anzas+regimen+especial>

ESCS. Índex socioeconòmic i cultural

[LEG] De l'anglès (*economic social and cultural status*). Vegeu ISEC.

ESenRED. Escoles cap a la Sostenibilitat en Xarxa

[ORG] És la xarxa estatal de xarxes de centres educatius sostenibles no universitaris promogudes per la iniciativa d'administracions públiques, ja siguen comunitats autònomes, ajuntaments o diputacions. Comparteixen interessos i objectius comuns, considerant que l'alumnat és el protagonista i el professorat el motor dels processos d'educació ambiental impulsats. Entenen que els canvis significatius provocats per l'educació ambiental als centres educatius requereixen una barreja equilibrada d'estímul, suport i exigència, a més d'una estratègia planificada per a facilitar-los. Compta amb la col·laboració i l'ajuda del Centre Nacional d'Innovació i Investigació Educativa (CNIIE) i del Centre Nacional d'Educació Ambiental (CENEAM). Vegeu:

<https://www.miteco.gob.es/es/ceneam/recursos/mini-portales-tematicos/ESenRED/que-es-esenred.aspx>

ESO. Educació Secundària Obligatoria

[EDU] És una etapa educativa que s'estén al llarg de quatre cursos acadèmics, una vegada finalitzada l'Educació Primària. Normalment es cursa entre els 12 i els 16 anys, però l'alumnat té dret a romandre cursant aquests estudis fins als 18 anys, ampliant-se un any més en cas de repetir el quart curs. La finalitat de l'ESO és que l'alumnat adquireisca els elements bàsics de la cultura, qüestions científico-tecnològiques, humanístiques, artístiques o motrius; desenvolupe i consolide hàbits d'estudi i de treball i hàbits de vida saludables que el preparen per a la seua promoció a estudis posteriors i per a la inserció laboral. Així mateix, pretén formar els estudiants per a l'exercici dels drets i obligacions que com a ciutadans i ciutadanes els corresponen. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/educacion-secundaria-obligatoria>

ESP. Assignatures específiques

[MATSEC] Així s'anomenava aquest tipus d'assignatures a la LOMQE. A la LOMLOE aquest terme ha caigut en desús. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/curriculo-eso-bachillerato-por-materias/-/documentos/eaWDKFxNg2Dz/folder/162655299>

ET. Exempt

[AVQ] La matèria d'Educació Física és objecte de possible exempció per a l'alumnat d'ESO i Batxillerat que acredite la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit o que curse simultàniament ensenyaments professionals de dansa en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional. En els documents d'avaluació, la matèria d'Educació Física s'ha de consignar com a «pendent d'exempció» (PTE) al llarg del curs. Per a l'anotació definitiva en els documents d'avaluació del terme «exempt/a» en la matèria d'Educació Física, s'ha de presentar un certificat d'haver mantingut la condició referida anteriorment fins a la data de l'avaluació final ordinària. Si no es manté aquesta condició, l'esmentada matèria s'ha de considerar no superada i l'alumnat podrà realitzar la prova extraordinària. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 30).

EV. Escola Valenciana

[ORG] És la suma de 24 coordinadores comarcals i entitats culturals que treballen per la normalització de la llengua a tot el País Valencià. Són el resultat de les inquietuds de professorat que, des dels primers anys de democràcia, van apostar per una escola de qualitat i en valencià fonamentada en la renovació pedagògica. Han fet extensiva la promoció i ús del valencià més enllà del món educatiu, per a la qual cosa promouen les Trobades d'Escoles en Valencià i les festes d'estima per la llengua. Vegeu:

<https://escolavalenciana.org>

EVA. Entorn virtual d'aprenentatge

[MET] És un programari específicament dissenyat per a facilitar l'ensenyament-aprenentatge utilitzant sistemes informàtics. En general es tracta de sistemes que treballen en un entorn web i que possibiliten la comunicació entre el professorat i l'alumnat. Permeten al professorat presentar tota mena de materials educatius en format digital, fer el seguiment de les activitats realitzades pel seu alumnat, intercanviar informacions, consells, etc. i, finalment, portar un registre de les seves activitats i gestió de les qualificacions. L'alumnat, per la seua banda, pot consultar en tot moment els materials dels cursos, comunicar-se amb el professorat i amb la resta de l'alumnat. Vegeu:

https://rebotdigital.gva.es/category/pd_i_ambits/entorns-virtuals-daprenentatge/

EVCE. Educació en Valors Cívics i Ètics

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'ESO d'acord amb Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

EX. Excel·lent

[AVQ] Qualificació positiva, resultat de l'avaluació de l'alumnat que està per damunt del notable i és la màxima possible. En un sistema numèric amb escala sobre 10, es fa correspondre amb les qualificacions entre 9 i 10. Vegeu:

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/11/pdf/2022_7573.pdf (art. 36)

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/10/pdf/2022_7572.pdf (art. 29)

F

FAMPA. Federació d'Associacions de Mares i Pares de l'Alumnat

[ORG] Federació que agrupa un nombre d'associacions de mares i pares de l'alumnat de centres valencians. Algunes de les més importants de la Comunitat Valenciana són FAMPA València, FAMPA Penyagolosa de Castelló i FAMPA Enric Valor d'Alacant, que integren a la seua vegada la Confederació d'AMPA Gonzalo Anaya; també la FAPA Gabriel Miró d'Alacant, la FAPA 9 d'Octubre de València i la FAPA Humanista Manuel Tarancón de Castelló, que integren la COVAPA. Vegeu:

<http://www.gonzaloanaya.com/qui-som/>

FAPA. Federació d'Associacions de Pares de l'Alumnat

[ORG] Vegeu FAMPA.

FC. Funcionari de carrera

[PER] Persona que per nomenament legal i mitjançant la superació de procediment selectiu, s'incorpora a la corresponent administració pública, organisme públic, consorci o universitat pública mitjançant una relació jurídica regulada pel dret administratiu, per a l'acompliment de serveis professionals retribuïts de caràcter permanent. Vegeu:

Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Generalitat, de la Funció Pública Valenciana (art. 17).

FCAPA. Federació Catòlica d'Associacions de Pares d'Alumnes de València

[ORG] Organització catòlica que agrupa i representa les associacions de pares i mares d'alumnes en els centres educatius d'aquesta confessió dins de la Comunitat Valenciana. La seua funció principal és defensar els drets i interessos dels pares i mares dins del marc educatiu. Actua com a interlocutor entre les famílies i les autoritats educatives, promovent la participació activa dels pares en les decisions que afecten l'educació dels seus fills. A més, busca col·laborar amb els centres educatius per millorar la qualitat de l'ensenyament i fomentar un ambient educatiu favorable per al desenvolupament integral dels alumnes. El seu àmbit és la província de València i s'integra en la CONCAPA. Vegeu:

<https://www.fcapa-valencia.org/>

FCT. Formació en centres de treball

[EDU] Pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que s'adapta als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió en un centre de treball. Es desenvolupa en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitza activitats del seu programa formatiu portades al món productiu real. L'alumnat continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. Vegeu:

Ordre 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball [...].

FI. Funcionari interí

[PER] Persona que, per nomenament legal i raons expressament justificades de necessitat i urgència, presta serveis en una administració pública mitjançant una relació professional de caràcter temporal per a desenvolupar les funcions atribuïdes al personal funcionari de carrera. Vegeu:

Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Generalitat, de la Funció Pública Valenciana (art. 18).

FP. Formació Professional

[EDU] Són els estudis professionals més pròxims a la realitat del mercat de treball i donen resposta a la necessitat de personal qualificat especialitzat en els diferents sectors professionals per a respondre a l'actual demanda d'ocupació. Permeten a les persones accedir al mercat laboral d'una forma reeixida, ja que aquests estudis ofereixen una formació especialitzada i unes competències professionals molt elevades. En la Comunitat Valenciana hi ha implantats més de 170 cicles formatius agrupats en 25 famílies professionals, en els nivells bàsic, mitjà i superior. Els títols que s'obtenen tenen caràcter oficial i la mateixa validesa acadèmica i professional en tot l'Estat, amb independència que els estudis es realitzen en una comunitat autònoma o en l'àmbit del Ministeri d'Educació i Formació Professional. Vegeu:

<https://www.todofp.es/inicio.html>

FP. Funcionari en pràctiques

[PER] Persona que després d'haver superat el corresponent procediment selectiu per a ser funcionari es troba en fase de pràctiques abans de consolidar-se i passar a ser FC. Vegeu:

Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Generalitat, de la Funció Pública Valenciana (art. 17).

FPA. Formació de persones adultes

[EDU] Formació específica per a persones majors de 18 anys. L'educació d'adults comprén les activitats d'aprenentatge que permeten que les persones adultes desenvolupen les capacitats, els coneixements i milloren les competències tècniques i professionals. Això fa que participen persones amb objectius diferents, com poden ser obtenir una titulació, posar-se al dia o ampliar els coneixements. Vegeu:

Resolució de 19 de juliol de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven instruccions per a l'organització i funcionament dels centres de FPA sostinguts amb fons públics per al curs acadèmic 2022-2023.

FPB. Formació Professional Bàsica

[EDU] Ensenyaments que formen part de l'educació bàsica i complementen l'oferta formativa de la FP. Es dirigeixen a l'alumnat motivat pels aprenentatges professionals que presenta més possibilitats d'assolir les competències de l'ESO en un entorn vinculat al món professional. Vegeu CFPB i:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 17).

FPD. Formació Professional Dual

[EDU] Conjunt de les accions que tenen com a finalitat proporcionar a l'alumnat una qualificació professional que combine la formació rebuda en un centre educatiu amb l'activitat formativa en una empresa, i, amb això, aconseguir la implicació de les empreses en el programa educatiu per a afavorir la inserció laboral i la contractació directa de l'alumnat. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesional/formacion-profesional-dual>

FPGM. Formació Professional de Grau Mitjà

[EDU] Vegeu CFGM.

FQ. Física i Química

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'ESO d'acord amb Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria. Ofereix als estudiants un coneixement fonamental sobre les ciències físiques i químiques. En aquesta matèria, s'explora la natura de la matèria, les forces que la governen i les transformacions que experimenta. Es destaquen temes com la cinemàtica, la dinàmica, l'estructura de l'àtom, les reaccions químiques i les propietats dels materials. S'aprèn a utilitzar mètodes científics, realitzant experiments i resolent problemes pràctics. També es fomenta la comprensió del mètode científic, la interpretació de resultats i la seua aplicació a la vida quotidiana. Proporciona les bases per a la comprensió del món natural i és crucial per a futures etapes educatives i professionals relacionades amb les ciències. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

FR. Francés

[MATSEC] Segona Llengua Estrangera en l'etapa de l'ESO, és una matèria d'opció oferida en quart curs. No obstant això, l'alumnat pot haver iniciat el contacte amb aquesta amb anterioritat, ja que s'inclou entre les matèries optatives d'oferta obligada de primer a tercer en aquesta etapa, o fins i tot durant l'Educació Primària. Per això, el currículum per a la matèria de Segona Llengua Estrangera ha de ser prou flexible per a ajustar-se a la diversitat de nivells que pot presentar l'alumnat que té la possibilitat d'iniciar i de finalitzar el seu aprenentatge en qualsevol dels cursos de l'etapa. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos IV i XII).

FT. Fisioterapeuta

[INC] PES no docent, especialitzat i de suport en el context dels centres educatius, en aquest cas per a la inclusió d'alumnat amb necessitats educatives especials, derivades de trastorns motors. La seua funció principal és desenvolupar estratègies terapèutiques per millorar la mobilitat i les habilitats motrius dels estudiants, que faciliten la seua participació activa dins del context escolar. A més de proporcionar intervencions directes, el fisioterapeuta col·labora amb altres professionals i assessora els docents sobre adaptacions i estratègies per assegurar una educació inclusiva i equitativa per a tots els alumnes. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/personal-especialitzat-de-suport>

G

GES. Graduat en Educació Secundària

[EDU] Grau que s'assoleix quan es finalitza l'etapa d'escolarització obligatòria. Però GES (també GESO) s'utilitza freqüentment per a fer referència al document que ho acredita (títol de GES) i en el context de les proves lliures per a obtenir-lo amb més de 18 anys (prova de GES). Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/ordenacion-academica/formacion-de-personas-adultas/pruebas-libres1> (annex).

GESO. Graduat en Educació Secundària

[EDU] Vegeu GES i:

<https://portal.edu.gva.es/fpaaltopalancia/enseanzas/ges/>
https://mestreacasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500004976315&name=DLFE-258067.pdf

GESTOR. Recursos per a la gestió i organització dels centres educatius

[PLAT] Portal web desenvolupat per la CECE que centralitza tot tipus d'informació per a la comunitat educativa. S'estructura en pestanyes segons el tipus d'ensenyança amb recursos del PEC, la PGA i altres relacionats amb l'accés, la participació, l'aprenentatge i el procés de millora. De forma general ofereix accés als formularis editables i un diccionari del sistema educatiu valencià. Vegeu:

<http://www.gestoreducatiu.gva.es/web/>

GH. Geografia i Història

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'ESO d'acord amb Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria. Aborda el coneixement del món i la comprensió del passat. En Geografia s'explora la configuració del planeta, els recursos naturals i les diversitats culturals, mentre que en Història es revisen diferents èpoques i civilitzacions. Els estudiants aprenen a analitzar mapes, comprendre les dinàmiques socials, econòmiques i polítiques, i contextualitzar els esdeveniments històrics. També s'enfoca en la identitat local i la història de la Comunitat Valenciana. Aquesta matèria busca desenvolupar el pensament crític, la comprensió del món contemporani i el respecte per la diversitat cultural i històrica. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annexos IV i XII).

GMCE-CV. Guia per als menús en menjadors escolars de la Comunitat Valenciana

[PROG] Del castellà *Guía para los menús de los comedores escolares de la Comunidad Valenciana*. Treball d'una comissió tècnica formada per personal d'educació, pediatres, tècnics de salut pública i seguretat alimentària de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, amb la col·laboració del Col·legi de Dietistes i Nutricionistes de la Comunitat Valenciana. El document proporciona recomanacions sobre la freqüència d'aliments oferida en els menjadors i aposta per menús amb aliments de proximitat, locals i ecològics en el marc d'una dieta saludable i mediterrània. Vegeu:

https://socvalped.com/wp-content/uploads/2019/06/180910_DEF_Guia_Menu-Comedores-CAST-10-9.pdf

GMEI. Grau en Mestre o Mestra d'Educació Infantil

[MIS] Títol oficial de grau que, segons la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en l'article 92, és necessari per a exercir la professió de docent en Educació Infantil. S'encarreguen de l'educació de xiquets i xiquetes de zero a sis anys, i se centren en les destreses i coneixements necessaris als processos de socialització i habilitats per a l'aprenentatge. Aquests estudis de grau ofereixen una visió exhaustiva sobre el desenvolupament físic, emocional i cognitiu dels infants des del naixement fins als sis anys. El contingut inclou teories de l'aprenentatge, pedagogia, didàctica i psicologia infantil. La formació pràctica és essencial, amb pràctiques en escoles infantils per aplicar els coneixements adquirits. Els futurs mestres aprenen a dissenyar i implementar plans d'estudi adaptats, així com a promoure un entorn educatiu estimulant i inclusiu. Vegeu:

<https://www.uji.es/estudis/base/2022/graus/mestre-infantil-p18/presentacio/>

GMEP. Grau en Mestre o Mestra d'Educació Primària

[MIS] Títol oficial de grau que, segons la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en l'article 93, es requereix per a exercir la professió de docent en Educació Primària. Prepara per a l'activitat dels i les mestres en l'educació de xiquets i xiquetes de 6 a 12 anys, que consisteix a proporcionar a tot l'alumnat una educació comuna que fixe les bases per al seu desenvolupament integral: l'adquisició dels elements culturals bàsics, els aprenentatges relatius a l'expressió oral, a la lectura, a l'escriptura i al càlcul aritmètic, etc. Aquests estudis de grau aborden la comprensió del desenvolupament infantil, teories de l'aprenentatge i les tècniques pedagògiques més eficaces. El contingut inclou àrees com les matemàtiques, llengua, ciències i ciències socials. La formació pràctica és fonamental, amb períodes de pràctiques en escoles primàries. Els estudiants aprenen a dissenyar i implementar plans d'estudi, avaluar l'aprenentatge i gestionar la diversitat a l'aula. Vegeu:

<https://www.uji.es/estudis/graus/mestre-primaria-p18/presentacio/>

GPC. Gabinet psicopedagògic de centre privat concertat

[PER] Qualsevol gabinet psicopedagògic que intervé i s'inclou en els serveis complementaris dels centres privats concertats. Ha de tenir l'autorització prèvia de la CECE. És un servei especialitzat que té com a objectiu principal atendre les necessitats educatives dels estudiants. La seua funció inclou la detecció i intervenció en dificultats d'aprenentatge, orientació educativa, acompanyament emocional i col·laboració amb el professorat per a optimitzar l'ensenyament. Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (disposició addicional 3a).

GPE. Gabinet psicopedagògic escolar (autoritzat)

[PER] Qualsevol gabinet psicopedagògic que exercisca la seua activitat en els centres escolars públics. Haurà de comptar amb l'autorització prèvia de la CECE. És un servei especialitzat que té com a objectiu principal atendre les necessitats educatives dels estudiants. La seua funció inclou la detecció i intervenció en dificultats d'aprenentatge, orientació educativa, acompanyament emocional i col·laboració amb el professorat per a optimitzar l'ensenyament. Vegeu:

Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (art. 32).

GPM. Gabinet psicopedagògic municipal

[PER] Gabinet que depenen de l'Administració local i compten amb autorització de la CECE per a exercir en centres escolars públics. Les funcions del seu personal s'assimilen a les funcions assignades al professorat de l'especialitat d'orientació educativa, sense perjudici de la resta de tasques pròpies de les seues funcions. Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (disposició addicional 2a).

GVA. Generalitat Valenciana

[LEG] És el conjunt d'institucions d'autogovern de la Comunitat Valenciana. La seua funció principal és exercir les competències legislatives, executives i judicials que emanen de l'Estatut d'Autonomia. Està integrada pel president o presidenta, el Consell (govern autonòmic), les

Corts (parlament autonòmic) i altres institucions. La Generalitat exerceix competències en àmbits com l'educació, la sanitat, l'economia, la cultura i altres afers d'interès autonòmic. Les seues funcions inclouen el desenvolupament normatiu, l'administració dels recursos públics, la planificació i execució de polítiques, així com la representació de la Comunitat Valenciana en l'àmbit estatal i internacional. Vegeu:

<https://www.gva.es/va/inicio/presentacion>

GVAit3du. Canal d'Innovació Tecnològica a E(3)DUcació de la Generalitat Valenciana

[PLAT] Canal d'Innovació Tecnològica a E(3)DUcació de la Generalitat Valenciana a través de la DGTIC. Es tracta del principal canal d'innovació tecnològica de la Subdirecció General d'Informàtica per a Educació o Innovació, en funcionament oficialment des del gener de 2022. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/gvait3du/es/>

gvaSAI. Suport i Assistència Informàtica

[PLAT] Servei de suport i assistència tècnica informàtica i digital per a centres educatius públics depenent del SICE. Inclou tot allò relacionat amb necessitats i incidències de *software*, *hardware*, allotjament web i comunicacions. Vegeu:

<http://sai.edu.gva.es/>

H

HDIA. Hospital de dia infantil i adolescent

[INC] Unitats educatives terapèutiques que atenen, des d'una perspectiva inclusiva, l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de problemes greus de salut mental que, temporalment, necessita tractaments intensius en un mitjà estructurat. Aquestes unitats, a més, es constitueixen

en centres de recursos d'atenció integral, interdisciplinària i especialitzada per a la resposta educativa i sanitària a l'alumnat amb problemes greus de salut mental per als quals les mesures i els suports generals i específics disponibles en el seu entorn no són suficients ni adequats. Amb aquesta finalitat, han de disposar de personal especialitzat de salut mental i docent, que aporten les conselleries competents en matèria de sanitat i d'educació. De vegades també HDI. Vegeu UET/HDIA i:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià (arts. 51, 57-59).

HHSS. Habilitats socials

[MIS] Conjunt de conductes apreses que es manifesten en situacions interpersonals, socialment acceptades, per a les quals cal tenir en compte normes socials i legals del context sociocultural en què s'actua, així com criteris morals. Algunes vegades són designades com competències socials o habilitats interpersonals. Vegeu:

Decret 29/2017, de 3 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic/a Superior en Integració Social.

IAIG. Instrument d'autoavaluació d'igualtat i gènere

[MIS] Ferramenta dissenyada pel Ministeri de Cultura i Esport, a proposta de l'Observatori d'Igualtat de Gènere en l'Àmbit de la Cultura, amb l'objectiu de que les institucions culturals puguen autoavaluar-se i conèixer en quina situació es troben respecte a la igualtat de gènere. El resultat és un índex d'igualtat en l'escala 1-10 i una anàlisi automàtica d'autodiagnòstic. Vegeu:

<https://www.culturaydeporte.gob.es/cultura/mc/espacio-de-igualdad/cultura-por-igualdad.html>

IC. Incompatible

[MATSEC] Consigna per a les actes finals d'avaluació en el cas de les matèries amb continuïtat en els dos cursos de Batxillerat, quan l'alumnat que tinga cursada i no superada la matèria de primer curs no pot ser qualificat de la matèria de segon curs. Vegeu:

Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat.

ICCS. Estudi Internacional sobre Educació Cívica i Ciutadana

[ORG] De l'anglès (International Civic and Citizenship Education Study), investiga les formes en què els joves estan preparats per exercir el seu paper com a ciutadans a la societat. Espanya va participar en la primera edició d'aquest estudi, el 2009, i ha tornat a participar en la darrera edició del 2022. Aquest estudi analitza els aspectes següents: valors, actituds, percepcions i comportaments cívics i ciutadans de l'alumnat espanyol de 2n d'ESO, relació amb els contextos socials, econòmics i culturals, així com el civisme i la ciutadania dins dels centres educatius. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/iccs.html>

ICILS. International Computer and Information Literacy Study

[ORG] Estudi Internacional sobre Competència Digital, és un estudi internacional promogut per la IEA per a avaluar la competència digital dels estudiants de 2n d'ESO. En la seua edició actual, 2023, inclou un mòdul opcional per a avaluar el pensament computacional i la programació. L'ICILS es va realitzar per primera vegada el 2013 i té una periodicitat de 5 anys. Espanya participa en l'edició del 2023, que correspon al tercer cicle de l'estudi. A més d'avaluar-ne el rendiment, l'ICILS recopila informació sobre el context escolar i familiar dels estudiants. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/icils.html>

ID. Identitat digital

[LEG] Conjunt de caràcters que identifiquen els docents, no docents i l'alumnat dins de l'entorn en línia de la CECE i que serveix per a accedir

a totes les aplicacions que aquesta ofereix: Wi-Fi, Web Família, Aules, Office 365, Lliurex, PortalEdu. Vegeu:

https://portal.edu.gva.es/cdc/va/identitat-digital_val/

IE. Inspecció educativa

[LEG] Vegeu IGE.

IEA. International Association for the Evaluation of Educational Achievement

[ORG] Associació Internacional per a l'Avaluació del Rendiment Educatiu. És una cooperativa internacional d'institucions nacionals d'investigació, agències governamentals d'investigació, acadèmiques i analistes que treballen per avaluar, comprendre i millorar l'educació en tot el món. És una organització sense ànim de lucre i independent fundada en 1959 i amb seu a Hamburg. El TIMSS juntament amb el PIRLS són els dos projectes més importants que desenvolupa la IEA, entre d'altres. Vegeu:

<https://www.iea.nl/about-us>

IES. Institut d'educació secundària

[EDU] Els centres docents públics que imparteixen els ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria i, a més, poden impartir Batxillerat o Formació Professional. Aquesta etapa educativa compren des dels 12 als 16 anys, oferint educació obligatòria i postobligatòria. L'IES proporciona una formació integral als alumnes, i s'inclouen diverses matèries com ara ciències, humanitats i arts. L'estructura sol incloure departaments docents, administració i serveis auxiliars. La funció principal és preparar els estudiants per a les proves d'accés a l'educació superior o per a incorporar-se al món laboral. A més, fomenta valors, la convivència i el respecte. Els ensenyaments promouen habilitats socials, crítiques i creatives, preparant els joves per a un futur competent i participatiu en la societat. Vegeu:

Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional (art. 5).

IGE. Inspecció General d'Educació

[LEG] Òrgan encarregat de planificar, supervisar i impulsar la inspecció sobre tots els centres educatius no universitaris de la Comunitat Valenciana. Pertany a la Secretaria Autonòmica d'Educació. Exerceix funcions d'inspecció i control per a assegurar la qualitat i eficàcia de l'ensenyament en els diferents nivells educatius. Té com a objectiu garantir el compliment de les lleis educatives, la implementació de les polítiques educatives i la millora contínua del sistema. Els inspectors d'educació realitzen visites a centres educatius, assessoren docents i emeten informes sobre el funcionament del sistema educatiu. A més, tenen un paper rellevant en la identificació de les necessitats i reptes de l'educació a la Comunitat Valenciana. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inspeccion-educativa/>

ILLS. Intèrpret de la llengua de signes

[INC] PES no docent, especialitzat i de suport en el context dels centres educatius, en aquest cas per a la inclusió d'alumnat amb sordesa. Entre les seues funcions està la de fer possible l'accés a la comunicació i al currículum, desenvolupar juntament amb el claustre línies d'intervenció del PAP i preparar materials i recursos. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/personal-especialitzat-de-suport>

IM. Intel·ligències múltiples

[MET] Teoria que afirma que els éssers humans tenen diverses capacitats intel·lectuals o intel·ligències, tot i que no sempre òbvies, desenvolupada per Howard Gardner i el seu equip interdisciplinari de la Universitat de Harvard. S'han identificat huit intel·ligències diferents: lingüístico-verbal, lògico-matemàtica, visual-espacial, musical, corporal-cinestèsica, intrapersonal, interpersonal i naturalista. Actualment està en procés de configuració una novena, la intel·ligència existencial. El model de les intel·ligències múltiples critica la visió psicològica segons la qual hi ha una intel·ligència única, mesurada adequadament mitjançant el CI o altres proves de resposta breu. Tot i que algunes crítiques afirmen que aquest model té una base empírica inexistent, la visió de Gardner ha tingut una enorme influència, especialment en el context educatiu. Vegeu:

<https://www.universidadviu.com/es/actualidad/nuestros-expertos/como-desarrollar-la-inteligencia-multiple-desde-la-escuela>

IN. Insuficient

[AVQ] Qualificació negativa, resultat de l'avaluació de l'alumnat que està per davall del suficient i que suposa la no superació d'una matèria. En un sistema numèric amb escala sobre 10, es fa correspondre amb les qualificacions entre 0 i 4,9. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 36).

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 29).

INCUAL. Institut Nacional de les Qualificacions

[ORG] Òrgan tècnic depenent del Ministeri d'Educació i Formació Professional responsable de la definició, elaboració i actualització del catàleg nacional de qualificacions professionals i el corresponent catàleg de mòduls de Formació Professional. Vegeu:

<https://incual.mecd.es/>

INEE. Institut Nacional d'Avaluació Educativa

[ORG] Del castellà, Instituto Nacional de Evaluación Educativa, és un organisme depenent del Ministeri d'Educació i Formació Professional encarregat de la constant avaluació del sistema educatiu espanyol. Va començar la seua tasca en 1990 amb l'antiga denominació d'Institut Nacional de Qualitat Educativa, que en 2012 va canviar per l'actual. Des de les seues competències, i en col·laboració amb les autoritats educatives autonòmiques, elabora plans d'avaluació de diferents aspectes del sistema educatiu, coordina la participació en avaluacions de caràcter internacional i elabora el Sistema Estatal d'Indicadors de l'Educació. Vegeu:

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (arts. 140-170).

INSEDU. Sistema informàtic de suport i tractament de les gestions de la inspecció educativa

[PLAT] Aplicació informàtica que homogeneïtza i enregistra les actuacions que la inspecció educativa realitza en el desenvolupament de les seues funcions. Vegeu:

Resolució de 15 de gener de 2016, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Investigació sobre la implantació de l'aplicació informàtica INSEDU.

INTEF. Institut Nacional de Tecnologies Educatives i de Formació del Professorat

[PLAT] És la unitat del Ministeri d'Educació i Formació Professional responsable de la integració de les TIC i de la Formació del Professorat en les etapes educatives no universitàries. Té rang de Subdirecció General integrada en la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial que, alhora, forma part de la Secretaria d'Estat d'Educació. Pretén impulsar el canvi metodològic a les aules, basat en el foment de la col·laboració escolar, la millora dels espais d'aprenentatge, el desenvolupament d'habilitats per al segle XXI i la competència digital educativa. Vegeu:

<https://intef.es/quienes-somos/>

ISBN. Codi Internacional Normalitzar per a Llibres

[MIS] De l'anglès (International Standard Book Number), és un codi normalitzat internacional per a llibres de 10 dígits fins al desembre del 2006, però que actualment té 13 dígits. Es calculen utilitzant una fórmula matemàtica específica i inclouen un dígit de control que valida el codi. És un identificador utilitzat per editors, llibreters, botigues en línia i altres participants en la cadena comercial per a comandes, llistats, registres de venda i control d'existències. L'ISBN identifica tant el titular com un títol específic, la seua edició i el seu format. Vegeu:

<https://www.isbn-international.org/>

ISEC. Índex socioeconòmic i cultural

[LEG] Índex que resumeix en un valor numèric informació sobre el context social i familiar de l'alumnat. Es calcula a partir de les respostes de l'alumnat i les famílies a un qüestionari sobre el nivell d'estudis i les professions dels pares, el nivell de recursos domèstics (ordinador, connexió a Internet, etc.) i el nombre de llibres que hi ha a casa. S'expressa en una escala de mitjana 0 punts i desviació típica 1. Vegeu:

https://formacion.intef.es/tutorizados_2013_2019/pluginfile.php/49845/mod_imsdp/content/2/isec.html

<https://ceice.gva.es/va/web/evaluacion-educacion/context>

IT [1]. Incorporació tardana

[INC] Alumnat que, per procedir d'altres països o per qualsevol altre motiu, s'escolaritza de manera tardana. Aquest alumnat pot tenir necessitats específiques de suport educatiu quan presenta problemes per accedir a

l'adquisició de les competències bàsiques respecte als seus coetanis. Es proporciona resposta mitjançant el suport necessari. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la CECE, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

IT [2]. Itàlia

[MATSEC] Segona Llengua Estrangera en l'etapa de l'ESO. La segona llengua estrangera pot ser una llengua romànica (en el cas del francès o l'italià) o una llengua germànica (en el cas de l'alemany). No obstant això, l'alumnat pot haver-hi iniciat el contacte amb anterioritat, ja que s'inclou entre les matèries optatives d'oferta obligada de primer a tercer en aquesta etapa, o fins i tot durant l'Educació Primària. Per això, el currículum per a la matèria de Segona Llengua Estrangera ha de ser prou flexible per a ajustar-se a la diversitat de nivells que pot presentar l'alumnat que té la possibilitat d'iniciar i de finalitzar el seu aprenentatge en qualsevol dels cursos de l'etapa. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria.

ITACA. Innovació tecnològica administrativa per a centres i alumnat

[PLAT] Projecte que la CECE, en col·laboració amb la DGTIC, va posar en marxa per a gestionar acadèmicament i administrativa el sistema educatiu de la Generalitat. Possibilita la gestió i administració dels centres educatius i un millor accés a la informació per part de les famílies. Vegeu:

Resolució de 14 de setembre del 2010, de la Conselleria d'Educació, per la qual s'aprova el sistema d'informació ITACA.

ITE. Inspecció territorial educativa

[LEG] Divisions provincials en què s'articula la Inspecció General d'Educació (IGE). Aquesta organització descentralitzada permet una supervisió més específica i adaptada a les característiques de cada província. Les divisions provincials exerceixen tasques d'inspecció i seguiment en els centres educatius de la seua àrea, assegurant el compliment de les lleis i polítiques educatives en l'àmbit territorial. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/inspeccion-educativa/organizacion>

IVAJ. Institut Valencià de la Joventut

[PLAT] És un organisme autònom de la Generalitat, amb personalitat jurídica pública, patrimoni i tresoreria propis, així com autonomia de gestió, adscrit a la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. La seua funció és la de coordinar les polítiques de joventut en la Comunitat Valenciana. Entre les seues principals tasques destaquen la defensa dels drets socials i les llibertats de les persones joves, la promoció de la participació juvenil i el suport a les seues estructures, impulsar la prestació de serveis a la joventut o potenciar les activitats d'oci educatiu. Per a dur a terme aquestes funcions, concedeix ajudes i subvencions per a fomentar l'associacionisme, manté residències juvenils, albergs i campaments, i també organitza camps de voluntariat o realitza el programa de formació d'animadors juvenils. Vegeu:

Llei 15/2017, de 10 de novembre, de polítiques integrals de joventut.

J

JQCV. Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià

[LEG] És l'entitat que acredita els diferents graus de coneixements de valencià des que hi ha autogovern. Recull el compromís d'impulsar l'ús i la millora del valencià en tots els àmbits socials i adapta les certificacions que emet al MECR per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de llengües, amb el propòsit de consolidar-se com a entitat de referència en la certificació de llengües. Vegeu:

<https://jqcv.gva.es/va/>

K

KA1. Acció clau 1

[PROG] Programes Erasmus+ d'acció clau 1 que proposen la mobilitat del personal per a l'aprenentatge i la millora de les seues competències professionals. Dona suport a la mobilitat dels educands i del personal amb oportunitats perquè els estudiants, estudiants en pràctiques i joves, professors universitaris i d'altres àmbits, formadors, treballadors en l'àmbit de la joventut, personal d'institucions educatives i organitzacions de la societat civil, emprenguen una experiència d'aprenentatge o professional en un altre país. Vegeu:

<http://sepie.es/convocatoria/index.html>

KA2. Acció clau 2

[PROG] Les accions clau 2 (KA2) dels Programes Erasmus+ són iniciatives que promouen la cooperació i intercanvi entre institucions educatives, organitzacions i empreses dins de la Comunitat Valenciana i altres països europeus. Aquesta acció fomenta projectes innovadors en l'àmbit de l'educació, formació i joventut. Les KA2 aborden temes com la millora de pràctiques educatives, desenvolupament de noves metodologies i promoció de la inclusió. A través d'aquests projectes es busca reforçar la qualitat de l'educació, fomentar la mobilitat i crear sinergies que enriqueixen l'experiència dels participants i contribueixen al desenvolupament europeu. Vegeu:

<http://sepie.es/convocatoria/index.html>

KIDS.CSIC. Web per a l'aprenentatge científic a l'escola del CSIC

[ORG] Programa d'àmbit estatal que estableix una col·laboració entre investigadors i mestres, l'objectiu del qual és introduir l'ensenyament de la ciència des de les primeres etapes de l'educació. Una línia de recerca

d'aquest programa se centra a destriar l'edat apropiada perquè determinats conceptes siguen assimilats pels xiquets d'infantil i de primària. Disposen d'una plataforma web amb contes i històries que reflecteixen experiments rellevants en la història de la ciència. Pretenen, a més, apropar la cultura científica a la societat a partir dels descobriments que han suposat un canvi de paradigma en la història de la humanitat i despertar la curiositat per la ciència, presentada com una aventura del pensament i descobrir els orígens de la nostra cultura. Vegeu:

<https://www.kids.csic.es>

KUMPANIA. Servei Socioeducatiu Especialitzat en la Infància, Adolescència i Joventut Gitana

[MIS] Servei socioeducatiu especialitzat en la infància, adolescència i joventut gitana i el seu entorn social i familiar, operatiu des de 2019. Treballa per a millorar l'escolarització i formació acadèmica de les persones gitanes procurant mitjans per al desenvolupament de les capacitats, la millora dels resultats acadèmics, l'èxit en els estudis i bones condicions per a la lliure elecció de l'itinerari professional. Entre altres objectius es marca augmentar el percentatge de graduació en ESO i de titulats en FP i Batxillerat i incrementar el nombre que realitzen estudis universitaris. Vegeu:

<https://inclusio.gva.es/va/web/igualdad-diversidad/kumpania>

L

LAT. Llatí

[MATSEC] Matèria d'Educació Secundària Obligatòria que constitueix una aproximació específica als diferents aspectes de la llengua, la cultura i la civilització llatines i la seua pervivència al present. Per a l'alumnat suposa l'única presa de contacte, durant l'escolarització obligatòria, amb determinats aspectes de la llengua, la cultura i la civilització llatines, que constitueixen les bases de la nostra societat actual. D'altra banda, ha de

tenir caràcter d'ensenyament propedèutic per a l'alumnat que continue els estudis en aquesta disciplina. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria.

LCA. Laboratori de Creació Audiovisual

[MATSEC] Matèria d'Educació Secundària Obligatoria que aborda l'alfabetització visual i audiovisual per a construir discursos alternatius que permeten a l'alumnat llegir i comprendre les imatges que ens envolten i també crear-ne les seues tenint en compte els codis i les possibilitats expressives del llenguatge audiovisual. D'aquesta manera es garanteix el dret fonamental de la participació en la vida cultural, democratitzant els continguts culturals i fomentant-hi l'accés. Pretén iniciar l'alumnat des d'una perspectiva predominantment procedimental, que s'ampliarà en la matèria d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual de 2n d'ESO. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria.

LCL [1]. Llengua Castellana i Literatura

[MATPRI] Àrea d'Educació Primària que té com a principal objectiu el desenvolupament de les habilitats lingüístiques: escoltar, parlar, dialogar, llegir, escriure i, de manera més específica, animar a la lectura i comprensió de textos literaris, que contribuiran significativament a desenvolupar la competència lingüística o comunicativa. Alhora, desenvoluparà el coneixement de la llengua afavorint la reflexió sobre el seu ús en qualsevol context comunicatiu. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex VI).

LCL [2]. Llengua Castellana i Literatura

[MATSEC] Matèria d'Educació Secundària Obligatoria que es centra en el desenvolupament de les habilitats lingüístiques i la comprensió literària. El seu objectiu principal és fomentar la competència comunicativa dels estudiants en llengua castellana, incloent-hi la lectura comprensiva, l'expressió oral i escrita, així com la interpretació literària. A través d'activitats pràctiques, els alumnes adquireixen un coneixement profund de la gramàtica i l'estil, alhora que exploren la riquesa cultural de la literatura castellana. Aquesta matèria busca no només millorar les habilitats lingüístiques, sinó també fomentar la crítica literària i la comprensió de la diversitat cultural present en les obres literàries. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XII).

LE [1]. Llengua estrangera

[LING] Consideració que tenen les llengües no oficials que s'estudien en el sistema educatiu valencià: l'alemany, el francès, l'anglès i l'italià. En Educació Primària, la primera llengua estrangera que forma part del currículum d'estudi és l'anglès. En ESO i Batxillerat pot ser qualsevol de les citades: si es l'anglès, el currículum parteix d'un nivell A2 segons el MECR, mentre per a les altres llengües es parteix d'un A1. Com a primera llengua estrangera, té consideració de matèria troncal en Primària, ESO i Batxillerat; com a segona, té consideració de matèria específica en ESO i Batxillerat. Vegeu:

Decrets 108/2014, de 4 de juliol i 87/2015, de 5 de juny, del Consell.

LE [2]. Llengua Estrangera

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'ESO i també per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes. Té com a objectiu principal l'adquisició de la competència comunicativa apropiada en la llengua estrangera, de manera que permeta a l'alumnat comprendre, expressar-se, interaccionar i mediar en aquesta llengua amb eficàcia, així com l'enriquiment i l'expansió de la consciència intercultural. Les dues dimensions bàsiques del plurilingüisme estan presents: la dimensió comunicativa i la dimensió intercultural. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annexos XII i XIX).

LE [3]. Llengua Estrangera

[MATPRI] Denominació per a l'àrea d'Educació Primària que contribueix directament a la consecució de la competència plurilingüe, que implica, en aquesta etapa, almenys l'ús d'una llengua, a més de les familiars, de manera apropiada per a l'aprenentatge i la comunicació. Integra la dimensió comunicativa i els aspectes històrics i interculturals que condueixen l'alumnat a conèixer, comprendre i respectar la diversitat lingüística i cultural present al seu entorn, i que contribueixen a fer que puga exercir aquesta ciutadania intercultural. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex VI).

LLIG. Llibreria de la Generalitat

[MIS] Comercialitza el fons editorial de la Generalitat Valenciana, amb totes les publicacions editades per l'Administració de la Generalitat i per les entitats del seu sector públic instrumental. També distribueix publicacions d'altres institucions, organismes i administracions com són el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, la Institució Alfons el Magnànim o l'Ajuntament de València. Totes les publicacions es poden trobar en la seua web i en les seues físiques que hi ha en cada capital de província de la Comunitat Valenciana. Vegeu:

<https://www.llig.gva.es/>

LLIUERX. Projecte per l'Ús del Programari Lliure al Sistema Educatiu

[PROG] Projecte nascut en 2003 amb l'objectiu de facilitar a tota la comunitat educativa valenciana l'accés a les TIC basades en software lliure. Dins d'aquest projecte, en 2005 es llança la primera versió del sistema operatiu LliureX, en forma de programari lliure basat en el nucli Linux (lliure + Linux = LliureX). En 2019 es va llançar l'última versió, LliureX 19, que opera en milers d'ordinadors de tots els centres educatius valencians. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/lliurex/>

LMS. Sistema de gestió d'aprenentatge

[MET] De l'anglès (*learning management system*). Vegeu EVA.

LODE. Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol reguladora del dret a l'educació

[LEG] Referència legal educativa que, entre altres coses, va canviar el sistema de subvencions a col·legis privats i va contemplar el dret de docents i famílies a participar en la gestió dels centres educatius a través dels consells escolars. Va suposar una fita a Espanya. Establia el dret universal a l'educació, i garantia l'accés, permanència i promoció en el sistema educatiu. Va consagrar la gratuïtat de l'educació obligatòria i va instituir un model educatiu inclusiu i integrador. Aquesta llei va reconèixer la diversitat dels alumnes, impulsant-ne l'atenció a les necessitats educatives especials. També va decretar la cooficialitat del valencià, reconeixent i protegint les llengües cooficials i promovent la participació de la comunitat educativa. Vegeu:

Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'Educació.

LOE. Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig d'Educació

[LEG] Referència legal educativa que va impulsar la qualitat del sistema educatiu a Espanya, promovent l'equitat i la inclusió, reconeixent la diversitat dels alumnes i impulsant l'atenció a la diversitat. Defineix l'educació infantil com una etapa educativa voluntària que es dividia en dos cicles: de 0 a 3 anys i de 3 a 6 anys. Reitera que l'educació obligatòria, que s'ha d'impartir entre els 6 i els 16 anys, abasta l'Educació Primària i Secundària Obligatòria. El Batxillerat es definia com una etapa educativa voluntària per dotar l'alumnat d'una formació teòrica i competencial que li permet l'accés a l'educació superior. Els estudis de FP, artístics, esportius i universitaris eren definits com voluntaris, que doten l'alumnat de les competències tècniques necessàries per a l'exercici professional. Vegeu:

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

LOGSE. Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu, de 3 d'octubre de 1990

[LEG] Referència legal educativa que va establir un sistema descentralitzat d'ensenyament, en permetre que les comunitats autònomes no només gestionaren els centres educatius, sinó que pogueren redactar un percentatge important dels continguts curriculars. Es van incorporar postulats europeus i s'assumí un model més d'acord amb els nous canvis tecnològics sorgits. Es va potenciar la metodologia constructivista, amb currículum obert i flexible amb diferents àmbits de concreció (estatals, autonòmic, de centre, d'aula i d'alumnat). Els consells escolars adquiriren la capacitat per triar els directors, en detriment dels claustres de professors. Va regular l'Educació Especial per a l'alumnat amb NEE, l'Educació d'adults i els centres per a la formació permanent del professorat. Es va definir la inspecció educativa i l'acció tutorial i d'orientació. Es va fomentar la compensació de desigualtats en l'educació als centres de dificultat especial pel seu entorn sociocultural i es va reduir la ràtio escolar. Va ampliar l'educació obligatòria fins als 16 anys. Vegeu:

Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.

LOMLOE. La Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació

[LEG] Referència legal educativa que va derogar la LOMQE i va introduir importants modificacions en la LOE, vigent des de 2006. Presenta les següents novetats: desapareix la classificació de les matèries en troncats, específiques i de lliure elecció. Se suprimeixen les proves finals d'etapa. L'Educació

Primària es torna a estructurar en tres cicles de dos cursos cadascun, només es podrà repetir curs en haver finalitzat un cicle i només una vegada durant tota l'etapa. Desapareix la distinció entre l'opció d'iniciació al Batxillerat i d'iniciació a la FP a 4t de l'ESO. Durant l'ensenyament obligatori es podrà repetir curs un màxim de dues vegades, i de manera excepcional també a 4t de l'ESO. A més del títol de Tècnic Bàsic, l'alumnat que supere un Cicle Formatiu de Grau Bàsic obtindrà el títol de GESO. El Batxillerat General constitueix una nova modalitat. L'alumnat que tinga el títol de Tècnic de FP o en Arts Plàstiques i Disseny podrà obtenir el títol de Batxiller si supera les matèries necessàries per a assolir els objectius generals del Batxillerat. Així mateix podran obtenir el títol de Batxiller d'Arts els qui hagen superat els Ensenyaments Professionals de Música o de Dansa i les assignatures comunes de Batxillerat. El cos de professors tècnics de formació professional serà un cos a extingir. Per a ser docent funcionari en ESO, en tot cas, caldrà comptar amb titulació universitària. Vegeu:

Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

LOMQE. Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, de Millora de la Qualitat Educativa

[LEG] Referència legal educativa que introduí proves d'avaluació final per a obtenir el títol de GESO i de Batxiller. Els dos cicles de l'ESO estaven constituïts pel primer, entre 1r i 3r d'ESO, i el segon, per a 4rt d'ESO, on es podia optar entre l'opció acadèmica i aplicada. Hi apareix la FPB i la FP Dual. S'amplien les competències de la direcció del centre en detriment de les del Consell Escolar. Vegeu:

Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.

LOPD. Llei Orgànica de Protecció de Dades

[LEG] Referència legal que té l'objecte de protegir la intimitat i la privadesa personal i familiar i el secret de les comunicacions. Aquesta llei afecta a totes les dades que fan referència a persones físiques registrades sobre qualsevol suport, informàtic, o no. Queden exempts del compliment d'aquesta normativa aquelles dades recollides per a ús domèstic, les matèries classificades de l'Estat i aquells fitxers que recullen dades sobre terrorisme i altres formes de delinqüència organitzada, però no s'inclou la delinqüència simple. A partir d'aquesta llei es va crear l'Agència Espanyola de Protecció de Dades. Vegeu:

Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

M

M. Matemàtiques

[MATPRI] Denominació per a l'àrea d'Educació Primària que estableix uns ensenyaments mínims amb què es persegueix l'alfabetització matemàtica, és a dir, l'adquisició dels coneixements, les destreses i les actituds, així com els instruments necessaris per aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics en la formulació d'una situació-problema, seleccionar les eines adequades per a resoldre'l, interpretar les solucions en el context i prendre decisions estratègiques. Aquesta comprensió de les matemàtiques ajudarà l'alumnat a emetre judicis fonamentats i a prendre decisions. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex vi).

MAT. Matemàtiques

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'Educació Secundària Obligatòria que contribueix a l'educació obligatòria mitjançant l'adquisició i el desenvolupament de competències específiques que fan referència al conjunt de coneixements, habilitats i actituds necessàries per a comprendre i usar les formes de raonament, desenvolupaments, representació i expressions pròpies de les matemàtiques en una varietat de situacions en les quals exerceixen o poden exercir un paper. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex xii).

MATA. Matemàtiques A

[MATSEC] Una de les dues opcions en que es configura la matèria de matemàtiques de 4rt d'ESO. Les Matemàtiques A es desenvolupen preferentment

mitjançant la resolució de problemes, la investigació i l'anàlisi matemàtica de situacions de la vida quotidiana. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XII i XIX).

MATB. Matemàtiques B

[MATSEC] Una de les dues opcions en què es configura la matèria de matemàtiques de 4rt d'ESO. Les Matemàtiques B aprofundeixen en els procediments algebraics, geomètrics, analítics i estadístics, incorporant contextos matemàtics, científics i socials. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XII i XIX).

MD. Música i Dansa

[MATPRI] Una de les dues parts en què queda desdoblada l'àrea d'Educació Artística a l'Educació Primària. Té la base constructiva en la mateixa música i so, vinculats a la dansa i les arts escèniques en general. La música vertebrava l'organització de l'àrea, que té continuïtat a l'ESO. Es concep en dues dimensions diferenciades, però integradores, amb una visió perceptiva i una altra d'expressiva. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex VI).

MD2. Mòdul docent 2.0

[PLAT] Mòdul digital, part d'ITACA, que permet modernitzar la gestió administrativa i acadèmica dels centres educatius. Possibilita al personal docent gestionar en línia des d'un dispositiu mòbil o des de l'ordinador les tasques diàries com ara les faltes, les justificacions, el dietari, l'agenda, l'horari, les activitats i les comunicacions amb les famílies que utilitzen la plataforma WF2. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/itaca/es/modulo-docente/>

MECR. Marc Europeu Comú de Referència

[LING] Estàndard-guia proposat pel Consell d'Europa que unifica les directrius per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües estrangeres i per al reconeixement de la competència lingüística assolida. Estableix tres

nivells generals: A usuari bàsic, B usuari independent, C usuari competent. Dins de cada nivell s'estableixen subnivells que descriuen de manera objectiva les habilitats per a llegir, escoltar, parlar i escriure: A1 inicial, A2 bàsic, B1 llindar, B2 avançat, C1 competència funcional, C2 domini expert. Vegeu:

https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/

MECRL. Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües

[LING] Vegeu MECR.

MECU. Marc Espanyol de Qualificacions per al Aprenentatge Permanent

[LEG] Del castellà, *Marco Español de Cualificaciones para el Aprendizaje Permanente*, és un instrument de reconeixement internacional per a orientar la classificació, comparació i transparència de les qualificacions acreditades de forma oficial. Permet dinamitzar l'aprenentatge al llarg de la vida recollint i integrant tots els aprenentatges validats a Espanya. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/mc/mecu/mecu.html>

MED. Material educatiu digital

[MET] Vegeu ODE.

MEFP. Ministeri d'Educació i Formació Professional

[LEG] Departament de l'Administració Central de l'Estat espanyol al que correspon la proposta i execució de les polítiques del Govern en qüestions relatives a la formació professional i l'educació de tots els nivells del sistema educatiu espanyol, amb l'excepció de l'ensenyament universitari. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/va/portada.html>

MEQES. Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior

[LEG] Segons l'article 1 del RD 1027/2011, de 15 de juliol, la seua finalitat és permetre la classificació, comparabilitat i transparència de les qualificacions de l'educació superior en el sistema educatiu espanyol. És un instrument, internacionalment reconegut, que permet l'anivellament coherent de totes les qualificacions de l'educació superior per a la seua classificació, relació i comparació i que serveix, així mateix, per a facilitar la

mobilitat de les persones en l'Espai Europeu de l'Educació Superior i en el mercat laboral internacional. Vegeu:

Reial Decret 1027/2011, de 15 de juliol, pel qual s'estableix el Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior.

MH. Matrícula d'honor

[AVQ] Menció atorgada a l'alumnat que, després de superar totes les matèries de Batxillerat i sense perjudici de les possibles convalidacions o exempcions de matèries, obtinguen una qualificació mitjana de Batxillerat igual o superior a 9. Es consigna en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en l'historial acadèmic. A més de la condició anterior, l'equip docent haurà d'acordar de forma col·legiada la concessió de la Matrícula d'honor, i es podrà concedir una Matrícula d'honor per cada 20 alumnes o fracció del total d'estudiants de segon curs de Batxillerat en el centre docent. Vegeu:

Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat.

MICE. Mostra Internacional de Cinema Educatiu

[MIS] Festival itinerant de cinema educatiu d'àmbit internacional per a alumnat, professorat i públic en general, amb pel·lícules realitzades per alumnes dins d'entorns d'aprenentatge. Va ser creada a València l'any 2013 per l'Associació Cultural Jordi el Mussol, s'ha anat alçant com un referent de l'educació amb el seu festival de cinema itinerant per tota la Comunitat Valenciana. Vegeu:

<https://micevalencia.com/>

MO. Matèria d'opció

Segons el RD 217/2022, a banda de les matèries comuns, l'alumnat de 4t curs d'ESO ha de cursar tres matèries anomenades d'opció a triar entre Biologia i Geologia, Digitalització, Economia i Emprenedoria, Expressió Artística, Física i Química, Formació i Orientació Personal i Professional, Llatí, Música i Segona Llengua Estrangera. Són d'obligada oferta pels centres, encara que han de tenir un mínim d'alumnat per a impartir-les. No és el mateix que una matèria optativa. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 12 i annex v).

MO. Matèria d'opció

[AVQ] Matèria que l'estudiant pot triar d'acord amb els seus interessos o metes acadèmiques. Aquesta elecció, realitzada a partir de l'etapa de l'ESO, permet una personalització de l'aprenentatge. Les matèries d'opció poden abastar diferents àrees com les ciències, humanitats o arts, que proporcionen als estudiants una oportunitat de seguir una línia específica d'estudi. Aquest enfocament busca motivar i adequar l'educació a les preferències individuals, fomentant l'exploració i la profundització en àmbits específics. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XII).

MOOC. Cursos en línia massius i oberts

[MET] De l'anglès (*massive open online courses*), són cursos en línia oberts perquè qualsevol es pugui inscriure. Proporcionen una forma assequible i flexible d'aprendre noves habilitats i oferir experiències educatives de qualitat a escala. Vegeu:

<https://enlinea.intef.es/courses>

MOODLE. Entorn d'Aprenentatge Dinàmic Orientat a Objectes

[PLAT] De l'anglès (Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment), és un paquet de programari per a la creació de cursos i llocs web basats en Internet. És un projecte en desenvolupament dissenyat per a donar suport a un marc d'educació constructivista social. Es distribueix de manera gratuïta com a programari lliure (Open Source) (sota la Llicència Pública GNU). Vegeu:

https://docs.moodle.org/2x/ca/Sobre_el_Moodle.

MRCDD. Marc de Referència de la Competència Digital Docent

[MET] Document guia que adapta al context espanyol el Marc Europeu per a la Competència Digital dels Educadors (DigCompEdu). Ha sigut elaborat i publicat pel Centre Comú d'Investigació de la Comissió Europea i traduït a l'espanyol per l'Institut Nacional de Tecnologies Educatives i de Formació del Professorat (INTEF). Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/competencia-digital-docent/>

MRP. Moviments de Renovació Pedagògica

[ORG] Nom amb què es donen a conèixer un conjunt d'associacions, col·lectius i grups de mestres que col·laboren per aconseguir, com a objectiu principal comú, una escola pública de qualitat. Comprenen, a més de les activitats dels mestres, la participació d'aquelles persones i entitats relacionades amb l'educació que es proposen una millora de la qualitat de l'ensenyament. Vegeu:

<https://www.encyclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/moviments-de-renovacio-pedagogica-de-catalunya>

MRR. Mecanisme per a la recuperació i resiliència

[MIS] Programa/instrument financer europeu dins de la iniciativa *Next Generation EU* encaminat a incrementar les inversions públiques i posar en marxa reformes enfocades a la recuperació d'economia, l'ocupació, la transició ecològica i la digital. Vegeu:

<https://presidencia.gva.es/es/web/gvanext/mecanisme-de-recuperacio-i-resiliencia>

MT. Món del Treball

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes. Té com a objectiu dotar els estudiants d'habilitats i coneixements relacionats amb el món laboral. Aborda temes com l'orientació professional, el mercat de treball, els drets laborals i la seguretat social. El contingut inclou la comprensió dels diferents sectors econòmics, la planificació de la carrera professional i la preparació per a la inserció laboral. Amb un enfocament pràctic, busca proporcionar les eines necessàries per afrontar els reptes del món del treball i contribuir al desenvolupament personal i professional dels estudiants adultes. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

MUFP. Màster Universitari en Formació del Professorat

[MIS] Per a exercir la docència en els diferents nivells educatius, cal estar en possessió de les titulacions acadèmiques corresponents i tenir la formació pedagògica i didàctica que el Govern establisca per a cada ensenyament. Per tant, ha de garantir, a més d'una adequada preparació científica, una formació pedagògica i didàctica. Així doncs, és necessari ser graduat universitari i cursar un màster oficial específic d'una durada de 60 crèdits, 16 dels quals han de correspondre al Pràcticum en l'especialització, incloent-hi el treball de fi de màster. Vegeu:

Resolució de 26 d'abril de 2022, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a la sol·licitud del reconeixement de centres de pràctiques del màster que habilita per a l'exercici de les professions de professor d'ESO i Batxillerat, FP i ensenyament d'idiomes durant el curs 2022-2023.

MULAN. Model Unificat Lectiu d'Activitats No Presencials

[PROG] Pla unificat de docència digital dissenyat per a facilitar que el personal docent pugua continuar desenvolupant els continguts de les matèries de les diverses etapes educatives de manera virtual. Es posa en marxa amb motiu de l'alerta sanitària causada pel virus COVID-19 en març de 2020 i la consegüent suspensió temporal de totes les classes presencials. El pla està diversificat en quatre plataformes: el portal WF2, com a via de comunicació preferent amb les famílies; les pàgines web de cada centre educatiu (<http://mestreacasa.gva.es/>) i el seu contingut associat, per a Educació Infantil i Primària; el portal AULES, per a ESO, CFGM i CFGS i avaluacions de Batxillerat; el servei de videoconferències a través de Webex, per a les classes en directe de Batxillerat i cicles formatius. Vegeu:

https://dgtic.gva.es/va/actualidad/-/asset_publisher/0YobAjUX6IT2/content/educacion-informa-a-la-comunidad-educativa-sobre-el-plan-mulan-que-clarifica-las-diferentes-herramientas-de-trabajo-en-linea-con-el-alumnado

MÚS. Música

[MATSEC] Denominació per a la matèria d'Educació Secundària Obligatòria que té com a objectiu fomentar el coneixement i apreciació de la música entre els estudiants. Els continguts inclouen la història de la música, l'anàlisi musical, la interpretació i la creació. Es busca desenvolupar habilitats auditives, interpretatives i creatives. A més, es promou la participació activa a través de la pràctica instrumental o vocal. La matèria aborda diferents gèneres musicals i cultures que connecten els continguts amb l'entorn cultural i històric dels alumnes. Aquest enfocament proporciona una comprensió holística de la música, que fomenta la seua apreciació i contribució al desenvolupament artístic dels estudiants durant la seua etapa d'ESO. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XII).

N

NA. No apte

[AVQ] Indicació de qualificació negativa que indica que no s'han superat els criteris mínims exigits i que només s'aplica al mòdul professional de Formació en Centres de Treball. Segons la normativa que regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional, a més de les qualificacions numèriques dels mòduls professionals, en els documents d'avaluació podran consignar-se algunes sigles o abreviatures, segons el que corresponga. Vegeu:

Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana (art. 13).

NAC. Nivell actual de competències

[INC] Aproximació al nivell de competències assolides per l'alumnat que requereix una adaptació curricular individual significativa que es fa prèviament. Cal programar un currículum diferent adequat al nivell curricular de l'alumnat i, per tant, és preceptiu comprovar i delimitar les competències que ja té adquirides per a programar-li objectius i reptes als quals pugua accedir. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/inicio>

NAT. Nota d'accés a les titulacions universitàries

[AVQ] Nota numèrica de referència que s'obté a partir de la NAU, i per tant incrementa de manera ponderada les qualificacions obtingudes en les matèries de la fase voluntària. Vegeu NAU i:

<https://innova.gva.es/va/web/universidad/informacion-pau>
<https://www.uv.es/uvweb/universitat/ca/estudis-grau/admissio/batxillerat/informacio-proves-1285852996917.html>

NAU. Nota d'accés a la universitat

[AVQ] Nota de l'alumnat per accedir a la universitat, calculada amb la nota mitjana del Batxillerat (60 %) i la mitjana aritmètica de la qualificació dels cinc exàmens de la Fase General, sempre que siga igual o superior a quatre (40 %). Vegeu:

<https://innova.gva.es/va/web/universidad/informacion-pau>
<https://www.uv.es/uvweb/universitat/ca/estudis-grau/admissio/batxillerat/informacio-proves-1285852996917.html>

NCD. Necessitats de compensació de desigualtats

[INC] Vegeu ANCD.

NCE. Necessitats de compensació educativa

[INC] Qualsevol referència en la normativa vigent a «compensació educativa» s'entendrà feta a «compensació de desigualtats». Vegeu NCD i:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (disposició addicional huitena).

NEE. Necessitats educatives especials

[INC] Vegeu ANEE.

NES. Natura, Ecologia i Salut

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes que té com a objectiu proporcionar coneixements sobre la relació entre la natura i la salut. Aborda temes com la biodiversitat, els ecosistemes i l'impacte humà. El contingut inclou qüestions d'ecologia, hàbits de vida saludables i la comprensió de les relacions entre el medi ambient i el benestar humà. Aquesta matèria busca conscienciar els estudiants sobre la importància de la sostenibilitat, promoure un estil de vida saludable i fomentar el respecte cap a la natura per contribuir al desenvolupament integral dels adults en formació. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

NESE. Necessitats específiques de suport educatiu

[INC] Vegeu ANESE.

NIA. Número d'identificació de l'alumnat

[LEG] Número d'identificació de huit dígits assignat a l'alumnat quan s'incorpora al sistema educatiu valencià per a identificar-lo unívocament, utilitzat al llarg de la seua vida escolar per a facilitar la gestió dels processos administratius. És assignat per la CEICE a partir del curs 2008/2009. Vegeu:

Ordre de 29 d'abril de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula el número d'identificació de l'alumnat de la Comunitat Valenciana.

NME. Nota mitjana de les matèries de l'etapa

[AVQ] Nota que representa la puntuació mitjana de les assignatures cursades per l'alumnat de Batxillerat. Serveix com a indicador global del rendiment acadèmic de l'estudiant durant aquesta etapa, facilitant la seua avaluació i el seu accés a estudis superiors o altres sortides professionals. Vegeu:

Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat.

NNTT. Noves tecnologies

[MET] Són una gamma variada d'instruments, eines, canals i suports dedicats a l'ús, maneig, presentació, comunicació, emmagatzematge i recuperació d'informació, tant analògica com digital. Engloben eines digitals i recursos com ordinadors, internet i dispositius mòbils. Tenen un paper essencial en l'educació moderna, facilitant l'accés a la informació, promocionant la interactivitat i fomentant la col·laboració. En el sistema educatiu valencià s'integra a través de plataformes en línia, materials multimèdia i programes educatius digitals. Aquestes tecnologies ofereixen un potencial d'individualització de l'aprenentatge i desenvolupen habilitats rellevants per al segle XXI. Malgrat els avantatges, s'ha de gestionar amb cura per garantir l'equitat d'accés i una utilització pedagògica efectiva. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/competencia-digital-docent/>

NOF. Normes d'organització i funcionament

[LEG] Vegeu NOFC.

NOFC. Normes d'organització i funcionament del centre

[LEG] Document dels centres educatius que recull les directrius d'organització i funcionament, les mesures d'ordenació acadèmica, la coordinació docent, horaris, projecte de centre i qualsevol altre aspecte clau en la seua configuració didàctica i organitzativa. De vegades, només NOF. Aquesta denominació substitueix la de RRI. Vegeu:

Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària.

Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional.

NP [1]. No presentat

[AVQ] Consigna aplicable quan l'alumnat de Batxillerat no es presenta a les proves extraordinàries. Sols és aplicable en l'avaluació final extraordinària de Batxillerat. La nota numèrica corresponent és la mínima establerta, un 1. Vegeu:

Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat.

NP [2]. No promociona

[AVQ] Indicació a partir del registre d'avaluació per a indicar que l'alumne no passa al següent curs a causa de rendiment acadèmic insatisfactori. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex v).

NPLD. Xarxa per a promocionar la Diversitat Lingüística

[LING] De l'anglès (Network to Promote Linguistic Diversity), és la Xarxa Europea per a la Diversitat Lingüística que compta entre els seus membres amb governs estatals i regionals, universitats i associacions que treballen en el camp de la política i la planificació lingüística amb l'objectiu principal de crear consciència sobre la importància de la diversitat lingüística. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/dgplgm/npld>

<https://www.npld.eu/>

NT. Notable

[AVQ] Qualificació positiva, resultat de l'avaluació de l'alumnat que està entre el bé i l'excel·lent. En un sistema numèric amb escala sobre 10 es fa correspondre amb les qualificacions entre 7 i 8,9. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 36).

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 29).

O

OAP. Orientació acadèmica i professional

[PER] Vegeu POAP.

OCDE. Organització per al Creixement i el Desenvolupament Econòmic

[ORG] Organisme intergovernamental del qual formen part 37 països, que se centra en el desenvolupament econòmic i social, així com de totes les polítiques sectorials que influeixen en ell. Emeten informes i recomanacions d'utilitat per a les administracions públiques i els governs dels estats membres, així com per a un gran nombre d'estats no membres que segueixen amb interès el treball d'aquesta institució. Vegeu:

<https://www.oecd.org/>

OCW. OpenCourseWare

[MET] Cursos educatius en obert. Es tracta d'un espai web que conté materials docents creats pel professorat per a la formació superior. Aquests materials representen un conjunt de recursos (documents, programa, calendari i altres) utilitzats en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les assignatures que imparteixen els professors. S'ofereixen lliurement i són accessibles universalment a la xarxa. No és un servei d'educació a distància i per tant no obre la possibilitat d'accedir a través dels continguts al professorat ni dona drets a reclamar cap reconeixement per part de la institució que el proveeix. Un lloc ocw no disposarà de fòrums, correu o

altres mitjans d'interacció directa entre el professorat i els usuaris del lloc.
Vegeu:

<http://ocw.uji.es>

ODD. Objecte digital didàctic

[MET] Vegeu ODE.

ODE. Objecte didàctic educatiu

[MET] Tipus de material digital amb caràcter educatiu creat, adaptat i/o utilitzat pels mestres i professors en la seua tasca docent. Pot ser una presentació, exercici interactiu o vídeo, entre altres formats, sempre amb una finalitat pedagògica. Busca enriquir l'aprenentatge mitjançant recursos digitals, afavorint el compromís dels alumnes i facilitant la comprensió dels conceptes. Amb la seua adaptabilitat ofereix una alternativa versàtil als materials tradicionals, millorant la qualitat de l'ensenyament i estimulant la participació activa dels estudiants. Vegeu:

<https://cedec.intef.es/ecosistemas-de-recursos-educativos-abiertos-rea-objetos-digitales-educativos/>

ODL. Oficina de Drets Lingüístics

[LING] Òrgan de la Direcció General de Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que tracta de garantir els drets lingüístics de la ciutadania, que proporciona suport i consell al ciutadà i atén les consultes motivades per possibles vulneracions dels drets lingüístics. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/dgplgm/odl>

ODS. Objectius de Desenvolupament Sostenible

[ORG] Objectius globals adoptats per a erradicar la pobresa, protegir el planeta i garantir la prosperitat per a tothom com a part d'una nova agenda de desenvolupament sostenible. Sorgeixen en l'Agenda 2030, adoptada per l'ONU el 2015, i consisteixen en 17 objectius amb 169 metes concretes. La seua incorporació a l'educació busca conscienciar els estudiants sobre temes crítics, fomentant la participació activa i el pensament crític. L'ODS proporciona un marc interdisciplinari que pot integrar-se en diferents matèries, formant una generació amb una comprensió global i compromesa amb un futur sostenible. Vegeu:

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

OER. Recursos educatius en obert

[MET] De l'anglès (*open educational resources*). Vegeu REO.

OMS. Organització Mundial de la Salut

[ORG] És l'autoritat directiva i coordinadora de l'acció sanitària a l'ONU, responsable d'exercir el lideratge en els assumptes sanitaris mundials, configurar l'agenda de les investigacions en salut, establir normes, articular opcions de política basades en l'evidència, donar suport tècnic als països i vigilar les tendències sanitàries mundials. Al segle XXI, la salut és una responsabilitat compartida que exigeix l'accés equitatiu a l'atenció sanitària i la defensa col·lectiva davant d'amenaques transnacionals. Vegeu:

<https://www.un.org/youthenvoy/es/2013/09/oms-organizacion-mundial-de-la-salud/>

OSS. Programari de codi obert

[MET] De l'anglès (*open source software*), és programari de codi obert. En aquest tipus de llicències, el propietari dels drets d'autor permet als usuaris utilitzar, canviar i redistribuir el programari a qualsevol i per a qualsevol propòsit, ja siga en la forma modificada o en la forma original. Freqüentment, el programari de codi obert es desenvolupa de manera col·laborativa i els resultats es publiquen en Internet. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/gvait3du/va/programari-i-portals/>

OVICE. Oficina Virtual de la Conselleria d'Educació

[PLAT] És la plataforma electrònica a través de la qual els centres educatius poden accedir a la informació, serveis i tràmits electrònics de la Conselleria. Permet realitzar tràmits, accedir a recursos pedagògics i rebre informació oficial. Millora la gestió administrativa, ofereix suport als professionals de l'educació i promou una comunicació eficient entre la Conselleria i els centres educatius, que contribueix a l'eficiència i modernització del sistema educatiu. Vegeu:

<https://ovice.gva.es>

OVICON. Oficina Virtual per als Centres Concertats

[PLAT] És la plataforma electrònica que dona suport als centres privats concertats, que mitjançant aquesta plataforma poden agilitzar els tràmits i les tasques burocràtiques en assumptes com els horaris del personal en nòmina, entre d'altres. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/centros-docentes/centros-privados-concertados>

OVIDOC. Oficina Virtual dels Docents

[PLAT] Plataforma per als funcionaris en actiu que hagen ocupat un lloc alguna vegada en un centre públic. Ofereix informació relacionada amb l'Expedient Docent Electrònic Normalitzat (EDEN) de cada docent i possibilita la realització de diversos tràmits que l'afecten o comunicar-se amb l'administració en relació amb la informació mostrada en els diferents apartats d'OVIDOC. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/itaca/ovidoc/>

P

PAA. Plans anuals d'actuació del CEFIRE

[PROG] Pla d'actuació elaborat pels CEFIRE, a partir de l'oferta general de la CECE, on contextualitzaran les línies estratègiques en el seu àmbit d'actuació, incorporant la concreció de l'oferta general establerta per la Conselleria, així com les actuacions formatives pròpies del seu entorn, detectades en la seua zona d'influència i sol·licitades pels centres i pel personal docent. Vegeu:

Resolució de 28 de juny de 2022, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual s'estableix el Pla biennal de formació permanent del professorat corresponent als cursos 2022-2023 i 2023-2024.

PAAPEL. Planificació anual de l'aplicació del portafolis europeu de les llengües

[LING] Document guia que recull com s'incorpora el Portafolis Europeu de les Llengües a les pràctiques educatives durant un any en un centre docent d'Educació Infantil i Primària, d'Educació Secundària, de Formació Professional, de Formació de Persones Adultes i d'escoles oficials d'idiomes de la Comunitat Valenciana. Ha de recollir tot el treball realitzat i la memòria final amb registre de participants per a informar de com el portafolis promou l'aprenentatge plurilingüe i cultural. Vegeu:

Resolució de 30 de novembre de 2022, de la Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació, per la qual es regula la sol·licitud de participació i l'aplicació del Portafolis Europeu de les Llengües [...] (punt quart).

PAC. Programa d'Aula Compartida

[PROG] Programa d'atenció a la diversitat i inclusió educativa dirigit a l'alumnat escolaritzat en ESO en risc d'exclusió social, amb conductes disruptives, dificultats d'adaptació, absentisme, amb possibilitat d'abandonament escolar i, per tant, escasses expectatives d'obtenir el títol de Graduat en ESO. El seu objectiu és prevenir o revertir aquestes situacions, oferint a l'alumnat un espai educatiu alternatiu i compartit que millore l'experiència formativa, combinant les activitats acadèmiques –en el mateix centre, desenvolupant aspectes bàsics del currículum– amb tallers o altres activitats pràctiques que aproximem a l'àmbit laboral –en espais de les corporacions locals o d'altres entitats col·laboradores. Per a l'accés a aquest programa és necessari un informe sociopsicopedagògic elaborat pel servei especialitzat d'orientació. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 19).

PACBAL. Prova d'avaluació dels components bàsics de l'aprenentatge de la lectura

[TRAS] Eina que mesura com de bé progressa l'alumnat en la lectura primerenca i serveix per a identificar de manera precoç possibles dificultats futures. La informació de la prova permet establir una ajuda ajustada a les característiques i necessitats de l'alumnat. S'avaluen la consciència fonològica, el principi alfabètic, la lectura de paraules amb i sense sentit, la fluïdesa lectora, la comprensió lectora i el vocabulari. Es pot administrar a l'alumnat d'EI de 5 anys, 1er i 2n d'EP. L'eina va ser dissenyada per professionals de l'escola pública L'Estel de Sant Tomàs de Catalunya. Vegeu:

https://rebotdigital.gva.es/wp-content/uploads/sites/1033/2021/05/COMPRESIO_LECTORA_EVA_9.1-DEF.pdf

<https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/primaria/curriculum-119-2015/competencies-basiques-ambits/ambit-linguistic/comprendio-lectora/pacbal/>

PAD. Pla d'atenció a la diversitat

[DOC] Pla integrat al Projecte Educatiu de Centre (PEC) que aborda les estratègies i metodologies per atendre la diversitat dels estudiants en els nivells d'Infantil, Primària, Secundària i Batxillerat. Des del curs 2016-2017 s'integra dins del Pla d'Atenció a la Diversitat i la Inclusió Educativa (PADIE). Aquest document estableix les intervencions educatives, tant metodològiques com organitzatives, per a garantir una educació inclusiva i adaptada a les necessitats particulars dels alumnes, per la qual cosa contribueix a una formació equitativa i de qualitat. Vegeu:

Resolució d'1 de juliol de 2016 de les direccions generals de Política Educativa i de Centres i Personal Docent.

PADIE. Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa

[DOC] Pla integrat en el PEC amb la finalitat de portar a terme un model d'educació inclusiva per a tot l'alumnat del qual, a partir del curs 2016-2017, disposen tots els centres docents d'Infantil, Primària, ESO i Batxillerat. Inclou mesures de suport i reforç, adaptacions del currículum, adaptacions d'accés al currículum, mesures d'atenció a l'alumnat d'altres capacitats i programes específics autoritzats en el centre. Contempla els mecanismes i formes d'actuació per a detectar i analitzar necessitats; identificar necessitats específiques de suport i compensació educativa; dissenyar mesures de suport i reforç ordinàries i extraordinàries o plans d'actuació per a l'alumnat; organitzar recursos humans i materials; coordinar funcions i responsabilitats; establir l'avaluació, seguiment i modificació. Vegeu:

Resolució d'1 de juliol de 2016 de les direccions generals de Política Educativa i de Centres i Personal Docent, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i funcionament del centres educatius i successives.

PAE. Programa d'Acompanyament Escolar

[PROG] Antic programa, part del PROA, destinat a l'alumnat en desavantatge i amb dificultats d'aprenentatge, que no compta amb el suport familiar necessari per a desenvolupar l'activitat escolar fora de l'horari lectiu. Diferent de l'actual protocol d'acompanyament que serveix per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat, que conté les actuacions de prevenció, inclusió, protecció, sensibilització,

acompanyament i assessorament a l'alumnat transsexual i intersexual i a les seues famílies. Vegeu:

Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa.

PAEC. Personal d'atenció educativa complementària

[PER] Personal no docent que presta servei de forma complementària per a satisfer les necessitats puntuals o específiques de l'alumnat. Poden realitzar la seua tasca en un o més centres. Tenen aquesta consideració les persones auxiliars tècniques educatives, especialistes en interpretació de llengua de signes, fisioterapeutes o personal d'infermeria, entre d'altres. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/personal-especialitzat-de-suport>

PAED. Pla d'Acció d'Educació Digital

[PROG] Programa impulsat per la Comissió Europea per al període 2021-2027, té com a objectiu transformar l'educació dotant-la amb les competències digitals necessàries, tenint en compte criteris d'inclusió i accessibilitat. El pla s'articula al voltant de dues accions estratègiques clau: fomentar un ecosistema educatiu digital d'alt rendiment i millorar les competències i capacitats digitals per a la transformació digital. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/pla-digital/>
<https://education.ec.europa.eu/es/focus-topics/digital-education/action-plan>

PAEM. Programa d'Absentisme Escolar Municipal

[PROG] Programa dissenyat per la Secció d'Escolarització-absentisme del Servei d'Educació de l'Ajuntament de València, d'acord amb la Resolució de 29 de setembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'actuació davant situacions d'absentisme escolar, per a aconseguir la plena escolarització i per a detectar i prevenir situacions d'absentisme en els centres educatius de la ciutat. Cada ajuntament té el seu programa propi similar com, per exemple, Vinaròs (Programa municipal d'absentisme escolar), Castelló (Programa d'absentisme escolar), Benetússer (Programa d'intervenció en l'absentisme) o Mislata (Pla d'absentisme municipal). Vegeu:

<https://educacio-valencia.es/absentisme/>

PAF [1]. Pla Anual de Formació Permanent del Professorat

[PROG] Document de la Conselleria d'Educació que estableix els objectius i defineix les línies estratègiques generals, les àrees d'actuació prioritàries, la planificació i les instruccions concretes sobre la formació permanent del professorat no universitari per a cada curs escolar. Amb aquest pla, la Conselleria d'Educació dona resposta a les necessitats formatives dels centres educatius amb el propòsit de millorar la pràctica educativa des de la vinculació amb la innovació i la investigació educativa. Entre les seues línies estratègiques es troben l'actualització metodològica, el desenvolupament d'una escola inclusiva, coeducativa i igualitària, la formació plurilingüe i el coneixement i incorporació de TIC. En el desenvolupament del PAF treballen la Subdirecció General de Formació del Professorat, la xarxa de CEFIRE i els CFC. Vegeu:

Ordre 65/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, que estableix el model de formació permanent del professorat [...] i Resolució de 31 de juliol de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual s'estableix el Pla anual de formació permanent del professorat per al curs 2019-2020.

PAF [2]. Programa anual de formació

[DOC] Pla que estableix les accions que es desenvolupen al llarg del curs escolar en el marc de la formació permanent del professorat i està coordinat per la persona CFC que designa la direcció. El programa s'inclou en la PGA del centre i té com a objectiu satisfer les necessitats formatives del claustre de cara a la millora de la qualitat educativa en coherència amb el que s'estableix al PEC. El PAF del centre s'ha d'avaluar quan acaba el curs escolar a través de la memòria final. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesorado/plan-anual-de-formacion>

PAF [3]. Programa d'activitats formatives de centre

[DOC] Programa que conforma el tercer nivell de planificació de la formació permanent del professorat no universitari. Els centres educatius (inclou les UPH i UEO), tenint en compte els PFP i PAA, projecten i desenvolupen un conjunt coherent d'activitats formatives amb l'objectiu de millorar la seua organització i funcionament, comunicació, coordinació, col·laboració i treball en equip, la gestió de conflictes i de la convivència, tot encaminat a optimitzar els processos d'ensenyament-aprenentatge i incrementar l'èxit de l'alumnat. Entre les activitats formatives que poden formar part del PAF, es troben les corresponents a seminaris, grups de treball i projectes de

formació en centres. La selecció i planificació de les activitats formatives que constitueixen el PAF han de tenir com a referent les línies estratègiques establertes en el PFP. El PAF forma part de la PGA dels centres i de les UPH, del Pla d'activitats anual en el cas de les UEO, com a instrument decisiu en l'assoliment dels objectius. Vegeu:

Resolució de 20 de juliol de 2022, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es regula el Programa d'activitats formatives de centre.

PAF [4]. Proposat a avaluació final

[AVQ] Indicació que apareix en l'acta d'avaluació final quan l'alumnat ha superat totes les matèries. Vegeu:

<https://gestoreducatiu.gva.es/va/formularis>

PAM. Pla d'actuació per a la millora

[DOC] Pla que integra totes les intervencions metodològiques i organitzatives que es realitzen en un centre amb l'objectiu de millorar la qualitat educativa, i aconseguir l'equitat i el progrés competencial de l'alumnat. Entre les seues finalitats cal citar les següents: incrementar l'assoliment dels objectius, augmentar la taxa de titulació, reduir l'absentisme i l'abandonament, millorar les habilitats socials, prevenir-compensar desigualtats i garantir una competència plurilingüe efectiva. Les intervencions que integra han de ser inclusives i respondre a les necessitats, interessos i motivacions de tot l'alumnat. Constitueix la part pedagògica de la PGA i inclou actuacions com el PAC, el PMAR o el PR4, entre altres. El centre el posa en marxa i el desenvolupa amb professorat propi, encara que pot demanar hores addicionals. El PAM s'ha de dissenyar a principi de curs i ser aprovat pel claustre i el consell escolar abans del 30 de setembre, per ser lliurat posteriorment a l'administració com a part de la PGA. Regulat per l'Ordre 38/2016 de 27 de juliol de la Conselleria d'Educació. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centre per a curs 2019-2020 (annexos).
Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

PANL. Pla anual de normalització lingüística

[LING] És la concreció del PNL dels centres en forma de proposta específica organitzada per a un curs escolar. S'elabora a l'inici de curs, s'inclou en

la PGA i recull totes les actuacions dissenyades per aconseguir els objectius marcats pel PNL. En la seua configuració el PANL ha de ser bàsicament realista i selectiu en les actuacions prioritàries previstes, obert a la participació de tota la comunitat educativa i estar coordinat amb altres instàncies. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació.

PAP. Pla d'actuació personalitzat

[INC] DOCUMENT QUE DETERMINA LES MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA, D'ACORD AMB L'ARTICLE 14 del Decret 104/2018, per a garantir l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) que requereix determinades mesures personalitzades, a partir de la proposta feta en l'informe sociopsicopedagògic. Té caràcter prescriptiu per a l'alumnat NESE al qual s'aplica i forma part del seu expedient. El PAP té una estructura i continguts determinats, té caràcter anual, es redacta a l'inici de curs o just després de l'emissió d'un informe sociopsicopedagògic i trimestralment s'avalua el seu resultat i eficàcia. La seua confecció i revisió implica a l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora amb la col·laboració del personal especialitzat de suport i l'assessorament del servei especialitzat d'orientació. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/normativa-general-inclusio> Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat [...] (arts. 8-9) i Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

PAS. Personal d'administració i serveis

[PER] Personal no docent, d'administració i serveis que desenvolupa el seu treball en centres educatius. Pot ser personal que exercisca tasques d'administració, subalterns, personal de neteja, professionals d'atenció educativa, personal auxiliar d'educació especial, personal educador d'educació especial, personal integrador social, personal tècnic especialista en educació infantil o personal fisioterapeuta o d'infermeria. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/bolsas-no-docentes>

PAT. Pla d'acció tutorial

[DOC] Document elaborat pel Departament d'Orientació amb la col·laboració dels tutors i tutores, a partir de les directrius establertes en la

COCOPE, que estableix els criteris generals que serveixen per a guiar la labor de tot el professorat que exerceix la tutoria al llarg del curs, així com de tots els docents en el context de les seues pròpies matèries. El PAT ha de fer de la tutoria un agent clau en la prevenció i mediació de conflictes, en la millora de la convivència i en la igualtat d'oportunitats. A més, entre les seues funcions està la coordinació amb el Departament d'Orientació per als casos d'ANESE, la informació i assessorament acadèmic i professional, el disseny d'un programa d'educació sexual, la promoció del valor pedagògic del banc de llibres i la sensibilització sobre la coeducació, la igualtat i la inclusió. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització dels centres per al curs 2019-2020.

PATI. Professional d'assistència terapèutica infantil

[INC] Personal tècnic encarregat d'impulsar totes les capacitats i fortaleses en les persones menors de 18 anys, millorant habilitats i fomentant la integració i rehabilitació de les condicions neurofísiques des d'una perspectiva professional qualificat i bioètic que enfortisca de manera substancial el seu projecte vital. Les seues funcions inclouen també l'assistència i acompanyament, suport personal i familiar, intervenció bio-psicosocial individualitzada i centrada en la persona, mediador social amb iguals i entorn. Donada l'edat escolar, és necessària la coordinació amb l'equip educatiu del centre docent en l'elaboració i aplicació del PAP en el qual es concreten les mesures de resposta necessàries i el suport de la PATI. Vegeu:

Decret 102/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual es modifica el Decret 62/2017, de 19 de maig, del Consell, pel qual s'estableix el procediment per a reconèixer el grau de dependència a les persones [...] (art. 3).
<https://inclusio.gva.es/va/web/dependencia/asistente-personal>

PAU. Prova d'accés a la universitat

[AVQ] Prova anual per accedir als estudis universitaris que realitza l'alumnat que finalitza els seus estudis de Batxillerat. Consta d'una part obligatòria (Castellà: llengua i literatura; Valencià: llengua i literatura; Llengua estrangera; Història d'Espanya i assignatura de modalitat) i una part voluntària (fins a quatre matèries d'opció). Amb la mitjana aritmètica de la nota dels exàmens i la nota mitjana de Batxillerat es calcula la NAU. Vegeu:

<https://innova.gva.es/va/web/universidad/informacion-pau>

PCE. Programa de Compensació Educativa

[PROG] Antic programa dirigit a l'alumnat amb necessitats de compensació educativa que presenta dificultats d'inserció escolar a causa d'una situació de partida desfavorable derivada de la seua realitat social, econòmica, cultural, ètnica o personal. Segons la disposició addicional huitena del Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià, qualsevol referència en la normativa vigent a «compensació educativa s'entendrà feta a «compensació de desigualtats». Vegeu NCD i:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.

PCP. Planificació centrada en la persona

[MET] És una forma de treballar amb les persones amb discapacitat per aconseguir un desenvolupament ple, coneixent què és el que els fa sentir bé i desenvolupant estratègies que els ajuden a això. L'objectiu principal és potenciar aquells aspectes que resulten de més dificultat. Vegeu:

<https://www.unir.net/educacion/revista/planificacion-centrada-persona-educacion-especial/>

PCT [1] (#CompDigEdu): Pla de Cooperació Territorial per a la Millora de la Competència Digital Educativa

[PROG] Pla específic enfocat a millorar l'avanç de la competència digital dels estudiants i la utilització de tecnologies digitals en el procés d'aprenentatge mitjançant el desenvolupament de la competència digital dels docents, tant de manera individual com col·lectiva, i a través de la transformació de les institucions educatives en organitzacions amb competència digital. Estableix dues prioritats: fomentar el desenvolupament d'un ecosistema educatiu digital d'alt rendiment i perfeccionar les competències i capacitats digitals per a la transformació digital. Les seues línies d'actuació són la creació d'una xarxa d'assessors de formació del Pla Digital Educatiu (PDE), la formació dels docents de lideraran el disseny del Pla Digital de Centre (PDC) i la formació per a la millora de la competència digital docent (CDD). Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/itedugva/es/dinamizacion-de-plataformas/>
<https://portal.edu.gva.es/pladigital/es/plan-digital/>

PCT [2] (#EcoDigEdu). Pla de Cooperació Territorial per a la Digitalització del Sistema Educatiu

[PROG] Programa centrat en actuacions orientades a la dotació de mitjans digitals en els centres d'ensenyament i la reducció de la bretxa digital de l'alumnat. Aborda la millora de les dotacions digitals de les aules i proporciona capacitació tècnica als docents. Dota de dispositius portàtils per a la reducció de la bretxa digital d'accés per part de l'alumnat, instal·la i manté aules digitals interactives en centres educatius i capacita tècnicament el professorat en el funcionament de les dotacions que reben els centres educatius. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/es/plan-digital/>

PD. Programació d'aula

[MET] Document on cada docent ha de projectar les intencions educatives en l'organització i desenvolupament de les situacions d'aprenentatge significatives que s'han d'oferir a l'alumnat en el context de la vida quotidiana per tal de donar una resposta educativa ajustada a les característiques, els interessos i les necessitats col·lectives i individuals. Concreta a la pràctica docent els objectius, les competències, les metodologies, els sabers bàsics, els criteris i instruments d'avaluació que la normativa educativa ha previst. En les programacions d'aula s'han de preveure les adequacions necessàries per a atendre l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva i d'acord amb els principis del DUA. Ha d'incloure almenys els elements següents: *a)* Les situacions d'aprenentatge adaptades a les característiques del grup, *b)* Els criteris d'avaluació associats a les situacions d'aprenentatge plantejades, *c)* L'organització dels espais d'aprenentatge, *d)* La distribució del temps, *e)* La selecció i organització dels recursos i materials, i *f)* Les mesures d'atenció per a la resposta educativa per a la inclusió. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 22).

PDC [1]. Pla digital de centre

[DOC] Instrument que afavoreix i impulsa l'ús dels mitjans digitals tant en els processos d'ensenyament-aprenentatge com en la gestió i comunicació del centre, amb l'objectiu final de contribuir al desenvolupament integral de l'alumnat. Aquest instrument formarà part del projecte educatiu de centre (PEC), el projecte de direcció i la programació general anual (PGA). A través de l'ús ordenat de les TIC, es busca millorar la competència digital del professorat i dinamitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge, convertint

els centres en organitzacions educatives digitalment competents. Promou la millora de la competència digital tant del professorat com de l'alumnat, amb l'atenció especial als criteris d'inclusió i accessibilitat. El procés consta de diverses fases, incloent-hi la sensibilització, el diagnòstic amb la ferramenta SELFIE, el disseny dels plans digitals i la implantació i avaluació amb suport de les assessories. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/pla-digital-de-centre/>
https://intef.es/wp-content/uploads/2020/07/2020_0707_Plan-Digital-de-Centro_-INTEF.pdf

PDC [2]. Programes de diversificació curricular

[PROG] Programes destinats a l'alumnat amb dificultats rellevants d'aprenentatge amb l'objectiu d'aconseguir el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria, després d'haver rebut mesures de suport en el primer o segon curs o perquè aquesta mesura d'atenció a la diversitat els siga favorable per a l'obtenció del títol. Pot accedir, sempre amb un informe d'adequació i l'acceptació de la família, alumnat de 2n o 3er curs de l'ESO que no està en condicions de promocionar al curs següent i que l'equip educatiu proposa perquè curse el programa PDC de 3r curs de l'ESO per considerar que és l'opció més adequada per a finalitzar amb èxit l'etapa i assolir la titulació. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 18).

PDE. Pla Digital Educatiu

[PROG] Pla de la CEICE orientat al desenvolupament de les competències digitals del professorat i l'optimització la capacitat tecnològica dels centres educatius, en la línia de les estratègies del Programa de Cooperació Territorial (PCT) per a la Millora de la Competència Digital Educativa (#CompDigEdu (2021-2024), dins del Pla de Digitalització i Competències Digitals de l'Ecosistema Educatiu (#EcoDigEdu) del MEFP. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/pladigital/es/plan-digital/>

PDI. Pissarra digital interactiva

[MET] Dispositiu o sistema tecnològic amb ordinador, videoprojector i dispositiu de control de punter, que projecta continguts digitals en una superfície interactiva per a visualització grupal. La PDI permet interactuar directament amb la projecció, utilitzant un llapis-punter o els dits en el cas de PDI tàctil. Aquesta tecnologia afegida a les PD tradicionals permet una

interacció més immediata. La superfície de projecció és una pissarra blanca amb el dispositiu de control de punter integrat o bé una pissarra normal amb un dispositiu PDI portàtil. Components bàsics inclouen ordinador amb Internet, pissarra amb control de punter i videoprojector fix o integrat. Les PDI potencien l'aprenentatge interactiu i modernitzen les dinàmiques educatives. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/innovacion-tecnologica/centro-educativo-inteligente>

PEAFS. Projecte d'esport, activitat física i salut

[DOC] Projecte específicament encaminat a la promoció de l'esport, l'activitat física, la salut, els hàbits saludables i l'educació en valors que realitzen els CEFAPE reconeguts per la Generalitat. El projecte s'ha de plasmar en un document que arreplegue les línies generals, els objectius, les actuacions i les activitats dins o fora de les instal·lacions, sempre en coherència amb l'acció educativa del centre i per tant integrat al PEC i la PPGA. Ha de ser consensuat per tots els agents de la comunitat educativa i aprovat per l'equip directiu, pel claustre i el consell escolar. La persona coordinadora-PEAFS del centre és l'encarregada de la seua planificació, orientació i dinamització. Vegeu:

Ordre 25/2017 de 29 de juny de la Conselleria d'Educació que regula les subvencions per a PEAFS.

PEC. Projecte educatiu de centre

[DOC] Document singular, específic i de referència que arreplega els valors, objectius i prioritats d'actuació de cada centre educatiu. El seu disseny ha de partir de la realitat de l'entorn social i cultural per a donar resposta a les necessitats personals i educatives de l'alumnat, sempre respectant la no discriminació, la inclusió, la coeducació, evitant el sexisme i promovent metodologies que posen en valor l'aprenentatge significatiu i col·laboratiu. Incorpora els valors, objectius i prioritats d'acord amb la identitat del centre; els criteris organitzatius i de funcionament; la concreció curricular i tots els plans i programes del centre com el PLC, PAT, RRI, PADIE, PAF, pla d'igualtat i convivència o pla per al foment de la lectura entre d'altres. És un document públic, elaborat per l'equip directiu, d'acord amb les directrius del consell escolar i tenint en compte les propostes de tota la comunitat educativa. Vegeu:

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (art. 121) i annex de les resolucions de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació.

PEEE. Personal educador d'educació especial

[INC] Vegeu EEE.

PEL. Portafolis Europeu de les Llengües

[LING] Document d'elaboració personal promogut pel Consell d'Europa i basat en el MCER, en el qual s'enregistren les experiències i reflexions en l'aprenentatge de llengües estrangeres. La seua finalitat és animar a l'aprenentatge de llengües al llarg de tota la vida, facilitar el reconeixement de competències lingüístiques i la mobilitat. Inclou tres parts: passaport de llengües, que descriu les competències assolides i titulacions; la biografia lingüística, que descriu experiències i el dossier, que conté exemples de treballs personals. La seua elaboració i aplicació es pot plantejar com un projecte del centre educatiu, prèvia aprovació del claustre i el CE i autorització de la DGPE. Vegeu:

https://www.gva.es/va/inicio/procedimientos?id_proc=16230
Resolució de 22 de març de 2018, de la DGPE i Resolució de 30 de novembre de 2022, de la DGIEO, per la qual es regula la sol·licitud de participació i l'aplicació del Portafolis Europeu de les Llengües [...].

PELO. Pla d'Estimulació del Llenguatge Oral

[INC] Iniciativa educativa enfocada en el desenvolupament del llenguatge oral en els infants, habitualment implementada en Educació Infantil. Amb una metodologia participativa i lúdica, el PELO s'adreça als més petits, utilitzant activitats interactives i materials adaptats per a fomentar el desenvolupament de la parla, la comunicació i el vocabulari. Mitjançant jocs, cançons i narracions, els nens es veuen immersos en un ambient ric en estímuls lingüístics. El PELO té com a objectius principals el desenvolupament del llenguatge i la prevenció de possibles dificultats, a més de fomentar la comunicació efectiva i preparar per a una integració exitosa a l'entorn escolar i social, afavorint un aprenentatge més ric i una interacció més plena amb l'entorn. Vegeu:

<https://pelocadiz.wordpress.com/>

PEM. Pla estratègic de millora

[DOC] Pla dissenyat pels centres educatius que participen en el PROA+, elaborat en el marc del procés de millora contínua i del seu propi PEC. És considerat una adequació del PAM dins del qual les línies d'actuació del PROA+ seran tingudes en compte. La seua estructura ha de seguir un model determinat, es concreta en un conjunt d'activitats palanca (AP) i està

inclòs en el contracte programa que els centres educatius han d'establir amb l'Administració educativa per a acordar els compromisos de millora. Vegeu:

Resolució de 25 de març de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es convoca el desenvolupament d'un programa d'acompanyament, motivació i reforç escolar personalitzat a l'alumnat més vulnerable educativament dels centres docents de titularitat de la Generalitat, dins del programa de cooperació territorial «PROA+» (2021-2024).

<https://ceice.gva.es/va/web/innovacion-calidad/proaplus>

https://ceice.gva.es/documents/161862987/172811789/Model_Pla_Estrategic_PROAplus.pdf

PEPLI. Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural

[LING] Programa determinat per la Llei 4/2018, de 21 de febrer, d'aplicació obligada en tots els centres sostinguts amb fons públics, aquest programa estructura l'ensenyament plurilingüe i l'ús vehicular de les llengües curriculars. Cada centre ha de concretar en el seu PLC l'aplicació del PEPLI d'acord amb les necessitats del context socioeducatiu i lingüístic, amb l'objectiu de garantir l'adquisició de les competències plurilingües i interculturals. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/enseñanzas-en-lenguas/pepli>

Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.

PES. Personal especialitzat de suport

[INC] Personal docent (PT, AL) i no docent (EEE, FT, ILLS) que, per la seua funció, ocupa llocs de caràcter singular en els centres educatius, on dona atenció especialitzada a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/personal-especialitzat-de-suport>

PEUL. Pla d'ensenyament i ús de les llengües

[LING] Un dels elements que concreta el projecte lingüístic d'un centre, determinant l'organització i el tractament didàctic de l'ensenyament i ús vehicular de les llengües. Ha de definir les proporcions d'ús en cada llengua, l'enfocament metodològic, la seqüència d'alfabetització en cada una,

les mesures de suport a l'ensenyament i ús, i el tractament de les persones nouvingudes i amb necessitats específiques, entre d'altres. Vegeu:

Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià (art. 15).

PEV. Programa d'Ensenyament en Valencià

[LING] És un dels tres programes en què s'articula el sistema educatiu valencià amb l'objectiu que l'alumnat pugua assolir un domini equilibrat en les dues llengües cooficials. Està pensat per l'alumnat valencianoparlant o que viu en entorns valencianoparlants. Des de l'inici de l'escolarització s'utilitza el valencià amb una introducció del castellà en el vessant oral, també des del primer moment, afavorint així que els xiquets i les xiquetes puguen desenvolupar un domini formal del valencià i al mateix temps un domini equilibrat del castellà. Vegeu:

Decret 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana.

PFC. Projectes de Formació en Centres

[PROG] Modalitat formativa per al personal docent d'un centre que es desenvolupa a través del seu treball conjunt i la col·laboració d'experts externs. Ha de partir de les necessitats formatives del professorat i el seu objectiu és proporcionar-los coneixements per a dissenyar, posar en marxa i avaluar actuacions que puguen millorar la pràctica docent i els resultats de l'alumnat del centre. El PFC ha de contemplar actuacions concretes amb l'estudiantat i amb l'organització i el funcionament del centre, comptar amb l'aprovació del claustre, estar vinculat al PEC i formar part del PAF. La duració de les actuacions formatives del PFC serà d'un mínim de 30 hores i un màxim de 60. Hi ha una doble modalitat: PFC de centre únic (PCU) i PFC intercentres (PIC). Vegeu:

Resolució de 4 de novembre de 2019, de la SAEFP, per la qual es convoquen els projectes de formació en centres i la seua dotació i Resolució de 20 de juliol de 2022, de la SAEFP, per la qual es regula el Programa d'activitats formatives de centre.

PFP. Pla de Formació Permanent del Professorat

[PROG] És el document guia que defineix les línies estratègiques d'actuació, així com els processos d'avaluació de l'impacte de la formació permanent del professorat, que s'ha d'adaptar tant a les necessitats de tots els centres educatius com a les necessitats del professorat. Fins al 2020

s'elaborava anualment per part del servei de formació del professorat, però des d'ençà s'elabora de forma biennal. L'anàlisi de les necessitats formatives del professorat, vehiculada a través de la figura de la persona CFC, permet que l'Administració tinga coneixement de la realitat dels centres. S'ha de potenciar la creació d'un coneixement professional compartit, a més d'institucionalitzar l'intercanvi d'experiències d'aula, per a acostar la formació del professorat a tots els centres que la requerisquen i permetre experimentar la millora en la qualitat educativa de manera progressiva i conjunta. Vegeu:

Resolució de 28 de juny de 2022, de la SAEFP, per la qual s'estableix el Pla biennal de formació permanent del professorat corresponent als cursos 2022-2023 i 2023-2024.

PFQB. Programa Formatiu de Qualificació Bàsica

[PROG] Oferta formativa específica dissenyada per a respondre a les necessitats de l'alumnat que abandona l'escolarització obligatòria sense haver obtingut el títol de Graduat en ESO. Poden accedir persones d'entre 16 i 21 en una modalitat ordinària o bé, previ informe sociopsicopedagògic, en una adaptada si tenen necessitats educatives especials per disfuncionalitat física o psíquica, trastorns conductuals o de personalitat. L'estructura del programa consta d'un mòdul formatiu de caràcter general i un mòdul professional de formació en centres de treball (FCT) que consta de 80-150 h. L'objectiu bàsic del PFQB és possibilitar la inserció sociolaboral de l'alumnat. Vegeu:

Ordre 73/2014, de 26 d'agost, de la Conselleria d'Educació; resolució de 8 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació per la qual es regulen els programes formatius de qualificació bàsica de la Comunitat Valenciana; resolució de 15 de juliol de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament dels programes formatius de qualificació bàsica en l'àmbit de la Comunitat Valenciana per al curs 2022-2023.

PGA. Programació general anual

[DOC] Document elaborat per l'equip directiu a principi de cada curs sota els criteris d'utilitat, senzillesa i rigor, que ofereix una concreció anual de tot el que recull el PEC de manera àmplia. Arreplega els aspectes relatius a la planificació, organització i funcionament del centre, a més de els projectes, el currículum, les normes i els plans d'actuacions aprovats. Entre els continguts fonamentals es troben la informació administrativa i el PAM, que constitueix el gruix de la part pedagògica de la PGA. Vegeu:

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (art. 121) i annexos de les resolucions de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres per al curs 2019-2020.

PGAA. Pla General d'Actuació Anual (inspecció educativa)

[LEG] Document que determina i concreta les actuacions i tasques desenvolupades per la inspecció d'educació al llarg del curs escolar. És elaborat durant la primera setmana de setembre de cada curs d'acord amb el contingut del pla d'actuació plurianual i les directrius de la SAEFP, tenint en compte les propostes de millora i els informes del curs anterior. El PGAA es concreta en els PTAA, que adequen el seu contingut a l'àmbit geogràfic de cada inspecció territorial. Vegeu:

Decret 80/2017, de 23 de juny, del Consell pel qual es regula l'actuació, el funcionament i l'organització de la inspecció d'educació de la Comunitat Valenciana (art. 19).

PI. Projectes Interdisciplinaris

[MATPRI] [MATSEC] Projectes desenvolupats a l'aula que integren competències, sabers, mètodes o formes de comunicació de dues o més àrees, per a comprendre un fenomen, resoldre un problema o crear un producte, alhora que creen un vincle entre l'àmbit de coneixement i el seu entorn sociocultural. S'han de desenvolupar dins de l'horari lectiu (en Educació Secundària Obligatòria s'ofereix com a matèria optativa i en Educació Primària ha de suposar 270 minuts per setmana i cicle) i l'alumnat ha de seguir un procés que inclou la investigació, la creativitat, la presa de decisions, l'ús d'estratègies i la comunicació en diversos formats. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 10) i Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (art. 15).

PIAAC. Programa per a l'Avaluació Internacional de les Competències de la Població Adulta

[ORG] De l'anglès (Programm for the International Assessment of Adult Competencies), programa per a l'Avaluació Internacional de les Competències de la Població Adulta, és un estudi comparatiu promogut per l'OCDE que analitza les característiques educatives i sociolaborals de la població en edat laboral, és a dir, entre els 16 i 65 anys. Les vincula amb l'ús diari de competències clau als tres dominis cognitius de l'estudi:

lectura, matemàtiques i resolució adaptativa de problemes. La informació es recull a partir d'una mostra representativa de la població objectiu, a través de dos mòduls: primerament, una àmplia enquesta individual conduïda per personal entrevistador qualificat i, després, un conjunt d'exercicis en suport digital de les competències esmentades. Els resultats del PIAAC es publicaran a finals de 2024 i aportaran una visió global del capital humà dels 32 països participants, permetent mesurar les competències cognitives associades a l'èxit personal i social, calibrar el rendiment dels sistemes d'educació i formació en la generació de competències essencials, i ajudar a clarificar la presa de decisions polítiques que podrien contribuir a millorar-les. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/piaac.html>

PIALL. Programa intensiu per a l'aprenentatge lingüístic

[LING] Actuacions dirigides a l'alumnat nouvingut perquè pugui aconseguir la suficient competència comunicativa i domini de les llengües oficials com a mitjà per a la integració en l'àmbit educatiu i social. Aquestes actuacions i programes tenen la consideració de mesures de nivell III i han de complir amb alguns requisits: s'han de basar en metodologies actives, han de servir de motivació per a l'actualització metodològica del professorat i han de quedar reflectides en el PLC, PNL i PAM entre d'altres documents. La intervenció educativa ha de prioritzar l'augment de la competència lingüística i l'eliminació de les barreres que limiten la comunicació, en coherència amb el Projecte Lingüístic del Centre. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió [...] (art. 17).

PIALP. Pla integral d'aprenentatge de llengües per al professorat

[LING] Conjunt d'accions dissenyades per la CEICE amb l'objectiu de facilitar la formació del professorat en anglès, valencià i francès. Una de les accions més destacades és l'oferta de cursos gratuïts en les escoles oficials d'idiomes. El destinatari és tot el professorat en actiu d'ensenyament no universitari, tant de centres públics com de centres concertats. Per tal de poder realitzar la sol·licitud, s'haurà d'estar donat d'alta a la plataforma ITACA, tant en el moment de la inscripció com en el de la formalització de la matrícula. En l'última edició, les escoles oficials d'idiomes valencianes han oferit, dins del PIALP, les modalitats de cursos curriculars presencials (120 hores), cursos curriculars en línia de 120 hores en l'EOI Virtual

Valenciana i cursos formatius complementaris presencials de 30 o 60 hores (destresa oral, perfeccionament, actualització). Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/dgplgm/pialp>

PIC [1]. Pla d'igualtat i convivència

[DOC] Pla dels centres docents inclòs en el PEC que ha d'arreglar el conjunt d'accions, procediments i actuacions que permeten la promoció de la igualtat, la coeducació, el respecte a la diversitat sexual, de gènere i familiar, la convivència, la prevenció dels conflictes i la seua gestió o resolució pacífica, parant especial atenció a la violència de gènere, la igualtat en la diversitat i la no discriminació tot atenent i respectant les circumstàncies, condicions i característiques personals de l'alumnat. Aquest Pla és aplicable en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics per la Generalitat Valenciana. És elaborat per la direcció del centre, que té la responsabilitat de redactar-lo d'acord amb les directrius emanades del consell escolar/social, en particular amb aquelles formulades per la comissió d'igualtat i convivència, assessorada per la persona coordinadora d'igualtat i convivència, i atenent les propostes realitzades pel claustre de professorat, l'associació de pares i mares d'alumnat i, en els centres d'Educació Secundària, les propostes del consell de delegats i delegades de l'alumnat. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/plans-igualtat-i-convivencia>

PIC [2]. Programa Intercentres (de formació)

[PROG] És un dels tipus de PFC que s'estableixen, segons la forma de participació. En aquest cas, es tracta de PFC en els quals participa professorat o personal especialitzat de diversos centres docents o unitats que compartiquen un context o una problemàtica comuna. Constarà com a centre coordinador aquell en el qual estiga adscrita la coordinació de l'activitat formativa (CAF). Aquesta opció implica el compromís de transferència a la resta de cadascun dels claustres, així com la incorporació dels resultats en tots els centres participants en la seua memòria final. Vegeu:

Resolució de 4 de novembre de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es convoquen les modalitats formatives projectes de formació en centres [...].

PIES. Programa d'Intervenció d'Educació Sexual

[PROG] Acció conjunta de la Conselleria de Sanitat i la Conselleria d'Educació per a promoure la salut sexual entre l'alumnat d'ESO. Les activitats

que inclou són desenvolupades directament en les aules dels centres educatius, durant diverses sessions, principalment per professionals de la infermeria formats específicament. Des del curs 2021-22 el programa ha adoptat una fórmula més reduïda i des del 2022-23 es dirigeix a l'alumnat dels cursos 1er i 2n d'ESO. L'estructura del PIES tracta de complementar els continguts d'educació afectiva i sexual que ja es desenvolupen en el currículum d'ESO. Els seus continguts es troben a la publicació de la GVA: *Programa d'intervenció en educació sexual per a 2n i 3er de Secundària Obligatòria* (2017). Vegeu:

https://ceice.gva.es/documents/162783553/162784556/programa_PIES_cas.pdf/4b753928-d59f-4fa9-96a2-1c821efd1597

PIIE. Projectes d'Investigació i Innovació Educativa

[PROG] Convocatòria de la CECE que pretén promoure la creativitat, la investigació educativa i la innovació curricular, didàctica i organitzativa als centres educatius. L'objectiu és donar suport als equips docents en l'elaboració de projectes d'investigació i innovació, estimular la creació de materials didàctics adequats a la realitat dels centres i incentivar el desenvolupament d'experiències educatives que puguin ser un suport per a altres i un estímul en la millora de la pràctica educativa. Els projectes aprovats i dotats es poden geolocalitzar i conèixer en <http://www.ceice.gva.es/mapapiie>. Vegeu:

Ordre 31/2016, de 4 de juliol, de la Conselleria d'Educació.
<https://geopiies.gva.es/>

PIL. Programa d'immersió lingüística

[LING] És un dels tres programes en què s'articula el sistema educatiu valencià amb l'objectiu que l'alumnat pugui assolir un domini equilibrat en les dues llengües cooficials. En les etapes d'Educació Infantil i Primària, programa pensat per a l'alumnat no valencianoparlant, o que no viu en entorns on el valencià és la llengua majoritària de comunicació, perquè puguin assolir una competència lingüística en la llengua que no els és habitual. El moment d'incorporació del castellà, com a àrea i com a llengua vehicular, depèn del context sociolingüístic del centre i rep un tractament cada vegada més sistemàtic, de manera que l'alumnat pugui assolir un domini formal. Vegeu:

Decret 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana.

PIM. Processos i Instruments Matemàtics

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes que es fonamenta a proporcionar habilitats matemàtiques essencials. Amb l'objectiu de consolidar coneixements i promoure la resolució de problemes, aborda temes com ara àlgebra, geometria i estadística. Amb una perspectiva pràctica, utilitza situacions de la vida quotidiana per aplicar aquests conceptes, que faciliten la comprensió i aplicació pràctica. Aquest mòdul aspira a millorar la competència matemàtica dels estudiants adults, proporcionant-los eines essencials per a la seua vida quotidiana i reforçant la seua formació acadèmica global. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

PIP. Programa d'incorporació progressiva

[LING] És un dels tres programes en què s'articula el sistema educatiu valencià amb l'objectiu que l'alumnat pugua assolir un domini equilibrat en les dues llengües cooficials. En aquest programa la llengua base és el castellà. Durant l'EI s'introdueix el valencià de forma oral perquè l'alumnat entre en contacte amb l'altra llengua oficial, que no els és habitual. A partir de l'EP s'introdueix la matèria de Valencià: Llengua i Literatura des de primer curs, i com a mínim, l'assignatura de Coneixement del Medi des de tercer, impartides en valencià. Vegeu:

Decret 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana.

PIRLS. Estudi Internacional per al Progrés de la Comprensió Lectora

[ORG] De l'anglès (Progress in International Reading Literacy Study), és realitzat per la Associació Internacional per a l'Avaluació del Rendiment Educatiu (IEA) per tal d'avaluar l'alumnat de 4t de Primària cada cinc anys des del 2001. Espanya participa en aquest estudi des del 2006, que se centra en la lectura com a mitjà per adquirir i fer servir la informació. A més, es passen diferents qüestionaris per a obtenir informació de l'àmbit familiar, escolar, de l'alumnat, de l'aula i de caire estatal i autonòmic. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/pirls.htm>

PISA. Programa Internacional per a l'Avaluació dels Estudiants (OCDE)

[ORG] Programa destinat a avaluar de forma sistemàtica allò que els joves saben i són capaços de fer en finalitzar l'ESO (o equivalents) a més de 80 països del món. Espanya ha participat, des de la seua primera edició en el 2000, en tots els cicles triennals. Aquest estudi se centra en tres competències troncal: ciències, lectura i matemàtiques. A més, a cada cicle s'explora una competència innovadora, com la resolució col·laborativa de problemes, el 2015; la competència global, el 2018, o el pensament creatiu, al PISA 2022. Així mateix, s'avalua la competència financera des del 2012. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/pisa.htm>

PLANEA. Xarxa d'Art i Escola

[MIS] Xarxa de centres educatius, agents i institucions culturals que es comprometen a utilitzar les pràctiques artístiques a l'escola pública de manera transversal, situada en els territoris i amb vocació de generalització i permanència. Es desenvolupa a escala nacional i compta amb la participació de la CEICE. La xarxa d'art i escola considera l'art com un pilar fonamental de l'educació perquè contribueix de manera específica a la generació de nous imaginaris, de pensament crític i de noves sensibilitats. Vegeu:

<https://redplanea.org/que-es-planea/>

PLC. Projecte lingüístic de centre

[LING] Document dels centres educatius en el qual es dissenya, articula i concreta l'aplicació del PEPLI a partir de la seua realitat i context socio-lingüístic. La seua elaboració és producte d'un procés participatiu entre el claustre i la COCOPE, ha de ser aprovat pel CE amb majoria de 2/3, revisat pel SEP i autoritzat si escau per la DGPE. Forma part del PEC i té vigència durant quatre cursos escolars. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/enseñanzas-en-lenguas/inicio>

PLE [1]. Entorn personal d'aprenentatge

[MET] De l'anglès (*personal learning environment*), conjunt d'eines, aplicacions, serveis web, relacions i interaccions que una persona utilitza per a gestionar el seu propi procés d'aprenentatge. Inclou la gestió dels

continguts i processos i la comunicació amb altres en el procés d'aprenentatge. Vegeu:

<https://edullab.webs.ull.es/wordpress/que-es-un-ple-entorno-personal-de-aprendizaje/>

PLE [2]. Primera Llengua Estrangera

[MATSEC] Vegeu LE.

PMAR. Programa de Millora de l'Aprenentatge i del Rendiment

[PROG] Pla d'actuació en extinció que la LOMLOE equipara amb els recuperats programes de diversificació curricular (PDC). El PMAR estava dirigit específicament a l'alumnat de segon i tercer curs d'ESO que presentava importants dificultats d'aprenentatge per a que poguera aconseguir els objectius i desenvolupar les competències establertes. Inclou la formació de grups d'entre 12-16 persones que cursaven uns àmbits amb els aspectes bàsics curriculars: àmbit lingüístic i social (VLL, LCL, GH), àmbit de llengua estrangera i àmbit científic-matemàtic (BG, MAT, FQ). La resta de matèries són cursades per l'alumnat amb el seu grup de referència. Per a accedir-hi, es requeria informe sociopsicopedagògic. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació (art. 25) i resolució de 20 d'agost de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional.

PNL. Pla de normalització lingüística

[LING] Document que concreta les línies d'actuació per a l'extensió i promoció de l'ús del valencià en l'àmbit acadèmic, administratiu i social dels centres educatius. És elaborat per la COCOPE a partir de l'anàlisi del context i dels objectius del DPP; la seua aprovació correspon al CE. Entre altres aspectes inclou els objectius a assolir, les actuacions, els responsables, la temporalització i els criteris per avaluar el seu funcionament. Forma part del PEC. Des de l'aplicació de la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, s'inclou dins del PLC. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres [...].

POAP. Pla d'orientació acadèmica i professional

[DOC] Document que arreplega les actuacions d'orientació acadèmica i professional que els centres d'ESO i Batxillerat realitzen per al seu alumnat d'acord

al model d'escola inclusiva que estableix el Decret 104/2018, de 30 d'abril, des d'una perspectiva global, sistèmica i interdisciplinària que implique a tota la comunitat educativa. Inclou, entre altres coses, la identificació de les barreres contra l'accés igualitari de tot l'alumnat a les diferents opcions acadèmiques i professionals; el desenvolupament de l'orientació professional i acadèmica a través de les assignatures; activitats formatives i informatives dirigides a l'alumnat i les famílies; actuacions contra l'abandonament escolar; orientació individualitzada i específica dirigida a l'ANESE. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, que aprova les instruccions per a l'organització dels centres d'ESO i Batxillerat.

PortaEdu. Portal web per l'allotjament educatiu

[PLAT] Portal educatiu actiu des del curs 2019-2020 on els centres i el professorat no universitari, dependents de la Conselleria d'Educació, poden allotjar tant els espais web dels CEIP, IES i EOI com els blogs docents personals, de manera similar a com funcionava «Mestre a casa». El seu desenvolupament ha sigut motivat per la necessitat d'unificar la imatge corporativa dels centres dependents de la Conselleria, oferir un entorn més actualitzat, una aparença més moderna i evitar problemes de seguretat derivats de l'ús de versions antigues. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/portal/va/principal/>

PPM. Paraules per minut

[TRAS] Unitat de mesura per a valorar la velocitat lectora d'un alumne. Habitualment s'entén per velocitat lectora el nombre de paraules que pot llegir un subjecte en una unitat de temps determinada. La unitat de temps, sovint, ve expressada en minuts, és a dir, el nombre de paraules llegides per minut (ppm). Aquesta velocitat és la que determina el nivell de fluïdesa o facilitat lectora. Per a detectar un possible problema relacionat amb l'habilitat de la lectura i planificar qualsevol actuació, abans és important conèixer quin és el nombre de paraules per minut que es poden llegir, en funció de l'etapa educativa i el curs. Vegeu DEA-L i:

<https://dinle.usal.es/searchword.php?valor=Fluidez%20y%20velocidad%20lectora>

PR4. Programa de Reforç per a 4t ESO

[PROG] Pla d'actuació dirigit específicament a l'alumnat de quart curs d'ESO que mostra evident interès en graduar-se, però que presenta, i ha

presentat en cursos anteriors, importants dificultats d'aprenentatge no derivades de la falta d'estudi o esforç. La finalitat és que l'alumnat pugua aconseguir els objectius generals de l'etapa, desenvolupar les competències establertes i finalment obtenir el títol de Graduat en ESO. Inclou la formació de grups de 10-16 persones que cursen uns àmbits amb els aspectes bàsics curriculars: àmbit lingüístic i social (VLL, LCL, GH), àmbit de llengua estrangera i àmbit científic-matemàtic (matemàtiques i ciències aplicades a l'activitat professional). La resta de matèries són adaptades i cursades per l'alumnat amb el seu grup de referència o en un altre àmbit. Per a accedir-hi s'ha de procedir d'un grup de PMAR de 3r d'ESO o s'ha de comptar necessàriament amb un informe sociopsicopedagògic elaborat pel servei especialitzat d'orientació. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació (art. 26); Resolució de 20 d'agost de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional; Ordre 38/2016 de 27 de juliol de la Conselleria d'Educació.

PREVEN-TIC. Prevenció del Consum de Drogues

[PROG] Programa autoaplicat en línia, totalment digital, destinat a l'alumnat d'ESO i Batxillerat per a prevenir el consum de drogues promovent habilitats socials i emocionals que puguen servir com a protecció i entrenar habilitats que puguen enfortir les persones i reduir les conductes de risc. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/innovacion-educacion/colaboracion-con-otras-entidades>

PREVI. Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència

[PROG] Pla desenvolupat per la CECE destinat a abordar els problemes derivats de la convivència en l'àmbit escolar de forma integral. El PREVI es planteja des d'una doble perspectiva: la prevenció, per a evitar la violència en qualsevol de les seues formes, i la intervenció, amb actuacions i mesures que puguen garantir la seguretat de la comunitat educativa. El pla parteix de les pròpies necessitats detectades i contempla 3 tipus d'actuacions: de prevenció dirigides al sistema educatiu, de prevenció concretes dirigides a la població en risc i de prevenció i sensibilització dirigides a tota la societat. Entre les mesures s'inclouen protocols de detecció i intervenció, un registre central d'incidències, assessorament a famílies, materials, tallers, formació del professorat, campanyes de sensibilització, les UAI o l'atenció psicològica externa, entre d'altres. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/previ-pla-de-prevencio-de-la-violencia-i-de-promocio-de-la-convivencia>

PROA+. Programa d'Orientació, Avanç i Enriquiment Educatiu

[PROG] Programa que té com a objectiu millorar els resultats d'escolarització generals, reduir les taxes d'alumnat que no aconsegueix la titulació de GESO quan finalitza la seua educació obligatòria i evitar l'abandonament escolar primerenc. Es dirigeix a centres sostinguts amb fons públics de segon cicle d'EI, EP, ESO o Batxillerat que compleixen una sèrie de requisits. El programa contempla un catàleg d'activitats palanca (AP). Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/innovacion-calidad/proaplus>

Resolució de 25 de març de 2022, del SAEFP, per la qual es convoca el desenvolupament d'un programa d'acompanyament, motivació i reforç escolar [...].

PRODISCAT. Protocol de detecció i actuació en la dislèxia

[TRAS] Instruccions elaborades pel Col·legi de Logopedes de Catalunya, dirigides als professionals de l'àmbit educatiu i àmpliament utilitzat, que tenen com a objectiu detectar i actuar de forma primerenca dificultats en el llenguatge, incloent-hi la dislèxia. Aquest protocol té com a objectiu poder observar i detectar precoçment de cara a poder intervenir-hi també al més aviat possible tant per redreçar l'aprenentatge en el cas de l'alumnat de curta edat com, si es tracta d'alumnes més majors, per oferir els suports necessaris per a assegurar el seu progrés tant acadèmic com emocional. Vegeu:

<https://www.clc.cat/pdf/publicacions/documentes/es/PRODISCAT%203o%204o%20ES.pdf>

<https://www.clc.cat/pdf/publicacions/documentes/es/PRODISCAT-ESO.pdf>

PSBDI. Programa de Salut Bucodental Infantil

[PROG] Programa de la Conselleria de Sanitat en col·laboració amb la Conselleria d'Educació que té com a finalitat millorar la salut bucodental de l'alumnat menor de 14 anys d'edat. Inclou actuacions destinades a prevenir l'aparició de problemes orals freqüents com la càries, la malaltia periodontal o els traumatismes dentals. Els objectius específics en centres docents són promoure els hàbits saludables en matèria de dieta i higiene dental, fomentar l'ús correcte de fluorurs i vigilar la salut bucodental de l'alumnat. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/innovacion-educacion/colaboracion-con-otras-entidades>

PT. Pedagogia terapèutica

[INC] Docents especialistes de pedagogia terapèutica que, juntament amb els d'audició i llenguatge i l'especialista en orientació educativa, han d'assessorar el professorat en l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu a l'aula ordinària des d'una perspectiva inclusiva. El personal docent de pedagogia terapèutica té la funció de col·laborar amb els equips educatius i els serveis especialitzats d'orientació en el disseny i la implementació de programes de desenvolupament competencial i actuacions preventives de dificultats d'aprenentatge. Vegeu:

Resolució de 20 de juliol de 2021, del SAEFP, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres [...] (apart 6.1.5.6).

PTAA. Plans Territorials d'Actuació (inspecció educativa)

[LEG] Document que adequa el contingut del Pla General d'Actuació Anual de la inspecció educativa (PGAA) a l'àmbit geogràfic específic de cada inspecció territorial. És elaborat per la inspecció general d'educació al llarg del mes de setembre de cada curs escolar. Vegeu:

Decret 80/2017, de 23 de juny, del Consell, pel qual es regula l'actuació, el funcionament i l'organització de la inspecció d'educació de la Comunitat Valenciana (art. 19).

PTC. Pendent de convalidació

[AVQ] Consigna provisional per a les possibles convalidacions. Amb la finalitat d'afavorir la compatibilitat entre l'activitat esportiva, musical o de dansa i l'activitat acadèmica de l'alumnat, es pot optar per la convalidació de la matèria optativa d'ESO i Batxillerat. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, s'ha d'acreditar, per part de l'òrgan competent, el manteniment de la condició especial fins a la data en què es faça l'avaluació final ordinària. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (arts. 30-32).

PTE. Pendent d'exempció

[AVQ] Consigna provisional per a les possibles convalidacions. La matèria d'Educació Física pot ser objecte d'exempció per a l'alumnat d'ESO i Batxillerat que acredite la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment

o d'elit, o que curse simultàniament ensenyaments professionals de dansa en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional. En els documents d'avaluació, la matèria d'Educació Física s'ha de consignar com a «pendent d'exempció» (PTE) al llarg del curs fins que arribe l'anotació definitiva en els documents d'avaluació del terme *exempt/a*. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (arts. 30-31).

PTGESO. Proposta per a títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria

[AVQ] Indicació que apareix en l'acta d'avaluació del cicle II de formació de persones adultes a partir de 2022-2023 i que indica si es proposa o no per a obtenir el títol de GESO. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XIX).

PUC [1]. Projecte de Centre Únic (de formació)

[PROG] És un dels tipus de PFC que s'estableixen, segons la forma de participació. En aquest cas, es tracta d'un PFC en el qual participa professorat d'un sol centre. Es requerirà la participació, almenys, del 40 % del professorat del centre. Vegeu:

Resolució de 4 de novembre de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es convoquen les modalitats formatives projectes de formació en centres [...].

PUC [2]. Prova unificada de certificació

[AVQ] Prova per a l'alumnat oficial de les escoles oficials d'idiomes de la Comunitat Valenciana que, en cas de ser superada, dona lloc a l'obtenció del corresponent certificat de nivell en un idioma segons el MECRL. Vegeu:

https://dogv.gva.es/datos/2022/03/02/pdf/2022_1675.pdf

PVICS. Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social

[PROG] Eina que guia estratègicament les accions d'inclusió i cohesió social en el territori. Representa una nova forma de governança pública amb una perspectiva integral i transversal, connectant amb els agents socials i recursos locals de manera participativa i activa. Aquest pla ofereix una oportunitat per minimitzar els factors d'inequitat i vulnerabilitat, impulsar l'autonomia de persones vulnerables mitjançant l'activació inclusiva i la vida independent, i fomentar la cohesió social a través del reforçament dels vincles familiars i comunitaris, el sentiment de pertinença i la identificació amb el territori. Inclourà indicadors d'avaluació i una comissió de seguiment per garantir la implementació efectiva del Pla. Vegeu:

<https://inclusio.gva.es/documents/610754/167310235/PVICS+Valencia%CC%80.pdf/7f16edd1-f24f-41eb-9b8f-292b9d53bb28>

Q

QI. Quocient intel·lectual

[INC] De vegades s'usa el terme en castellà (CI: *Cociente intelectual*) o en anglés (IQ: *Intellectual quotient*). És un valor que resulta de la realització d'un examen estandarditzat per a mesurar les habilitats cognitives i la capacitat intel·lectual d'una persona en relació amb el seu grup d'edat. S'expressa de forma que el QI mitjà d'un grup d'edat siga 100. Les puntuacions han evolucionat a l'alça al llarg de la història dels tests de QI, de manera que aquests tests requereixen una adequació contínua si es desitja que els anteriors estàndards es mantinguen. Vegeu:

<https://www.logopediaymas.es/blog/coeficiente-intelectual/>

QR. Codi de resposta ràpida

[MET] De l'anglès (*quick response code*), codi de resposta ràpida que suposa l'evolució del codi de barres i permet, en ser escanejat, veure la informació que conté. Són una eina versàtil en l'ensenyament, afegint valor a l'aula. La seua aplicació en propostes educatives facilita l'accés a recursos multimèdia, enllaços web i continguts addicionals. Aquesta tecnologia agilitza la transferència

d'informació, augmentant l'engagement dels estudiants. Poden incorporar-se als materials impresos o a les presentacions per oferir contingut interactiu, afavorint la participació activa i l'aprenentatge autònom. A més, proporcionen oportunitats per a la gamificació i la creació d'itineraris d'aprenentatge personalitzats. La seua utilitat rau en la seua capacitat d'enriquir l'experiència educativa i fomentar la interactivitat en l'era digital. Vegeu:

<https://www.codigos-qr.com/>

<https://www.unir.net/educacion/revista/codigos-qr-en-el-aula-diversion-garantizada-a-un-solo-click/>

R

R. Repetidor

[AVQ] Indicació que podia aparèixer en l'acta d'avaluació de cada curs d'Educació Secundària i que indicava que l'alumnat ja havia cursat el nivell amb anterioritat i que estava repetint. Des del curs 2022-2023 es substitueix per csv (Cursa per segona vegada). Vegeu:

Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatòria [...] (annex II).

RA. Realitat augmentada

[MET] És la capacitat de dotar de més informació la realitat a través d'un dispositiu que participa del món físic i l'enriqueix. Cal que tinga sistema GPS de localització, càmera digital per poder captar la imatge que hi ha en un indret, giroscopis (per saber en quina inclinació es troba el dispositiu), pantalla (per poder disposar de la informació i transmetre-la), entre d'altres. La RA no és una tecnologia nova, però sí que en pocs anys ha experimentat un gran augment i, segons l'informe Horizon (2017), és una de les tendències educatives destacades per als pròxims anys. Gràcies a ella, els estudiants tenen l'oportunitat d'explorar l'entorn que els envolta de manera diferent i gaudir d'un procés d'aprenentatge interactiu i enriquidor que combina imatges del món real amb altres virtuals per a crear un entorn ple d'informació que inclou objectes 3D, àudios, vídeos i informació complementària. Vegeu:

<https://dynamics.microsoft.com/es-es/mixed-reality/guides/what-is-augmented-reality-ar/>

RD. Reial decret

[LEG] Disposició normativa signada pel cap de l'Estat, de major jerarquia d'entre les que corresponen al Govern de la Nació i als seus membres. Poden ser aprovats pel President del Govern o acordats en el Consell de Ministres. La seva funció principal és regular i establir normes amb rang de llei en àmbits diversos, des de qüestions administratives fins a aspectes socials o econòmics. Tenen una relació fonamental amb les lleis estatals d'educació a Espanya. Quan es promulga una nova llei educativa, com la LOMLOE, la qual és una llei orgànica que estableix les bases del sistema educatiu espanyol, són necessaris reials decrets per desenvolupar i aplicar els detalls tècnics i administratius d'aquesta llei, abordant qüestions com el currículum, els processos d'avaluació, els programes educatius específics o altres aspectes que requereixen una regulació més detallada. Vegeu:

Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern (art. 24).

ReDi. Rebot Digital

[PLAT] Repositori digital col·laboratiu en constant creixement destinat a proporcionar al professorat recursos i materials educatius innovadors. Concebut per a totes les etapes educatives, aquest repositori digital ofereix propostes de treball, estratègies pedagògiques i continguts actualitzats. Amb un enfocament innovador, inclusiu, participatiu i constructiu de ciutadania digital, fomenta la col·laboració entre docents per compartir coneixements i experiències. El REDi pretén enfortir la qualitat de l'ensenyament, promoure pràctiques pedagògiques avançades i contribuir al desenvolupament continu del professorat en la seva tasca educativa. Vegeu:

<https://www.rebotdigital.gva.es/>

REICO. Recursos web per a la igualtat i la convivència

[PLAT] Banc de recursos web oferts per la CECE per al desenvolupament dels plans d'igualtat i convivència als centres educatius. Inclou recursos per a la detecció de les situacions que dificulten les relacions entre les persones en el context educatiu; recursos per a la prevenció i erradicació de conductes discriminatòries i d'assetjament; recursos per a la intervenció i resolució de conflictes i recursos per a desenvolupar la competència emocional. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/reico.-repositori-de-recursos-web-per-a-la-igualtat-i-la-convivencia>

REL. Religió

[MATPRI] [MATSEC] Denominació per a l'ensenyament de religió en Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria. La determinació del currículum de l'ensenyament de religió catòlica i de les diferents confessions religioses amb què l'Estat ha subscrit acords de cooperació en matèria educativa serà competència, respectivament, de la jerarquia eclesiàstica i de les autoritats religioses corresponents. L'avaluació de l'ensenyament de la religió s'ha de fer en els mateixos termes i amb els mateixos efectes que la de les altres àrees o matèries de l'educació primària. Per tal de garantir el principi d'igualtat i la lliure concurrència entre tot l'alumnat, les qualificacions que s'hagen obtingut en l'avaluació dels ensenyaments de religió no es computen en les convocatòries en què hagen d'entrar en concurrència els expedients acadèmics. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària i Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (disposició primera).

REO. Recursos educatius oberts

[MET] Materials d'ensenyament, aprenentatge i investigació en qualsevol suport, digital o d'altre tipus, que siguen de domini públic o publicats amb una llicència oberta que hi permeta l'accés gratuït, així com el seu ús, adaptació i redistribució per altres sense cap restricció o amb restriccions limitades. Els REO inclouen diferents tipus de recursos: cursos, programes curriculars, eines d'avaluació, exercicis, exàmens, llibres de text, articles de recerca, vídeos, *streaming*, *podcasts*, imatges, multimèdia, materials interactius, programari, aplicacions informàtiques, simulacions, jocs o aplicacions de mòbil, entre altres. Vegeu:

<https://guiesbibtic.upf.edu/reo>

RGPD. Reglament General de Protecció de Dades

Ordenament europeu que estableix els requisits i obligacions per a empreses i organitzacions sobre la recollida, emmagatzematge i gestió de dades de les persones físiques. És d'aplicació en tots els estats de la Unió Europea. La protecció de les persones físiques en relació amb el tractament de dades personals és un dret fonamental. L'article 8, apartat 1, de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i l'article 16, apartat 1, del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, estableixen que tota persona té dret a la protecció de les dades de caràcter personal que el concernisquen. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/educacion/proteccio-de-dades-en-centres-educatius-publics-gva>

Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de les dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades.

RIATE. Xarxa Iberoamericana de TIC i Educació

[ORG] Del castellà, Red Iberoamericana de TIC y Educación, sistema que promou la cooperació bilateral o multilateral per al desenvolupament mitjançant l'intercanvi d'informació, iniciatives i projectes en l'àmbit de l'aplicació de les TIC en l'educació en l'àmbit iberoamericà. Està promogut per l'INTEF i la Subdirecció General de Cooperació Internacional del MEFP. Vegeu:

<https://www.facebook.com/riate/about>

ROF. Reglament orgànic i funcional

[LEG] Normativa i reglament establerts en diferents decrets i ordres per a regular l'organització i funcionament dels centres educatius d'ensenyament no universitari. De vegades, erròniament identificat amb el RRI (actualment NOFC), que és el document intern dels centres fet en base al ROF. Constitueix una eina bàsica en la consecució de les finalitats a les quals s'orienta el sistema educatiu de la Comunitat Valenciana. Promou una planificació i intervenció conjunta i coordinada de tots els òrgans de govern, col·legiats i unipersonals, i de coordinació docent dels centres, imprescindible per a afavorir el desenvolupament personal i social de l'alumnat, consolidar el principi de no-discriminació i d'inclusió educativa, millorar la convivència i afavorir models de relació positiva, fomentar la participació, i facilitar el desenvolupament i la consecució de les competències bàsiques, entre altres aspectes. Per a l'Educació Secundària, per exemple, Vegeu:

Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional.

RRI. Reglament de règim interior

[DOC] Norma interna del centre –que recull de tots els objectius, principis, drets, responsabilitats i normes– per la qual es regula la convivència de tots els membres de la comunitat educativa amb l'objectiu de complir el pla de convivència. Tots els preceptes que inclou s'han de complir

obligatòriament i, en cas que no siga així, s'estableixen mesures correctores de caràcter educatiu i recuperador proporcionals i respectuoses. Per a garantir l'efectivitat de la normativa, la seua elaboració ha de comptar amb la participació i el consens de tota la comunitat educativa a través de la comissió de convivència i avaluat pel consell escolar. Segons estableix la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, l'equip docent són considerats autoritat i el seu testimoni té presumpció de veracitat. Vegeu:

Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents [...] (art. 12) i annexos de les resolucions de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres per al curs 2019-2020.

RT. Residència temporal

[AVQ] Alumnat que acredita residència temporal en la Comunitat Valenciana i que, entre altres coses, pot sol·licitar l'exempció de la matèria de Valencià segons l'article 24 de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià. L'obligatorietat d'aplicar el valencià a l'ensenyament en els territoris assenyalats com de predomini valencianoparlant (títol cinquè de l'esmentada llei), restarà sense efecte de manera individual quan els pares o tutors que ho sol·liciten acrediten fefaentment residència temporal en aquest territori i expressen, en formalitzar la inscripció, el desig que els seus fills o tutelats siguen eximits de l'ensenyament del valencià. Vegeu:

Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià i sol·licitud d'exempció del valencià en: https://www.gva.es/es/inicio/procedimientos?id_proc=G235.

RV. Realitat virtual

[MET] Tecnologia immersiva que crea entorns simulats d'escenes i objectes d'aparença real, però generat mitjançant tecnologia informàtica, que crea en l'usuari la sensació d'estar-hi immers. En educació aporta una experiència d'aprenentatge estimulant, que permet als xiquets explorar conceptes abstractes de manera visual i interactiva. Els beneficis inclouen l'estimulació cognitiva i la millora de la retenció d'informació. A l'aula, la rv s'utilitza per a viatges virtuals, exploració científica o representació històrica. Els dispositius necessaris inclouen ulleres de realitat virtual i altres accessoris. Vegeu:

<https://www.prometheanworld.com/es/recursos/blogs/implementa-realidad-virtual-en-la-educacion/>

S

SA. Superat anteriorment

[AVQ] Indicació que pot aparèixer en l'acta d'avaluació del cicle II de formació de persones adultes a partir de 2022-2023 i que indica que l'alumnat ja ha cursat i superat un mòdul amb anterioritat. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

SAAC. Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació

[MET] Recursos i estratègies diferents del llenguatge convencional que tenen com a objectiu augmentar la comprensió/expressió i compensar les dificultats en persones amb problemes per a comunicar-se de forma oral o escrita. Tenen com a objectiu facilitar la comunicació i l'expressió, proporcionant alternatives com pictogrames, símbols o dispositius electrònics. Van dirigits a persones amb trastorns del llenguatge, autisme o discapacitats motrius. Els beneficis inclouen la millora de la comunicació, la participació social i l'autonomia. Aquests sistemes afavoreixen la inclusió i contribueixen al desenvolupament comunicatiu, i permeten als individus expressar-se i relacionar-se de manera efectiva amb el seu entorn. Vegeu:

<https://www.unir.net/educacion/revista/los-sistemas-aumentativos-y-alternativos-de-comunicacion-saac/>

SAEFP. Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional

[LEG] Exerceix les funcions establertes en l'article 68 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, dirigeix i coordina totes les actuacions en matèria de política educativa, formació professional, política lingüística, personal docent i foment de la participació de tots els sectors de la comunitat educativa. També és responsable de la formació del professorat i la direcció de la inspecció educativa. De la SAEFP depèn cada DG. Vegeu:

Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell (art. 82).

SAI. Suport i assistència informàtica

[PLAT] Vegeu: gvasai.

SALT. Servici d'Assessorament Lingüístic i Traducció

[PLAT] Actualment, Servici de Traducció i Assessorament del Valencià. Li correspon assessorar en qüestions lingüístiques la Generalitat, tenint en compte la normativa lingüística de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua; fomentar i dur a terme estudis lingüístics que contribuïsquen al coneixement de les llengües de la Comunitat Valenciana; preparar i divulgar materials que faciliten el coneixement i l'ús del valencià, especialment aquells que utilitzen les tecnologies actuals i els mètodes d'autoaprenentatge; la documentació, estudi i anàlisi del valencià, situació social i procés de normalització lingüística en els àmbits d'ús oficial i social; realitzar la traducció i correcció dels textos; així com totes les funcions que se li encomanen relatives a traducció i assessorament del valencià. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/dgplgm/servicio-de-traduccion-y-asesoramiento-del-valenciano>

SAÓ_FCT. Sistema d'Administració en línia per a Formació en Centres de Treball

[PLAT] Sistema web per a la gestió electrònica de les qüestions administratives que corresponen al mòdul professional FCT dels PFQB. Permet registrar-se a l'alumnat, a les empreses que actuen com a centres de treball i als docents, que poden fer un seguiment del mòdul. Vegeu:

<https://fct.edu.gva.es/>

SEAFI. Serveis especialitzats d'atenció a la família i la infància

[PLAT] Vegeu EEIIA.

SEP. Servei d'Educació Plurilingüe

[PLAT] Servei encarregat de promocionar el plurilingüisme i la interculturalitat en l'àmbit de l'educació no universitària, actuar per a garantir la cooficialitat del valencià en el sistema educatiu en coordinació amb la DGPLGM, realitzar l'estadística dels centres docents i alumnat d'educació plurilingüe i intercultural, elaborar i promoure publicacions de materials didàctics per a l'educació plurilingüe i intercultural, entre altres funcions. Depén de la Subdirecció General d'Ordenació dins la Direcció General de Política Educativa. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/enseñanzas-en-lenguas/quienes-somos>

SEPIE. Servei Espanyol per a la Internacionalització de l'Educació

[PLAT] Del castellà (Servicio Español para la Internacionalización de la Educación), és una agència nacional espanyola encarregada del desenvolupament i gestió del programa Erasmus+ de la Unió Europea en matèria d'educació i formació. Contribueix a difondre les oportunitats d'aquest programa amb la finalitat de millorar la capacitat educativa i formativa dels estudiants i el professorat de tots els nivells educatius i treballa per la internacionalització de les organitzacions d'educació i formació. Vegeu:

<http://www.sepie.es/index.html>

SGCTIE. Subdirecció General de Cooperació Territorial i Innovació Educativa

[LEG] Dependent de la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial i, a la vegada, de la Secretaria d'Estat d'Educació del MEFP. S'ocupa de les relacions de coordinació, col·laboració i cooperació amb les comunitats autònomes i altres administracions en l'àmbit educatiu no universitari amb excepció de la FP; la planificació, gestió i seguiment dels programes de cooperació territorial; la millora de la convivència en els centres i a la promoció de les competències educatives transversals; l'elaboració i promoció d'estudis i informes sobre innovació i bones pràctiques en educació; la promoció d'innovacions educatives dirigides a afavorir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat. Vegeu:

Reial Decret 498/2020, de 28 d'abril, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del MEFP (art. 3).

SICE. Servei d'Informàtica per als Centres Educatius

[PLAT] Juntament amb el SIGE, constitueix la secció dependent de la Subdirecció General d'Innovació Tecnològica dedicada a l'àmbit de l'educació. La seua funció principal es dotar els centres educatius de les ferramentes i els mitjans necessaris per a implementar les TIC de manera eficaç, a més de desenvolupar accions d'equipament, programari, portals web, comunicacions, SAI i coordinació TIC. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/cvtic/es/>

SID. Servei Informàtic per a Docents

[PLAT] Plataforma informàtica de la Conselleria d'Educació des de la qual es poden dur a terme alguns tràmits relacionats amb l'expedient laboral, com la descàrrega de nòmines, certificats de retencions per a l'IRPF. La resta de funcionalitats que tenia l'aplicació han sigut migrades a l'OVIDOC. Vegeu:

https://portal.edu.gva.es/sai/es/gvasai_cas/

SIGE. Servei d'Informàtica per a la Gestió

[PLAT] Juntament amb el SICE, constitueix la secció depenent de la Subdirecció General d'Innovació Tecnològica dedicada a l'àmbit de l'educació. En aquest cas, la seua tasca està orientada bàsicament als serveis informàtics per a la gestió dels centres, del personal docent i comunicació amb les famílies com ITACA, OVICE, OVICEDOC i WF2. Vegeu:

Resolució de 2 de febrer de 2023, de la secretaria autonòmica de Justícia i Administració Pública, d'aprovació del Programa de teletreball

SPE. Serveis psicopedagògics escolars

[INC] Antics equips d'orientació educativa que integraven el segon tipus d'orientació educativa, psicopedagògica i professional, dependents de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, que tenien la consideració d'equips de zona, multidisciplinaris i externs als centres del seu àmbit d'intervenció. Format per persones orientadores, mestres especialistes en audició i llenguatge, treballadors socials i metges. Els seus objectius eren proporcionar assessorament, acompanyament i suport en qüestions d'inclusió en els centres docents i l'organització de les mesures de resposta i en la millora de la qualitat educativa. Prestaven servei als centres d'ensenyament no universitari. Van mantenir les seues funcions fins al 31 d'agost de 2021. Des d'aleshores han sigut assumides pels equips d'orientació educativa, els departaments d'orientació educativa i professional i les unitats especialitzades d'orientació creades en funció del Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià. Vegeu:

Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (art. 32).

SPRL. Servei de Prevenció de Riscos Laborals del Personal Propi de la Generalitat

[PLAT] Servei de l'Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball (INVASSAT) que té les competències atribuïdes als serveis de prevenció propis del sector docent i dels sectors d'administració pública i justícia, previstos en el Decret 123/2001, de 10 de juliol, del Consell. Vegeu:

<https://prevencio.gva.es/va/educacion>

SSES. Estudi sobre les Competències Socials i Emocionals

[ORG] De l'anglès *Survey on Social and Emotional Skills*, és un estudi internacional, promogut per l'OCDE, que analitza les habilitats socioemocionals desenvolupades pels estudiants de 10 i 15 anys respectivament. Es fonamenta en el Model dels Cinc Grans (*Big Five*, en anglès), en què s'utilitzen cinc grans categories que se subdivideixen en competències de segon ordre: Rendiment en el desenvolupament de tasques (autocontrol, responsabilitat i constància), Equilibri emocional (resistència a l'estrès, optimisme i control emocional), Col·laboració (empatia, confiança i cooperació), Mentalitat oberta (tolerància, curiositat i creativitat), Implicació amb altres (sociabilitat, assertivitat i energia), i, finalment, Índexs addicionals (motivació per a l'èxit i l'autoeficàcia). A més de les habilitats socioemocionals, aquest estudi recopila informació sobre factors familiars, escolars i característiques del context. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/sses.htm>

STEAM. Ciència, tecnologia, enginyeria, arts i matemàtiques

[MET] Enfocament educatiu que integra Ciència, Tecnologia, Enginyeria, Arts i Matemàtiques en el procés d'aprenentatge. Aquesta metodologia busca preparar els estudiants per a afrontar els reptes del segle XXI, fomentant la resolució de problemes, la creativitat i la col·laboració. Justificat pel creixent impacte de la tecnologia, STEAM busca desenvolupar habilitats transversals i potenciar la capacitat innovadora. Els objectius inclouen l'aplicació pràctica del coneixement i la formació d'individus versàtils. Els avantatges resideixen en la preparació integral dels estudiants, promocionant el pensament crític i el lideratge, i facilitant la seua adaptació a un món en constant evolució. Vegeu:

<https://universidadeuropea.com/blog/steam-educacion-ejemplos/>

STEM [1]. Ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques

[MET] Enfocament educatiu que integra Ciència, Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques en el procés d'aprenentatge per a fomentar la resolució de problemes i la innovació. Justificat per la creixent importància d'aquestes àrees en la societat actual, STEM busca preparar als estudiants per al seu futur professional en un món definit pels avanços en aquestes disciplines. Els objectius inclouen el desenvolupament de pensament crític i habilitats pràctiques aplicables. Els avantatges resideixen en la formació d'individus versàtils, capaços de comprendre i abordar reptes complexos. L'educació STEM fomenta la curiositat, la creativitat i la col·laboració, preparant als estudiants per a un món impulsat per la ciència i la tecnologia. Vegeu:

<https://www.ub.edu/sens-dubte/consultes/stem-stemm-ctem/>

STEM [2]. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria

[COMP] De l'anglès *science, technology, engineering and mathematics*. Una de les huit competències clau establertes en la LOMLOE. Suposa la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible. La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics per a resoldre problemes. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social a partir de l'observació i l'experimentació. La competència en tecnologia i enginyeria comprén l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per a transformar la nostra societat. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex I).

STPHC. Societats, Territori i Processos Històrico-culturals

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes. Aborda l'estudi interdisciplinari de la història i la cultura amb l'objectiu de fomentar la comprensió crítica del passat i dels factors que configuren la societat actual. Inclou continguts relacionats amb l'evolució social, territorial i cultural. Aporta una visió integral del desenvolupament històric i les seues implicacions en les societats contemporànies. Busca desenvolupar la capacitat d'anàlisi i interpretació històrica dels estudiants, fomentant la consciència cultural i territorial per a una participació informada en la societat. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

STREAM. Ciència, tecnologia, lectura-escriptura, enginyeria, arts i matemàtiques

[MET] De l'anglès (*Science, Technology, Reading-writing, Engineering, Art, and Mathematics*), enfocament educatiu que treballa conjuntament diverses disciplines, especialment posant-les en relació amb la tecnologia. A partir de STEM i STEAM, en aquest cas s'afegeix la perspectiva clau de la lectura i l'escriptura per a treballar les competències del currículum des de diverses àrees de forma transversal, fins i tot establint aliances entre elles. Vegeu:

Vanegas (2021), Lindín et al. (2021).

SU. Suficient

[AVQ] Qualificació positiva, resultat de l'avaluació de l'alumnat que està entre l'insuficient i el bé. En un sistema numèric amb escala sobre 10, es fa correspondre amb les qualificacions entre 5 i 5,9. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (art. 36).

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (art. 29).

T

TA. Trastorn de l'aprenentatge

[TRAS] Vegeu TEA [2].

TAC. Tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement

[MET] Conjunt de tecnologies digitals i estratègies metodològiques lligades al seu ús dissenyades per millorar els processos d'ensenyament-

aprenentatge. Aquestes inclouen plataformes, aplicacions i recursos interactius que ofereixen un enfocament més dinàmic i personalitzat a l'educació. Faciliten l'accés a la informació, fomenten la col·laboració i permeten a estudiants i docents adaptar-se a diferents estils d'aprenentatge. Els seus avantatges inclouen la flexibilitat, la interactivitat, la motivació estudiantil i la creació d'entorns d'aprenentatge innovadors. Ofereixen diverses possibilitats, com la creació de contingut multimèdia, la simulació d'escenaris d'aprenentatge i l'avaluació en temps real. Vegeu:

<https://www.termcat.cat/ca/actualitat/apunts/termedelasetmana-tecnologies-laprenentatge-i-coneixement-tac>

TAE. Tecnologies aplicades a l'educació

[MET] Vegeu TIC, TAC i TEP.

TAG. Trastorn d'ansietat generalitzada

[TRAS] Condió psicològica caracteritzada per una ansietat excessiva i persistent en situacions quotidianes, sense una causa concreta. Els símptomes inclouen preocupació constant, inquietud, fatiga, dificultat per a concentrar-se i problemes de son. El diagnòstic es basa en l'observació dels símptomes i la seua durada. El TAG pot afectar xiquets en edat escolar, i es manifesta amb preocupacions sobre el rendiment acadèmic, les relacions socials o altres situacions rutinàries. El suport psicològic i les estratègies d'afrontament són essencials per a gestionar aquest trastorn i millorar la qualitat de vida dels afectats. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatria (2013, 222).

TALIS. Enquesta Internacional d'Ensenyament i Aprenentatge

[ORG] De l'anglès *Teaching and Learning International Survey*, l'*Enquesta internacional d'ensenyament i aprenentatge* és un estudi promogut per l'OCDE amb el qual poder obtenir informació directa dels sistemes i processos educatius a partir de les respostes dels professionals educatius de Primària i primer cicle d'ESO. Aproximadament, tracta amb la informació aportada per 240.000 mestres, 12.000 directors i directores de 50 països. Vegeu:

<https://www.oecd.org/education/talis/changinginterestsandsustainedknowledgeinthetalis2018framework.htm>

TANV. Trastorn de l'aprenentatge no verbal

[TRAS] Trastorn de base neurològica que afecta al neurodesenvolupament que provoca diversos dèficits en els recursos personals per a l'aprenentatge. Afecta a la capacitat de percebre, expressar i entendre els senyals no verbals (no lingüístics). Es mostren dificultats de comunicació no verbal, percepció visual-tàctil i motrius que provoquen problemes no només acadèmics, sinó també socials, de relació i emocionals. Vegeu:

<https://www.tanv.es/>

<https://www.universidadviu.com/int/actualidad/nuestros-expertos/tanv-trastorno-de-aprendizaje-no-verbal>

TBL. Aprenentatge basat en el pensament

[MET] De l'anglès (*thinking based learning*), és una metodologia activa que ensenya els alumnes a pensar, raonar, prendre decisions i construir el seu propi aprenentatge a través del currículum. L'objectiu, per tant, és que l'alumnat adquireixca els coneixements dels currículums i que desenvolupen destreses i habilitats relacionades amb el pensament i puguen posar-les en pràctica en el futur de forma autònoma per a qualsevol altre repte. Vegeu:

<https://additioapp.com/ca/que-es-i-com-funciona-laprenentatge-basat-en-el-pensament-tbl/>

TC. Trastorn de la conducta

[TRAS] Model repetitiu i persistent de comportament en el qual no es respecten els drets bàsics dels altres, les normes o les regles socials pròpies de l'edat. Es manifesta per la presència, en els últims dotze mesos, de diferents formes d'agressió a persones o animals, destrucció de la propietat aliena, engany, robatori i incompliment greu de les normes. Aquest trastorn és responsable d'un deteriorament de les comeses socials, acadèmiques i ocupacionals clínicament significatiu. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 246).

TD [1]. Tecnologia i Digitalització

[MATSEC] Denominació de la matèria d'Educació Secundària Obligatòria que contribueix a donar resposta a les necessitats de la ciutadania digital davant els desafiaments i reptes tecnològics que planteja la societat actual. Serveix de base per comprendre l'evolució social i per poder actuar amb criteris tècnics, científics i ètics en l'exercici d'una ciutadania responsable,

fent servir la generació del coneixement com a motor de desenvolupament. S'aborden aspectes econòmics, socials i ambientals relacionats amb la influència del desenvolupament tecnològic i de l'automatització i la robotització, tant en l'organització del treball com en altres aspectes de la societat. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria (annex XIX).

TD [2]. Trastorn disocial

[TRAS] Des de la publicació del DSM-5 en 2013 passa a anomenar-se trastorn de la conducta. Vegeu TC.

TDA. Trastorn per dèficit d'atenció

[TRAS] Terme en desús, utilitzat en el passat com a diagnòstic de l'actual trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat, amb predomini de la inatenció. Vegeu TDAH.

TDAH. Trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat

[TRAS] És un trastorn del neurodesenvolupament, d'origen neurobiològic, que s'inicia en la infància, però pot continuar en l'adolescència i l'edat adulta. Els pacients amb aquest trastorn poden tenir dificultats per mantenir l'atenció, poden ser hiperactius i inquiets i poden actuar de forma impulsiva. Els seus símptomes es manifesten en diferents activitats i àrees, com el col·legi, la feina o en qualsevol altre ambient social. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 33).

TDO. Trastorn desafiant per oposició

[TRAS] Es poden trobar les seues sigles en castellà (TOD) i en anglés (ODD). Identificat amb el trastorn negativista desafiant. Vegeu TND.

TEA [1]. Trastorn de l'espectre autista

[TRAS] Trastorn del desenvolupament que es manifesta obstaculitzant l'aprenentatge d'habilitats de comunicació i de relacions socials i la capacitat per a regular de manera flexible la conducta i el pensament. Els seus efectes varien en cada persona, però en general es manifesten en els àmbits següents: limitacions o alteracions en l'alternança de la conversa, interessos, emocions o afectes compartits reduïts, irregularitats en el

contacte ocular i el llenguatge del cos dificultat per compartir joc simbòlic o fer amics; absència d'interès pels companys. Vegeu:

https://ceice.gva.es/documentos/169149987/169674754/TEA_guia_famili-es.pdf

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 28).

TEA [2]. Trastorn específic de l'aprenentatge

[TRAS] Disfunció neurològica específica que comporta una dificultat en l'aprenentatge i la utilització de les aptituds acadèmiques. Afecten entre el 5 % i el 15 % de la població i són una de les causes més freqüents de fracàs escolar, i comporta una espiral de baix rendiment acadèmic, desànim, desmotivació, baixa autoestima i trastorns afectius i d'ansietat secundaris. S'evidencia per la presència de símptomes com lectura imprecisa o lenta, dificultat per a comprendre allò que es llig, dificultats ortogràfiques, d'expressió escrita, de sentit numèric o raonament matemàtic. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 38).

TEI. Tutoria entre iguals

[MET] Programa que fa participar a tota la comunitat escolar i que consisteix en una estratègia de participació i intervenció en la convivència d'un centre educatiu per a prevenir la violència i l'assetjament escolar. És de caràcter institucional i involucra a tota la comunitat educativa. El seu objectiu és optimitzar la integració escolar i promoure una cultura escolar inclusiva i exempta de violència, buscant millorar la qualitat de les relacions entre els estudiants. Se centra en transformar i enriquir l'ambient i la cultura del centre educatiu en relació amb la convivència, el conflicte i la violència (tant física com emocional o psicològica). Vegeu:

<https://www.programatei.com/>

TEL. Trastorn específic del llenguatge

[TRAS] És una alteració en l'adquisició i el desenvolupament del llenguatge en totes les seues modalitats a causa de deficiències de la comprensió o producció que es manifesta per un vocabulari reduït, estructures gramaticals limitades i deteriorament del discurs. Produeix limitacions en la comunicació eficaç, en la participació social, en el rendiment acadèmic i laboral. Els símptomes es manifesten des de les primeres fases del desenvolupament i no es poden atribuir a problemes sensorials, afeccions mèdiques ni discapacitats. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 24).

TEP. Tecnologies de l'empoderament i la participació

[MET] Eines digitals que busquen capacitar i implicar les persones en processos de presa de decisions i accions col·lectives. En l'ensenyament, les TEP permeten la participació activa dels estudiants, i per això es fomenta la seua implicació en la creació de contingut, l'expressió de opinions i la presa de decisions sobre el seu aprenentatge. Aquestes tecnologies promouen la col·laboració, l'empoderament individual i la construcció col·lectiva del coneixement. Els avantatges inclouen un aprenentatge més significatiu, l'augment de la motivació estudiantil i el desenvolupament de competències participatives i crítiques. Les possibilitats abasten des de plataformes de xarxes socials educatives fins a eines de creació de contingut col·laboratiu. Vegeu:

<https://www.fundaciontelefonica.com/noticias/que-son-las-tecnologias-tic-tac-y-tep-en-la-educacion/>

TGC. Trastorn greu de conducta

[TRAS] Trastorn que manifesta un patró d'inadaptació social continuat i intens en el temps en el que no es respecten els drets bàsics dels altres, les normes o les regles socials pròpies de l'edat. El DSM-5 el presenta relacionat a trastorns disruptius i del control dels impulsos. Es pot associar al trastorn negativista desafiant (TND), el trastorn explosiu intermitent (TEI) i el trastorn de conducta (TC). Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 461).

TGD. Trastorn generalitzat del desenvolupament

[TRAS] Segons el DSM-5 i la CIE-11 (Organització Mundial de la Salut 2022), als pacients diagnosticats amb TGD no especificat d'una altra manera, se'ls aplicarà el diagnòstic de trastorn de l'espectre de l'autisme. Vegeu TEA [1] i:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 30).

TGL. Trastorn greu del llenguatge

[TRAS] Dificultats significatives en l'adquisició i ús del llenguatge. Els símptomes inclouen retard sever en l'expressió i comprensió verbal, limitacions en la construcció de frases i vocabulari reduït. El diagnòstic es basa en l'observació clínica i proves estandaritzades de llenguatge. En xiquets en edat escolar, aquest trastorn pot afectar el rendiment acadèmic, les habilitats socials i l'autoestima. La intervenció precoç, que pot incloure teràpia

del llenguatge i suport educatiu, és fonamental per a millorar les habilitats comunicatives i fomentar un desenvolupament òptim. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 42).

TIC coord. Coordinació TIC

[PER] Persona designada per la direcció d'entre els professionals del claustre, encarregada bàsicament de coordinar l'ús de les TIC en el centre. Les seues funcions essencials són dinamitzar la seua integració curricular, assessorar la resta del professorat, elaborar l'inventari de material, garantir la seua disponibilitat i interactuar amb el SIA. Vegeu:

Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres [...].

TIC. Tecnologies de la informació i la comunicació

[MET] Abasten l'ús de tecnologies per processar, emmagatzemar, transmetre i recuperar informació. En el context educatiu, les TIC són eines digitals que inclouen ordinadors, internet, programari educatiu, plataformes en línia i dispositius interactius. S'utilitzen per millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge, i proporcionen recursos multimèdia, interactivitat i accés a la informació global. Ofereixen oportunitats d'aprenentatge personalitzat, col·laboració en línia, desenvolupament de competències digitals i preparació dels estudiants per al món digital. Aporten flexibilitat, interactivitat i eficàcia als entorns educatius, de manera que promocionen una educació més inclusiva i adaptada als reptes contemporanis. Vegeu:

<https://dgtic.gva.es/va/que-es>

TIL. Tractament integrat de llengües

[MET] Proposta metodològica basada en l'enfocament comunicatiu de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars que s'imparteixen en un centre educatiu. Proposa un treball col·laboratiu entre el professorat de les diferents llengües de l'escola a partir de tots els elements que comparteixen, facilita el desenvolupament competencial de l'alumnat i promou un aprenentatge actiu, més profund i significatiu, vehiculat a través de totes les llengües. Aquest enfocament promou també la reflexió metalingüística conscient per part de l'alumnat i el contrast entre formes lingüístiques, la qual cosa afavoreix un aprenentatge profund en totes les llengües i matèries. Aquest enfocament implica treballar la reflexió lingüística i les actituds de respecte de qualsevol llengua, evitar redundàncies

innecessàries i focalitzar els trets específics i distintius propis de cada llengua. Vegeu:

<https://xtec.gencat.cat/ca/projectes/plurilinguisme/metodologies/til/>

TILC. Tractament integrat de llengua i contingut

[MET] Proposta metodològica orientada a ensenyar de manera integrada la llengua i els continguts en les àrees o matèries dels àmbits no lingüístics, i promou un aprenentatge actiu, més profund i significatiu. També es proposa desenvolupar les destreses metacognitives, la consciència crítica i la perspectiva intercultural dels aprenents, per a aconseguir un alt rendiment en els continguts disciplinaris i, alhora, enriquir l'habilitat en l'ús de la llengua en què s'imparteix l'àrea o matèria. Quan aquesta metodologia s'aplica en llengües estrangeres, es coneix com AICLE, CLIL quan la llengua estrangera és l'anglès, o EMILE quan la llengua estrangera és el francès. Vegeu:

<https://xtec.gencat.cat/ca/projectes/plurilinguisme/metodologies/tilc/>

TIMSS. Estudi Internacional de Tendències en Matemàtiques i Ciències

[ORG] De l'anglès (*Trends in International Mathematics and Science Study*), estudi que cada quatre anys avalua el rendiment de l'alumnat de quart curs d'Educació Primària en les matèries de Matemàtiques i Ciències. Es tracta d'una prova feta en format físic, però des de 2019 una part es fa de forma digital amb la denominació eTIMSS. Vegeu:

<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/timss.html>

TND. Trastorn negativista desafiant

[TRAS] Patró que mostra enuig i irritabilitat, que es fa patent en discussions i una actitud desafidora o venjativa amb altres persones (no germans) que dura almenys sis mesos. Es manifesta amb símptomes de pèrdua de calma, susceptibilitat fàcil, enuig, discussió i desafiament amb les figures d'autoritat, culpabilització dels altres i rancúnia. S'ha de considerar la persistència i la freqüència d'aquests comportaments per a distingir els que estan dins dels límits normals dels simptomàtics. Vegeu:

Asociación Americana de Psiquiatría (2013, 243).

TR. Assignatura/matèria troncal

[MATSEC] Antiga denominació que utilitzava la LOMLOE per a assignatures/matèries destinades a garantir els coneixements i competències essencials de manera comuna a tot l'Estat. Corresponia al Govern estatal fixar els seus continguts comuns, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge. Exigien un horari mínim del 50 % sobre l'horari lectiu. Aquesta figura desapareix amb la LOMLOE. Vegeu:

Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

U

UAI. Unitat d'atenció i intervenció

[PLAT] Unitats dependents de cada Direcció Territorial d'Educació creades dins del PREVI i dissenyades específicament per a assessorar i intervenir davant de casos greus de violència i assetjament escolar en qualsevol forma possible. Les UAI estan integrades per una persona inspectora d'Educació i persones assessores tècniques docents de l'especialitat d'orientació educativa. La seua intervenció s'activa davant de qualsevol situació greu comunicada en el registre central d'incidències. Vegeu:

Ordre 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció [...].

UCA. Unitat de conductes addictives

[PLAT] Recursos d'assistència sanitària al malalt drogodependent, constituïdes com a dispositius de referència per al tractament ambulatori de les drogodependències i altres trastorns addictius. Són centres de suport a l'Atenció Primària i es disposa d'ells en cadascun dels departaments de Salut. Totes pertanyen a l'Agència Valenciana de Salut (Conselleria de Sanitat). Vegeu:

<https://ivaj.gva.es/va/adicciones>

UCEV. Unió de Cooperatives d'Ensenyament Valencianes

[ORG] Entitat que representa i defensa el cooperativisme d'ensenyament davant dels fòrums educatius, així com estableix relacions amb les organitzacions empresarials i sindicals del sector. Així mateix, compta entre els seus objectius el dinamisme i estructuració del moviment cooperatiu dedicat a l'educació. Fomenten la renovació pedagògica al si d'una educació oberta, democràtica i plural. Vegeu:

<https://www.ucev.coop/qui-som>

UD. Unitat didàctica

[MET] Parts en què s'estructuren i organitzen els sabers bàsics d'una matèria o una àrea, que funcionen com a nexes d'unió entre la proposta pedagògica i la pràctica docent a l'aula. Han de precisar amb detall què, com i quan s'ha d'ensenyar i avaluar, sempre d'acord amb la normativa educativa corresponent, per a orientar l'activitat quotidiana de la persona docent. Han de detallar les situacions d'aprenentatge i especificar els sabers bàsics, les competències específiques i clau, els criteris d'avaluació i qualificació, els instruments per avaluar, les activitats d'ensenyament-aprenentatge i la temporalització, entre altres. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/formacion-profesorado/unitats-didactiques-competencies-clau-nivell-2-servef>

UDL. Disseny universal d'aprenentatge

[MET] De l'anglès (*universal design learning*). Vegeu DUA.

UECIL. Unitat específica de comunicació i llenguatge

[INC] Unitat específica que funciona dins d'un centre públic ordinari. El seu alumnat, amb un màxim de huit alumnes, comparteix la jornada entre l'aula CIL i l'aula ordinària. Esta dissenyada per a l'alumnat diagnosticat i amb dictamen per Trastorn Generalitzat del Desenvolupament (TGD) o Trastorn Específic del Llenguatge (TEL). Consten d'especialista en Audició i Llenguatge (AL), en Pedagogia Terapèutica (PT) i educador. Vegeu:

Resolució de 23 de desembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats [...].

UECO. Unitat específica en centre ordinari

[INC] Recurs de suport especialitzat i intensiu per a facilitar la presència, la participació i l'aprenentatge, en contextos normalitzats i en grups ordinaris de referència, a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat que presenta necessitats educatives especials derivades de trastorn de TEA, plurideficiència amb discapacitat intel·lectual, discapacitat intel·lectual greu i profunda i alumnat amb discapacitat intel·lectual moderada. L'alumnat destinatari requereix, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, mesures de resposta educativa de nivell IV i suport de grau 3 i la situació de discapacitat està acreditada pels serveis i equips mèdics. Vegeu:

Resolució de 27 juliol de 2021, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament de les unitats específiques ubicades en centres docents ordinaris [...].

<https://portal.edu.gva.es/cefireinclusiva/va/2022/07/19/oferta-formativa-unidades-especificas-en-centros-ordinarios-ueco/>

UEEE. Unitat específica d'educació especial

Aquestes unitats han anat evolucionant en els centres ordinaris, fins a adoptar un caràcter obert i integrat en el centre dels quals en formen part. Des d'aquesta perspectiva, han anat assumint la funció com a unitats de recursos del centre que, d'una banda, donen una resposta especialitzada, intensiva i personalitzada a l'alumnat amb necessitats educatives especials i de l'altra, contribueixen al foment de la inclusió efectiva de tot l'alumnat escolaritzat en el centre mitjançant la transformació de les cultures, polítiques i pràctiques dels centres. D'aquesta manera, els centres que disposen d'unitats específiques tenen l'oportunitat d'esdevindre centres referents, innovadors, de qualitat i inclusius. Vegeu:

RESOLUCIÓ de 20 de juliol de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament de les unitats específiques ubicades en centres docents ordinaris sostinguts amb fons públics per al curs 2022-2023.

UEO. Unitat especialitzada d'orientació

[INC] Unitat que realitza el quart tipus d'intervenció, d'acord amb l'estructura de l'orientació educativa i professional al sistema educatiu valencià no universitari. Les UEO donen suport extern als centres docents, als equips d'orientació educativa, als departaments d'orientació educativa i professional i a les agrupacions d'orientació de zona. Vegeu:

Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (art. 3).
Resolució de 2 d'agost de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'estableixen l'organització i el procediment d'intervenció de les unitats especialitzades d'Orientació.

UET/HDIA. Unitats educatives terapèutiques / Hospital de dia infantil i adolescent

[INC] També UET/HDI. Unitats que atenen, des d'una perspectiva inclusiva, l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de problemes greus de salut mental que, temporalment, necessita tractaments intensius en un mitjà estructurat. Aquestes unitats, a més, es constitueixen en centres de recursos d'atenció integral, interdisciplinària i especialitzada per a la resposta educativa i sanitària a l'alumnat amb problemes greus de salut mental per als quals les mesures i els suports generals i específics disponibles en el seu entorn no són suficients ni adequats. Amb aquesta finalitat, han de disposar de personal especialitzat de salut mental i docent, que aporten les conselleries competents en matèria de sanitat i d'educació. Vegeu:

https://dogv.gva.es/datos/2019/05/03/pdf/2019_4442.pdf

UNESCO. Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura

[ORG] Organisme dedicat a aconseguir l'establiment de la pau mitjançant la cooperació internacional als àmbits de l'educació, la ciència, la cultura i la comunicació i informació. Els programes de la UNESCO contribueixen a aconseguir els ODS fixats a l'Agenda 2030, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2015. Vegeu:

<https://www.unesco.org>

UPCCA. Unitat de prevenció comunitària de conductes addictives

[PLAT] Serveis especialitzats de titularitat local que desenvolupen programes de prevenció amb l'objecte de reduir o evitar l'ús i abús de drogues i altres conductes addictives, així com promoure hàbits de vida saludables. Vegeu:

<https://ivaj.gva.es/va/adicciones>

UPH. Unitats pedagògiques hospitalàries

[INC] Unitat docent ubicada en un hospital i encarregada de proporcionar atenció educativa a l'alumnat que, cursant últim curs de segon cicle d'Educació Infantil, Primària, ESO o Batxillerat, es troba hospitalitzat a conseqüència d'una patologia crònica o de llarga duració. Aquesta atenció hospitalària inclou les mesures, procediments i suports necessaris per a donar continuïtat al procés educatiu de l'alumnat-pacient. Les UPH estan adscrites a la direcció territorial corresponent i s'organitzen en APH per a desenvolupar accions coordinades. Cada unitat inclou especialistes PT i professors d'Educació Secundària: si compta amb tres o més docents, disposa d'una persona coordinadora, si no, la unitat depèn directament de la coordinació de l'APH. L'atenció adequa l'horari lectiu a l'estat de l'alumnat i el funcionament de l'hospital i es pot donar en l'habitació o en un espai-aula disposat per a tal fi. Vegeu:

Ordre 20/2019, de 30 d'abril de la Conselleria d'Educació i Instruccions de 13 de juliol de 2018, de la Direcció General de Política Educativa.
<https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/atencio-domiciliaria-/hospitalaria>

USMIA. Unitats de salut mental infantil i adolescent

[INC] Instal·lacions dependents de la Conselleria de Sanitat que compten amb consultes de Psiquiatria, Psicologia, Treballadors Socials, Infermeria i sala de teràpies. Fan valoració, diagnòstic, tractament, interconsulta amb altres especialitats, coordinació amb altres recursos assistencials, prevenció i promoció de la salut mental. Vegeu:

Resolució conjunta d'11 de desembre de 2017 de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.

VAL. València

[MATSEC] Denominació per al mòdul del cicle II de formació de persones adultes que té com a objectiu principal desenvolupar les habilitats

lingüístiques dels estudiants en llengua valenciana. Aprenen a llegir, escriure, parlar i escoltar en valencià, així com a comprendre i produir textos escrits i orals de manera adequada. El contingut del mòdul inclou gramàtica, vocabulari, comprensió lectora, expressió escrita i oral, i promou el coneixement i l'ús correcte de la llengua valenciana. Les aportacions d'aquest mòdul inclouen la preservació i promoció de la llengua i cultura valencianes, així com el reforçament de les habilitats comunicatives dels estudiants en aquesta llengua. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XIX).

VIA. Valoració inicial de l'alumnat

[AVQ] Prova de valoració que determina el nivell de l'alumnat per a la inscripció en uns estudis no obligatoris, per exemple per als cursos d'obtenció del GES/GESO en el marc de la FBPA. Vegeu:

<https://portal.edu.gva.es/fpaaltopalancia/enseanzas/ges/>

VLE. Entorn virtual d'aprenentatge

[MET] De l'anglès (*virtual learning environment*). Vegeu EVA.

VLL. Valencià: Llengua i Literatura

[MATPRI][MATSEC] Denominació per a la matèria d'Educació Secundària Obligatòria i l'àrea d'Educació Primària que té com a objectiu principal desenvolupar les competències lingüístiques dels estudiants en valencià. Els continguts abasten aspectes gramaticals, vocabulari, comprensió lectora, expressió escrita i oral, així com l'estudi de la literatura valenciana. L'objectiu és promoure el coneixement i ús adequat de la llengua valenciana, fomentar la comprensió i anàlisi de textos literaris en aquesta llengua i preservar la riquesa cultural i lingüística del territori. Aquesta matèria contribueix a la formació integral dels estudiants i a la valorització de la identitat valenciana. Vegeu:

Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria (annex XII) i Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex VI).

VSC. Valors Socials i Cívics

[MATPRI] Coneixements, destreses, actituds i valors que permeten a l'alumnat prendre consciència de la identitat personal i cultural, pel que fa a l'autoconeixement i el desenvolupament de l'autonomia personal, la comprensió del marc social de convivència i el compromís amb els principis, les normes i els valors democràtics que el regeixen, l'adopció d'actituds compatibles amb la sostenibilitat de l'entorn i, finalment, l'educació de les emocions. Vegeu:

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària (annex vi).

W

WF2. Web Família 2.0

[PLAT] Plataforma digital per a les famílies, com a part del projecte ITACA per a modernitzar la gestió administrativa i acadèmica dels centres educatius, que millora la comunicació amb els centres educatius. És accessible des de qualsevol dispositiu mòbil o des d'un ordinador. A través del seu ús, les famílies poden veure les notes dels seus fills, filles o tutelats, les faltes i retards, les avaluacions, les activitats complementàries i en general qualsevol tipus de missatge de part dels docents. Vegeu:

<https://familia2.edu.gva.es/>

X

XLPV. Xarxa de Lectura Pública Valenciana

[MIS] Integrada per més d'un centenar de biblioteques públiques, conté el Catàleg Col·lectiu Valencià, un producte de la Subdirecció General

del Llibre, Arxius i Biblioteques de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Permet consultar en línia i de manera conjunta dos de les bases de dades bibliotecàries més importants de la Comunitat Valenciana: la de la Xarxa de Lectura Pública Valenciana i la de la Biblioteca Valenciana. Vegeu:

<https://ceice.gva.es/va/web/xlvp/inicio>

Z

ZCP. Zona de predomini castellanoparlant

[LING] Territoris de la Comunitat Valenciana de predomini lingüístic castellà als efectes regulats per la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià. Vegeu:

Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià (art. 36).

ZVP. Zona de predomini valencianoparlant

[LING] Territoris de la Comunitat Valenciana de predomini lingüístic valencià als efectes regulats per la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià. Vegeu:

Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià (art. 35).

Índex per temes

DOCUMENTS, PLANS I PROGRAMES DELS CENTRES [DOC]

1. AF. Activitats formatives
2. PAD. Pla d'atenció a la diversitat
3. PADIE. Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa
4. PAF [2]. Programa anual de formació
5. PAF [3]. Programa d'activitats formatives de centre
6. PAM. Pla d'actuació per a la millora
7. PAT. Pla d'acció tutorial
8. PDC [1]. Pla digital de centre
9. PEAFS. Projecte d'esport, activitat física i salut
10. PEC. Projecte educatiu de centre
11. PEM. Pla estratègic de millora
12. PGA. Programació general anual
13. PIC [1]. Pla d'igualtat i convivència
14. POAP. Pla d'orientació acadèmica i professional
15. RRI. Reglament de règim interior

POLÍTICA LINGÜÍSTICA [LING]

16. ANL. Àrees no lingüístiques
17. CAL. Curs d'actualització lingüística
18. CCO. Competència comunicativa oral
19. CELLROM. Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries
20. DMV. Diploma de Mestre en Valencià
21. DPP. Disseny particular de programa
22. e-PEL. Portafolis Europeu de les Llengües electrònic
23. LE [1]. Llengua estrangera
24. MECR. Marc Europeu Comú de Referència
25. MECRLL. Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües
26. NPLD. Xarxa per a promocionar la Diversitat Lingüística
27. ODL. Oficina de Drets Lingüístics

28. PAAPEL. Planificació anual de l'aplicació del portafolis europeu de les llengües
29. PANL. Pla anual de normalització lingüística
30. PEL. Portafolis Europeu de les Llengües
31. PEV. Programa d'Ensenyament en Valencià
32. PEPLI. Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural
33. PEUL. Pla d'ensenyament i ús de les llengües
34. PIALL. Programa intensiu per a l'aprenentatge lingüístic
35. PIALP. Pla integral d'aprenentatge de llengües per al professorat
36. PIL. Programa d'immersió lingüística
37. PIP. Programa d'incorporació progressiva
38. PLC. Projecte lingüístic de centre
39. PNL. Pla de normalització lingüística
40. ZCP. Zona de predomini castellanoparlant
41. ZVP. Zona de predomini valencianoparlant

PROGRAMES DE CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I INSTITUCIONALS [PROG]

42. ACCORD. Acció col·laborativa i recerca docent
43. AP. Activitat palanca
44. AT. Aules Transformadores d'Espais i Metodologies Educatives
45. CDC. Centre digital col·laboratiu
46. DITCA. Detecció i intervenció en trastorns de la conducta alimentària
47. ERASMUS+. Programa d'Acció de la Regió Europea per a la Mobilitat d'Estudiants Universitaris +
48. GMCE-CV. Guia per als menús en menjadors escolars de la Comunitat Valenciana
49. KA1. Acció clau 1
50. KA2. Acció clau 2
51. LLIUREX. Projecte per l'Ús del Programari Lliure al Sistema Educatiu
52. MULAN. Model Unificat Lectiu d'Activitats No Presencials
53. PAA. Plans anuals d'actuació del CEFIRE
54. PAC. Programa d'Aula Compartida
55. PAE. Programa d'Acompanyament Escolar
56. PAED. Pla d'Acció d'Educació Digital
57. PAEM. Programa d'Absentisme Escolar Municipal
58. PAF [1]. Pla Anual de Formació Permanent del Professorat
59. PCE. Programa de Compensació Educativa
60. PCT [1] (#CompDigEdu): Pla de Cooperació Territorial per a la Millora de la Competència Digital Educativa
61. PCT [2] (#EcoDigEdu): Pla de Cooperació Territorial per a la Digitalització del Sistema
62. PDC [2]. Programes de diversificació curricular

63. PDE. Pla Digital Educatiu
64. PFC. Programa de Formació en Centres
65. PFP. Pla de Formació Permanent del Professorat
66. PFQB. Programa Formatiu de Qualificació Bàsica
67. PIC [2]. Programa Intercentres (de formació)
68. PIES. Programa d'Intervenció d'Educació Sexual
69. PIIE. Projectes d'Investigació i Innovació Educativa
70. PMAR. Programa de Millora de l'Aprenentatge i del Rendiment
71. PREVEN-TIC. Prevenció del Consum de Drogues
72. PREVI. Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència
73. PROA+. Programa d'Orientació, Avanç i Enriquiment Educatiu
74. PR4. Programa de Reforç per a 4t ESO
75. PSBDI. Programa de Salut Bucodental Infantil
76. PUC [1]. Projecte de Centre Únic (de formació)
77. PVICS. Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social

ÒRGANS, PERSONAL I CÀRRECS [PER]

78. AFA. Associació de familiars de l'alumnat
79. AMPA. Associació de mares i pares de l'alumnat
80. AOZ. Agrupacions d'orientació de zona
81. ATD. Assessor tècnic docent
82. CAF. Coordinador de l'activitat formativa
83. CE [2]. Consell escolar
84. CCP. Comissió de coordinació pedagògica
85. CFC. Coordinació de formació del centre
86. CIC. Coordinació d'igualtat i convivència
87. CIIC. Comissió d'inclusió, igualtat i convivència
88. COCOPE. Comissió de coordinació pedagògica
89. CS [2]. Comissió de servei
90. DO. Departament d'Orientació
91. DOEP. Departament d'Orientació Educativa i Professional
92. EOE. Equip d'orientació educativa
93. EPA. Equip de primers auxilis
94. EPI. Equip de primera intervenció
95. FC. Funcionari de carrera
96. FP. Funcionari en pràctiques
97. FI. Funcionari interí
98. GPC. Gabinet psicopedagògic de centre privat concertat
99. GPE. Gabinet psicopedagògic escolar (autoritzat)
100. GPM. Gabinet psicopedagògic municipals
101. OAP. Orientació acadèmica i professional
102. PAEC. Personal d'atenció educativa complementària
103. PAS. Personal d'administració i serveis
104. TIC coord. Coordinació TIC

CENTRES EDUCATIUS, ENSENYAMENTS I ETAPES [EDU]

105. BAT. Batxillerat
106. BATXIBAC. Batxillerat-Baccalauréat.
107. CAES. Centre d'actuació educativa singular
108. CAP [1]. Centre d'atenció primerenca
109. CAT. *Centros de atención temprana* (del castellà)
110. CEE [1]. Centre d'educació especial
111. CEE-CR. Centre d'educació especial – centre de recursos
112. CEED-CV. Centre Específic d'Educació a Distància de la Comunitat Valenciana
113. CEPAFE. Centre educatiu promotor de l'activitat física i l'esport
114. CEIP. Centre d'educació infantil i primària
115. CEP. Centre d'educació primària
116. CF. Cicles Formatius
117. CFGB. Cicle Formatiu de Grau Bàsic
118. CFGM. Cicle Formatiu de Grau Mitjà
119. CFGS. Cicle Formatiu de Grau Superior
120. CFPA. Centre de formació de persones adultes
121. CFPB. Cicle de Formació Professional Bàsica
122. CIPFP. Centre integrat públic de formació professional
123. CRA. Col·legi rural agrupat
124. CS [1]. Centre singular
125. EEAASS. Graus en ensenyaments artístics superiors
126. EI [1]. Educació Infantil
127. EI [2]. Escola infantil
128. EOI. Escola Oficial d'Idiomes
129. EP [2]. Educació Primària
130. EPA. Educació Permanent d'Adults
131. ERE. Ensenyances de Règim Especial
132. ESO. Educació Secundària Obligatòria
133. FCT. Formació en centres de treball
134. FP. Formació Professional
135. FPA. Formació de persones adultes
136. FPB. Formació Professional Bàsica
137. FPD. Formació Professional Dual
138. FPGM. Formació Professional de Grau Mitjà
139. GES. Graduat en Educació Secundària
140. GESO. Graduat en Educació Secundària
141. IES. Institut d'educació secundària

LEGISLACIÓ EDUCATIVA, DOCUMENTS I INSTITUCIONS [LEG]

142. BOE. *Butlletí Oficial de l'Estat*
143. BOCPV. *Butlletí Oficial del Consell del País Valencià*
144. CECE. Conselleria d'Educació, Cultura i Esport
145. CEICE. Conselleria d'Investigació, Educació, Cultura i Esport
146. CNQP. Catàleg nacional de qualificacions professionals
147. DG. Direcció General (àmbit educació)
148. DGCD. Direcció General de Centres Docents
149. DGCP. Direcció General de Cultura i Patrimoni
150. DGE. Direcció General de l'Esport
151. DGFP. Direcció General de la Funció Pública
152. DGFPERE. Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial
153. DGIE [1]. Direcció General d'Inclusió Educativa
154. DGIE [2]. Direcció General d'Infraestructures Educatives
155. DGIEO. Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació
156. DGPD. Direcció General de Personal Docent
157. DGPL. Direcció General de Política Lingüística i gestió del multilingüisme
158. DGTIC. Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions
159. DOCV. *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*
160. DOGV. *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*
161. DT [2]. Direcció territorial (d'educació)
162. DGTIC. Direcció general de tecnologies de la informació i les comunicacions
163. EDEN. Expedient docent electrònic normalitzat
164. ESCS. Índex socioeconòmic i cultural
165. GVA. Generalitat Valenciana
166. ID. Identitat digital
167. IE. Inspecció educativa
168. IGE. Inspecció General d'Educació
169. ISEC. Índex socioeconòmic i cultural
170. ITE. Inspecció territorial educativa
171. JQCV. Junta Qualificadora de Coneixements de València
172. LODE. Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol reguladora del dret a l'educació
173. LOE. Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig d'Educació
174. LOGSE. Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu, de 3 d'octubre de 1990
175. LOMLOE. La Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació

- 176. LOMCE. Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, de Millora de la Qualitat Educativa
- 177. LOPD. Llei Orgànica de Protecció de Dades
- 178. MECU. Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Aprenentatge Permanent
- 179. MEFP. Ministeri d'Educació i Formació Professional
- 180. MEQES. Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior.
- 181. NOF. Normes d'organització i funcionament
- 182. NOFC. Normes d'organització i funcionament del centre
- 183. NIA. Número d'identificació de l'alumnat
- 184. PGAA. Pla General d'Actuació Anual (inspecció educativa)
- 185. PTAA. Plans Territorials d'Actuació (inspecció educativa)
- 186. RD. Reial decret
- 187. RGPD. Reglament General de Protecció de Dades
- 188. ROF. Reglament orgànic i funcional
- 189. SAEFP. Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional
- 190. SGCTIE. Subdirecció General de Cooperació Territorial i Innovació Educativa

PLATAFORMES, OFICINES I SERVEIS [PLAT]

- 191. AULES. Aules web
- 192. CEACV. Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana
- 193. CEFIRE. Centre de Formació i Recursos per al Professorat
- 194. CEM. Consell escolar municipal
- 195. CET. Consell escolar territorial
- 196. CSIRT-CV. Centre de Seguretat TIC de la Comunitat Valenciana.
- 197. DelegaTIC. Delegació de competències als centres per a l'adquisició TIC
- 198. EEIIA. Equip específic d'intervenció amb infància i adolescència
- 199. EPALE. Plataforma electrònica per a l'aprenentatge de persones adultes en Europa
- 200. GESTOR. Recursos per a la gestió i organització dels centres educatius
- 201. GVAit3du. Canal d'Innovació Tecnològica a E(3)DUcació de la Generalitat Valenciana
- 202. gvaSAI. Suport i assistència informàtica de la GVA
- 203. INSEDU. Sistema informàtic de suport i tractament de les gestions de la inspecció educativa
- 204. INTEF. Institut Nacional de Tecnologies Educatives i de Formació del Professorat
- 205. ITACA. Innovació tecnològica administrativa per a centres i alumnat
- 206. IVAJ. Institut Valencià de la Joventut
- 207. MD2. Mòdul docent 2.0
- 208. MOODLE. Entorn d'Aprenentatge Dinàmic Orientat a Objectes

- 209. OVICON. Oficina Virtual per als Centres Concertats
- 210. OVIDOC. Oficina Virtual dels Docents
- 211. OVICE. Oficina Virtual de la Conselleria d'Educació
- 212. PortalEdu. Portal web per l'allotjament educatiu.
- 213. ReDi. Rebot Digital
- 214. REICO. Recursos web per a la igualtat i la convivència
- 215. SAI. Suport i assistència informàtica
- 216. SALT. Servei d'Assessorament Lingüístic i Traducció
- 217. SAÓ_FCT. Sistema d'Administració en línia per a Formació en Centres de Treball
- 218. SEAFI. Serveis especialitzats d'atenció a la família i la infància
- 219. SEP. Servei d'Educació Plurilingüe
- 220. SEPIE. Servei Espanyol per a la Internacionalització de l'Educació
- 221. SICE. Servei d'Informàtica per als Centres Educatius
- 222. SID. Servei Informàtic per a Docents
- 223. SIGE. Servei d'Informàtica per a la Gestió
- 224. SPRL. Servei de Prevenció de Riscos Laborals del Personal Propi de la Generalitat
- 225. UAI. Unitat d'atenció i intervenció
- 226. UCA. Unitat de conductes addictives
- 227. UPCCA. Unitat de prevenció comunitària de conductes addictives
- 228. WF2. Web Família 2.0

INCLUSIÓ EDUCATIVA [INC]

- 229. AC/AACC. Altes capacitats
- 230. ACI. Adaptació curricular individual
- 231. ACIS. Adaptació curricular individual significativa
- 232. ADH. Atenció (educativa) domiciliària i hospitalària
- 233. AED. Atenció educativa domiciliària
- 234. AEDH. Atenció educativa domiciliària/hospitalària
- 235. AL [2]. Audició i llenguatge
- 236. AN [1]. Alumnat nouvingut
- 237. ANCD. Alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats
- 238. ANEE. Alumnat amb necessitats educatives especials
- 239. ANESE. Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu
- 240. APH. Agrupacions pedagògiques hospitalàries
- 241. CIE-11. Classificació Internacional de Malalties
- 242. CIL. Comunicació i llenguatge (aula de)
- 243. DEBA. Detecció de barreres
- 244. EEE. Educador d'educació especial
- 245. EOE. Equip d'orientació especialitzat/Equip d'orientació educativa
- 246. FT. Fisioterapeuta
- 247. HDIA. Hospital de dia infantil i adolescent

- 248. ILLS. Intèrpret de la llengua de signes
- 249. IT [1]. Incorporació tardana
- 250. NAC. Nivell actual de competències
- 251. NCD. Necessitats de compensació de desigualtats
- 252. NCE. Necessitats de compensació educativa
- 253. NEE. Necessitats educatives especials
- 254. NESE. Necessitats específiques de suport educatiu
- 255. PAP. Pla d'actuació personalitzat
- 256. PATI. Professional d'assistència terapèutica infantil
- 257. PEEE. Personal educador d'educació especial
- 258. PELO. Pla d'Estimulació del Llenguatge Oral
- 259. PES. Personal especialitzat de suport
- 260. PT. Pedagogia terapèutica
- 261. QI. Quocient intel·lectual
- 262. SPE. Serveis psicopedagògics escolars
- 263. UECIL. Unitat específica de comunicació i llenguatge
- 264. UECO. Unitat Específica en centre ordinari
- 265. UEEE. Unitat específica d'educació especial
- 266. UEO. Unitat especialitzada d'orientació
- 267. UET/HDIA. Unitats educatives terapèutiques / Hospital de dia infantil i adolescent
- 268. UPH. Unitats pedagògiques hospitalàries.
- 269. USMIA. Unitats de salut mental infantil i adolescent

TRASTORNS I DIFICULTATS [TRAS]

- 270. CIE. Classificació Internacional de Malalties
- 271. DEA. Dificultats específiques de l'aprenentatge
- 272. DEA-L. Dificultat específica de l'aprenentatge de la lectura
- 273. DSM-5. Manual diagnòstic i estadístic dels trastorns mentals (5a edició)
- 274. PACBAL. Prova d'avaluació dels components bàsics de l'aprenentatge de la lectura
- 275. PPM. Paraules per minut
- 276. PRODISCAT. Protocol de detecció i actuació en la dislèxia
- 277. TA. Trastorn de l'aprenentatge
- 278. TAG. Trastorn d'ansietat generalitzada
- 279. TANV. Trastorn de l'aprenentatge no verbal
- 280. TC. Trastorn de la conducta
- 281. TD [2]. Trastorn disocial
- 282. TDA. Trastorn per dèficit d'atenció
- 283. TDAH. Trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat
- 284. TDO. Trastorn desafiant per oposició
- 285. TEA [1]. Trastorn de l'espectre autista

- 286. TEA [2]. Trastorn específic de l'aprenentatge
- 287. TEL. Trastorn específic del llenguatge
- 288. TGC. Trastorn greu de conducta
- 289. TGD. Trastorn generalitzat del desenvolupament
- 290. TGL. Trastorn greu del llenguatge
- 291. TND. Trastorn negativista desafiant

METODOLOGIA I INNOVACIÓ [MET]

- 292. ABC. Aprenentatge basat en competències
- 293. ABN. Aprenentatge basat en nombres o Algoritmes basats en nombres
- 294. ABP [1]. Aprenentatge basat en projectes
- 295. ABP [2]. Aprenentatge basat en problemes
- 296. ABPA. Aprenentatge basat en projectes artístics
- 297. ABR. Aprenentatge basat en reptes
- 298. ADI. Aula Digital Interactiva
- 299. AICLE. Aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres
- 300. APS. Aprenentatge-servei
- 301. AR. Realitat augmentada
- 302. CDD. Competència digital docent
- 303. CLIL. Aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres
- 304. CTEM. Ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques
- 305. DT [1]. Pensament de disseny
- 306. DUA. Disseny universal per a l'aprenentatge
- 307. DUA-A. Disseny universal i aprenentatge accessible
- 308. EMI. Anglès com a mitjà d'instrucció
- 309. EMILE. Ensenyament d'una matèria per mitjà d'una llengua estrangera
- 310. EVA. Entorn virtual d'aprenentatge
- 311. IM. Intel·ligències múltiples
- 312. LMS. Sistema de gestió de l'aprenentatge
- 313. MED. Material educatiu digital
- 314. MOOC. Cursos en línia massius i oberts
- 315. MRCDD. Marc de Referència de la Competència Digital Docent
- 316. NNTT. Noves tecnologies
- 317. OCW. *OpenCourseWare*
- 318. ODD. Objecte digital didàctic
- 319. ODE. Objecte didàctic educatiu
- 320. OER. Recursos educatius en obert
- 321. OSS. Programari de codi obert
- 322. PCP. Planificació centrada en la persona
- 323. PD. Programació d'aula
- 324. PDI. Pissarra digital interactiva
- 325. PLE [1]. Entorn personal d'aprenentatge
- 326. QR. Codi de resposta ràpida

- 327. RA. Realitat augmentada
- 328. REO. Recursos educatius oberts
- 329. RV. Realitat virtual
- 330. SAAC. Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació
- 331. STEAM. Ciència, tecnologia, enginyeria, arts i matemàtiques
- 332. STEM [1]. Ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques
- 333. STREAM. Ciència, tecnologia, enginyeria, lectura-escriptura, arts i matemàtiques
- 334. TAE. Tecnologies aplicades a l'educació
- 335. TBL. Aprenentatge basat en el pensament
- 336. TEI. Tutoria entre iguals
- 337. TEP. Tecnologies de l'empoderament i la participació
- 338. TIC. Tecnologies de la informació i la comunicació
- 339. TAC. Tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement
- 340. TIL. Tractament integrat de llengües
- 341. TILC. Tractament integrat de llengua i contingut
- 342. UD. Unitat didàctica
- 343. UDL. Disseny universal d'aprenentatge
- 344. VLE. Entorn virtual d'aprenentatge

CENTRES, ORGANITZACIONS, PROJECTES I ASSOCIACIONS [ORG]

- 345. CEAPA. Confederació Espanyola d'Associacions de Pares i Mares de l'Alumnat
- 346. CECV. Consell Escolar de la Comunitat Valenciana
- 347. CEDEC. Centre Nacional de Desenvolupament Curricular en Sistemes no Propietaris
- 348. CEE [2]. Consell Escolar de l'Estat
- 349. CERI. Centre per a la Investigació Educativa i la Innovació
- 350. CIDA. Centre d'Innovació Digital Avançat
- 351. CIDE. Centre d'Investigació i Documentació Educativa
- 352. CINE. Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació (UNESCO)
- 353. CNIIE. Centre Nacional d'Innovació i Investigació Educativa
- 354. CONCAPA. Confederació Catòlica Nacional de Pares de Família i Pares d'Alumnes
- 355. COVAPA. Confederació Valenciana de les APA/AMPA
- 356. CSIC. Consell Superior d'Investigacions Científiques
- 357. EV. Escola Valenciana
- 358. ICCS. Estudi Internacional sobre Educació Cívica i Ciutadana
- 359. IEA. Associació Internacional per a l'Avaluació del Rendiment Educatiu
- 360. ESenRED. Escoles cap a la Sostenibilitat en Xarxa

- 361. FAMPA. Federació d'Associacions de Mares i Pares de l'Alumnat
- 362. FAPA. Federació d'Associacions de Pares de l'Alumnat
- 363. FCAPA. Federació Catòlica d'Associacions de Pares d'Alumnes de València
- 364. ICILS. Estudi Internacional sobre Competència Digital
- 365. INCUAL. Institut Nacional de les Qualificacions
- 366. INEE. Institut Nacional d'Avaluació Educativa
- 367. KIDS.CSIC. Web per a l'aprenentatge científic a l'escola del CSIC
- 368. MRP. Moviments de Renovació Pedagògica
- 369. OCDE. Organització per al Creixement i el Desenvolupament Econòmic
- 370. ODS. Objectius de Desenvolupament Sostenible
- 371. OMS. Organització Mundial de la Salut
- 372. PIAAC. Programa per a l'Avaluació Internacional de les Competències de la Població Adulta.
- 373. PIRLS. Estudi Internacional de Progrés en Comprensió Lectora
- 374. PISA. Programa Internacional per a l'Avaluació dels Estudiants (OCDE)
- 375. RIATE. Xarxa Iberoamericana de TIC i Educació
- 376. SSES. Estudi sobre les Competències Socials i Emocionals
- 377. TALIS. Enquesta Internacional sobre Ensenyament i Aprenentatge
- 378. TIMSS. Estudi Internacional de Tendències en Matemàtiques i Ciències
- 379. UCEV. Unió de Cooperatives d'ensenyament Valencianes
- 380. UNESCO. Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura

COMPETÈNCIES [COMP]

- 381. CC [1]. Competència ciutadana
- 382. CC [2]. Competències clau
- 383. CCEC. Competència en consciència i expressions culturals
- 384. CCL. Competència comunicació lingüística
- 385. CD. Competència digital
- 386. CE [1]. Competència emprenedora
- 387. CE [2]. Competències específiques
- 388. CP. Competència plurilingüe
- 389. CPSAA. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
- 390. DeSeCo. Projecte de Definició i Selecció de Competències
- 391. STEM [2]. Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria

ÀREES I MATÈRIES D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA [MATPRI]

- 392. CCSS. Ciències Socials
- 393. CM. Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
- 394. CN. Ciències de la Naturalesa
- 395. EA. Educació Artística
- 396. EF [1]. Educació Física
- 397. EP [1]. Educació Plàstica i Visual
- 398. LCL [1]. Llengua Castellana i Literatura
- 399. LE [3]. Llengua Estrangera
- 400. M. Matemàtiques
- 401. MD. Música i Dansa
- 402. PI. Projectes Interdisciplinaris
- 403. REL. Religió
- 404. VLL. Valencià: Llengua i Literatura
- 405. VSC. Valors Socials i Cívics

MATÈRIES I ÀREES D'ESO, BATXILLERAT I FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES [MATSEC]

- 406. AL [1]. Alemany
- 407. AN [2]. Anglès
- 408. BG. Biologia i Geologia
- 409. CAS. Castellà
- 410. CC [3]. Cultura Clàssica
- 411. CT. Ciències i Tecnologia
- 412. DG. Digitalització
- 413. EE [1]. Economia i Emprenedoria
- 414. EF [2]. Educació Física
- 415. EPVA. Educació Plàstica, Visual i Audiovisual
- 416. ESP. Assignatures específiques
- 417. EVCE. Educació en Valors Cívics i Ètics
- 418. FQ. Física i Química
- 419. FR. Francés
- 420. GH. Geografia i Història
- 421. IC. Incompatible
- 422. IT [2]. Italià
- 423. LAT. Llatí
- 424. LCA. Laboratori de Creació Audiovisual
- 425. LCL [2]. Llengua Castellana i Literatura
- 426. LE [2]. Llengua Estrangera
- 427. MAT. Matemàtiques
- 428. MATA. Matemàtiques A
- 429. MATB. Matemàtiques B

- 430. MO. Matèria d'opció
- 431. MT. Món del Treball
- 432. MÚS. Música
- 433. NES. Natura, Ecologia i Salut
- 434. PI. Projectes Interdisciplinaris
- 435. PIM. Processos i Instruments Matemàtics
- 436. PLE[2]. Primera Llengua Estrangera
- 437. STPHC. Societats, Territori i Processos Històrico-culturals
- 438. TD [1]. Tecnologia i Digitalització
- 439. TR. Assignatura troncal
- 440. VAL. Valencià
- 441. VLL. Valencià: Llengua i Literatura

AVALUACIÓ I QUALIFICACIONS [AVQ]

- 442. A. Apte
- 443. AA. Aprovat amb anterioritat
- 444. AV. Avaluació
- 445. BI. Bé
- 446. CE. Comprensió escrita
- 447. CO [1]. Comprensió oral
- 448. CO [2]. Convalidat
- 449. COD. Optativa convalidada dansa
- 450. COE. Optativa convalidada esportista
- 451. COM. Optativa convalidada música
- 452. CSV. Cursa per segona vegada
- 453. DP. Decisió de promoció
- 454. EBAU. Avaluació del Batxillerat per a l'accés a la universitat
- 455. EE [2]. Expressió escrita
- 456. EO. Expressió oral
- 457. ET. Exempt
- 458. EX. Excel·lent
- 459. IN. Insuficient
- 460. MH. Matrícula d'honor
- 461. MO. Matèria d'opció
- 462. NA. No apte
- 463. NAT. Nota d'accés a les titulacions universitàries
- 464. NAU. Nota d'accés a la universitat
- 465. NME. Nota mitjana de les matèries de l'etapa
- 466. NP [1]. No presentat
- 467. NP [2]. No promociona
- 468. NT. Notable
- 469. PAF [4]. Proposat a avaluació final
- 470. PAU. Prova d'accés a la universitat

- 471. PTC. Pendent de convalidació
- 472. PTE. Pendent d'exemció
- 473. PTGESO. Proposta de títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria
- 474. PUC [2]. Prova unificada de certificació
- 475. R. Repetidor
- 476. RT. Residència temporal
- 477. SA. Superat anteriorment
- 478. SU. Suficient
- 479. VIA. Valoració inicial de l'alumnat

MISCEL·LÀNIA [MIS]

- 480. AEPD. Agència Espanyola de Protecció de Dades
- 481. AICE. Associació Internacional de Ciutats Educadores
- 482. BAP. Barri d'acció preferent
- 483. BEGV. Biblioteques especialitzades de la Generalitat Valenciana
- 484. CAP [2]. Certificat d'Aptitud Pedagògica
- 485. CAR. Centre d'acollida a persones refugiades
- 486. COFINT. Conferència Internacional de Joves - Cuidem el Planeta
- 487. DAFO. Debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats
- 488. DESA. Desfibril·lador extern semiautomàtic
- 489. GMEI. Grau en Mestre o Mestra d'Educació Infantil
- 490. GMEP. Grau en Mestre o Mestra d'Educació Primària
- 491. HHSS. Habilitats socials
- 492. IAIG. Instrument d'autoavaluació d'igualtat i gènere
- 493. ISBN. Codi Internacional Normalitzat per a Llibres
- 494. KUMPANIA. Servei Socioeducatiu Especialitzat en la Infància, Adolescència i Joventut Gitana
- 495. LLIG. Llibreria de la Generalitat
- 496. MICE. Mostra Internacional de Cinema Educatiu
- 497. MRR. Mecanisme per a la recuperació i resiliència
- 498. MUFP. Màster Universitari en Formació del Professorat
- 499. PLANEA. Xarxa d'Art i Escola
- 500. XLPV. Xarxa de Lectura Pública Valenciana

Bibliografia

- Acadèmia Valenciana de la Llengua. 2006. *Gramàtica normativa valenciana*. València: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.
- Águila Escobar, Gonzalo. 2012. «El empleo de las siglas en el discurso especializado militar». *Revista de estudios filológicos* 23: 1-32.
- Alberola Cuñat, Vicent. 2012. *Colección de siglas y términos médicos en una Historia Clínica Electrónica*. València: Tirant lo Blanch.
- Alcaraz Varó, Enrique, Brian Hughes i José Mateo Martínez. 2012. *Diccionario de términos económicos, financieros y comerciales*. Barcelona: Ariel.
- Aleixandre Benavent, Rafael, Adolfo Alonso Arroyo, M. González-Muñoz i Francisco J. González de Dios. 2015. «Usos y abusos de las abreviaturas y siglas en el lenguaje médico y en pediatría». *Acta pediátrica espanyola* 73(5): 134-140.
- Alonso, Damaso. 1962. *Del Siglo de Oro a este siglo de siglas*. Madrid: Editorial Gredos.
- Alvar, Manuel i Aurora Miró. 1983. *Diccionario de siglas y abreviaturas*. Madrid: Alhambra.
- Ander-Egg, Ezequiel. 2014. *Diccionario de educación*. Córdoba: Editorial Brujas.
- Asociación Americana de Psiquiatría. 2013. *Guía de consulta de los criterios diagnósticos del DSM-5*. Arlington: Asociación Americana de Psiquiatría.
- Casado Velarde, Manuel. 1979. «Creación léxica mediante siglas». *Revista Española de Lingüística* 9: 67-88.
- Corpas, Gloria. 2002. «El léxico de la automoción. Glosario bilingüe de siglas (inglés-español)». En *Panorama actual de la terminología*, coord. Manuel Fernando Pérez i Gloria Guerrero. Granada: Editorial Comares.
- Diego, Gerardo. 1948. «Por las siglas de las siglas». *La Estafeta Literaria* 392: 40.
- Escolano, Agustín coord. 1984-86. *Diccionario de Ciencias de la Educación (10 tomos)*. Madrid: Anaya.
- EURYDICE. 2001. *Glosario europeo sobre educación. Profesorado. Volumen 3*. Madrid: Eurydice.
- Figueroa, Beatriz i Terencia Inés Silva. 2000. «Un diccionario de especialidad: las siglas». En *La Lingüística francesa en España camino del siglo XXI*, coord. María Luz Casal et al. Santiago de Compostela: Arrecife.

- Flores d'Arcais, Giuseppe i Isabel Gutiérrez. 1990. *Diccionario de Ciencias de la Educación*. Madrid: Paulinas.
- Galende, Juan Carlos. 2001. *Diccionario general de abreviaturas españolas: Siglas-acrónimos-fórmulas y expresiones documentales*. Madrid: Verbum.
- . 2014. *Diccionario de abreviaturas en español*. Madrid: Editorial Síntesis.
- García Garrido, José Luis. 1995. *Diccionario europeo de la educación*. Madrid: Dykinson.
- Giraldo, John Jairo. 2010. «Hacia una revisión del concepto de siglación». *Panace@* 31: 70-76.
- Gómez de Enterría, Josefa. 1992. «Las siglas en el lenguaje de la economía». *Revista de Filología Románica*, 9: 267-274.
- Gómez González-Jover, Adelina i Chelo Vargas Sierra. 2004. «Aspectos metodológicos para la elaboración de diccionarios especializados bilingües destinados al traductor». En *Las palabras del traductor: actas del II Congreso «El español, lengua de traducción»*, coord. Luis González i Pollux Hernández. Bruselas: ESLEtRA.
- Jalomo, Francisco i Rosalinda Mariscao. 2017. *Diccionario sobre desarrollo sustentable y derecho al medio ambiente: Siglas, acrónimos y conceptos*. Guadalajara: Universidad de Guadalajara.
- Lindín, Carles, Laia Coma, Yuly Vanegas, Carolina Martín-Piñol i Antonio Bartolomé. 2021. «Propuesta formativa en STREAM: una aproximación a la perspectiva global desde Cataluña». *Didacticae. Revista de investigación en didácticas específicas* 10: 91-108.
- Losada, Teresa (coord.). 2012. *Glosario multilingüe de términos jurídicos y económicos*. Madrid: Istmo.
- Martí, Isabel (dir.). 2003. *Diccionario enciclopédico de educación*. Barcelona: Ceac.
- Martín, José Carlos. 2008. «Los siglónimos. Aportaciones al establecimiento de una tipología de las siglas». *Verba: Anuario galego de filoloxia* 35: 55-72.
- Martín, Juan i José Rubí. 2004. *Diccionario de siglas, acrónimos y abreviaturas médicas (y su significado en las diferentes especialidades)*. Madrid: Zugarto.
- Martínez de Sousa, José. 1984. *Diccionario internacional de siglas y acrónimos*. Madrid: Pirámide.
- Morín, Adela i Ángela Castellano. 1992. «La lexicalización por siglas: un fenómeno lingüístico en auge». *El Guiniguada. Revista de investigaciones y experiencias en Ciencias de la Educación*, Extra 3: 89-6.
- Murcia, Miguel. 2002. *Diccionario de abreviaturas, siglas y acrónimos*. Barcelona: Península.
- Oliva-Marañón, Carlos. 2011. «La creación léxica mediante siglas: un recurso de condensación expresiva en la prensa digital». *Vivat Academia* 117: 63-76.
- Orts, Marta. 2011. *L'aprenentatge basat en problemes*. Barcelona: Editorial Graó.
- Otharán, Enrique M. 2002. *Diccionario de abreviaturas, acrónimos, siglas y símbolos médicos*. Barcelona: Mayo.

- Perrone, Graciela i Flavia V. Propper. 2007. *Diccionario de educación*. Buenos Aires: Alfagrama.
- Prellezo, José Manuel (coord.). 2009. *Diccionario de Ciencias de la Educación*. Madrid: Editorial CCS.
- Ramírez, Inmaculada. 2004. *Glosario de acrónimos y términos ambientales*. Murcia: Dirección General del Medio Natural.
- Rodríguez González, Félix. 1986. «Apuntes lexicográficos: reflexiones a propósito de un diccionario general de siglas». *Revista española de lingüística aplicada* 2: 127-149.
- . 1993. «Las siglas como procedimiento lexicogenésico». *ELUA. Estudios de Lingüística*, 9: 9-24.
- . 2019. «Taxonomía de las abreviaciones y de la siglación: revisión crítica y propuestas terminológicas». *Revista Española de Lingüística* 49: 267-314.
- Ros, Vicent. [Vicent Ros Muñoz] (20 de febrer de 2022). *PPPE - Projectes Programes i Plans d'Educació* [arxiu de vídeo]. <https://youtu.be/Bg9oNwBdPY4>.
- Sánchez Cerezo, Sergio (dir.). 1984. *Diccionario de las Ciencias de la Educación*. Madrid: Diagonal/Santillana.
- Sichar, Gonzalo. 2016. *Siglas de la democracia. Diccionario de organizaciones políticas españolas*. Madrid: Última Línea.
- Vanegas, Yuly. 2021. «STEM, STEAM, STREAM: Posibilidades, reflexiones y experiencias». *Didacticae. Revista de investigación en didácticas específicas* 10: 4-7.
- Vaquero, Antonio i Luis Joyanes. 1993. *Informática. Glosario de términos y siglas: diccionario inglés-español y español-inglés*. Madrid: McGraw-Hill.
- Vargas Sierra, Chelo. 2008. «La sistematización terminográfica: una propuesta metodológica para la elaboración de diccionarios traductológicos». En *Actas del X Simposio Iberoamericano de Terminología*. Montevideo: [CD-ROM].
- Vilanova, Víctor. 2019. *Miedo contenido y silencio sumiso: La depuración del magisterio en Castellón (1939-1943)*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I.
- Yetano, Javier, Vicent Alberola i Amparo Giner. 2017. *Diccionario de siglas médicas*. Valencia: SEDOM.